

NOKIA
Nseries

Uputstvo za korisnika

Nokia N93i-1

CE0434 ⓘ

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROIZVODA
NOKIA CORPORATION ovime izjavljuju
da je ovaj proizvod RM-156 usklađen
sa osnovnim zahtevima i drugim bitnim

odredbama Direktive 1999/5/EC. Primerak Izjave o usklađenosti proizvoda možete
naći na adresi http://www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/.

© 2007 Nokia. Sva prava zadržana.

Nokia, Nokia Connecting People, Nseries, N93i, Visual Radio i Pop-Port su žigovi ili
zaštićeni žigovi firme Nokia Corporation. Nokia tune je audio žig Nokia Corporation.
Ostali nazivi proizvoda i firmi koji se pominju u ovom tekstu mogu biti žigovi ili
robne marke njihovih vlasnika.

Bez prethodne pismene dozvole društva Nokia zabranjena je reprodukcija, transfer,
distribucija ili memorisanje nekog dela ili čitavih sadržaja u ovom dokumentu.

symbian

This product includes software licensed from Symbian
Software Ltd © 1998-2007. Symbian and Symbian OS are
trademarks of Symbian Ltd.

Java™ and all Java-based marks are trademarks or registered
trademarks of Sun Microsystems, Inc.

This product is licensed under the MPEG-4 Visual Patent Portfolio License (i) for
personal and noncommercial use in connection with information which has been
encoded in compliance with the MPEG-4 Visual Standard by a consumer engaged
in a personal and noncommercial activity and (ii) for use in connection with
MPEG-4 video provided by a licensed video provider. No license is granted or shall
be implied for any other use. Additional information, including that relating to
promotional, internal, and commercial uses may be obtained from MPEG LA, LLC.
See <<http://www.mpegla.com>>.

Ovaj proizvod je licenciran po MPEG-4 Visual Patent Portfolio License; (i) za ličnu
i nekomercijalnu upotrebu informacija koje su kodovane u skladu sa MPEG-4 Visual
Standard a od strane korisnika u okviru lične i nekomercijalne aktivnosti, i (ii)
MPEG-4 video sadržaja pribavljenih od licenciranih provajdera (snabdevača) video
sadržaja. Ovime se ne daje, niti se može podrazumevati licencno pravo za bilo koju
drugu vrstu upotrebe. Dodatne informacije uključujući i one koje se odnose na

promotivnu, internu i komercijalnu upotrebu mogu se dobiti od MPEG LA, LLC.
Vidite <<http://www.mpegla.com>>.

Nokia vodi politiku permanentnog razvoja. Nokia zadržava pravo na izmene
i poboljšanja bez prethodne najave ma kog od proizvoda koji su opisani
u ovom dokumentu.

DO MAKSIMALNE GRANICE DOPUŠTENE MERODAVNIM ZAKONOM, NI POD
KOJIM OKOLNOSTIMA NOKIA, NITI IJEDAN OD NJENIH DAVALACA LICENCE,
NISU ODGOVORNI ZA MA KAKAV GUBITAK PODATAKA ILI DOBITI, NITI ZA BILO
KOJE POSEBNE, SLUČAJNE, POSLEDIČNE ILI INDIRECTNE ŠTETE MA KAKO DA
SU PROUZROKOVANE.

SADRŽAJI OVOG DOKUMENTA SU DATI „KAO ŠTO JESU“. OSIM KAKO TO ZAHTEVA
MERODAVNI ZAKON, NE DAJU SE NIKAKVE GARANCIJE, BILO IZRIČITE BILO ONE
KOJE SE PODRAZUMEVAJU, UKLJUČUJUĆI, ALI NE OGRANIČAVAJUĆI SE NA NJIH,
I PODRAZUMEVAJUĆE GARANCIJE KOMERCIJALNE POGODNOSTI I POGODNOSTI ZA
POSEBNU NAMENU, U ODNOSU NA TAČNOST, POUZDANOST ILI SADRŽAJ OVOG
DOKUMENTA. NOKIA ZADRŽAVA PRAVO NA IZMENE OVOG DOKUMENTA ILI NA
NJEGOVO POVLAČENJE U BILO KOM TRENUTKU I BEZ PRETHODNE NAJAVE.

Raspoloživost određenih proizvoda i aplikacija, kao i za njih odgovarajućih servisa,
može da varira u zavisnosti od područja. Molimo da se za detalje, kao i za
dostupnost jezičkih varijanti obratite lokalnom Nokia distributeru.

Kontrola izvoza

Ovaj uređaj može da sadrži robne proizvode, tehnologije ili softver koji podleže
zakonima i propisima za izvoz iz SAD i drugih zemalja. Zabranjeno je
preusmeravanje suprotno zakonu.

FCC/INDUSTRY CANADA OBJAVA

Vaš uređaj može da prouzrokuje TV i radio smetnje (recimo, kada se koristi
u neposrednoj blizini predajne opreme). FCC ili Industry Canada mogu da zahtevaju
da prekinete upotrebu svog telefona ukoliko takve smetnje ne mogu da se uklone.
Ako Vam je potrebna pomoć, obratite se svom lokalnom serviseru. Ovaj uređaj je
uslađen sa delom 15 FCC propisa. Funkcionalno korišćenje je uslovljeno
ispunjenjem naredna dva uslova: (1) Ovaj uređaj ne sme da prouzrokuje štetne
smetnje, i (2) ovaj uređaj mora da prihvata sve primljene smetnje, uključujući
i smetnje koje mogu da prouzrokuju neželjene radnje. Sve promene ili modifikacije
koje Nokia nije eksplicitno odobrila mogu da ponište korisnikovo ovlašćenje za
funkcionalno korišćenje ove opreme.

Aplikacije trećih strana u sklopu Vašeg uređaja mogu biti kreirane od strane,
i vlasništvo, osoba ili pravnih subjekata koji nisu povezani sa firmom Nokia.
Nokia ne poseduje autorska prava niti prava intelektualne svojine nad aplikacijama
trećih strana. Pa tako, Nokia ne preuzima nikakvu odgovornost za podršku krajnjeg

korisnika niti za funkcionisanje tih aplikacija, kao ni za informacije u tim aplikacijama ili materijalima. Nokia ne daje nikakvu garanciju za aplikacije trećih strana.

KORIŠĆENJEM TIH APLIKACIJA PRIMATE K ZNANJU DA SE TE APLIKACIJE STAVLJAJU NA RASPOLAGANJE „KAKVE JESU“ BEZ IKAKVE GARANCIJE, EKSPLICITNE ILI IMPLICITNE, I TO DO MAKSIMALNE GRANICE DOPUŠTENE MERODAVNIM PRAVOM. TAKOĐE PRIMATE K ZNANJU DA NI NOKIA NITI SA NJOM POVEZANA DRUŠTVA NE DAJU BILO KAKVE IZJAVE I GARANCIJE, EKSPLICITNO ILI IMPLICITNO, U POGLEDU PITANJA KOJA UKLJUČUJU, ALI SE NE OGRANIČAVAJU NA GARANCIJE U VEZI PRAVA VLASNIŠTVA, POGODNOSTI ZA PRODAJU ILI POGODNOSTI ZA POSEBNU NAMENU, ILI DA TE APLIKACIJE NE KRŠE PATENTNA PRAVA, AUTORSKA PRAVA ILI PRAVA NA ŽIG ILI DRUGA PRAVA NEKE TREĆE STRANE.

IZDANJE 2 SR, 9253908

Sadržaj

Radi sopstvene bezbednosti	8
Povezivanje	12
Vaša Nokia N93i.....	13
Režimi	13
Prečice	15
Podešavanja	16
Dobro došli	16
Prenos podataka iz drugog uređaja.....	16
Osnovni indikatori	17
Zaključavanje tastature (blokada tastature).....	18
Kontrola jačine zvuka i zvučnika	19
Sat.....	19
Slušalice	20
Traka za ručni zglobov i traka poklopca objektiva	20
Memorijska kartica	21
Menadžer datoteka	22
Preuzimanje!.....	23
Igre.....	24
Pomoć	24
Vodič	24

Informacije o Nokia podršci i kontaktiranju.....	24
Prvi koraci.....	25
Dodatne aplikacije	25

Kamera.....26

Snimanje video snimaka	26
Snimanje fotografija	28

Galerija33

Prikazujte i pretražujte datoteke	33
Slike i video snimci	33
Menjanje video snimaka	35
Menjanje slika	36
Projekcija slajdova	37
Režim TV-izlaza	38
Albumi	38
Štampanje slika	38
Oslobodite memoriju.....	39
Napravite rezervne kopije datoteka	39
Prezentacije	40
Mrežna štampa	40
Delite sadržaj na mreži	40

Muzički centar..... 42

Dodavanje muzike	42
Reprodukovanje muzike.....	42
Fonoteka.....	43
Prebacite muziku	43

Poruke..... 46

Pisanje teksta.....	47
Pisanje i slanje poruke	49
Primljeno – prijem poruka.....	51
Poštansko sandučće.....	52
Pregled poruka na SIM kartici	55
Podešavanja poruka	55

Kontakti (imenik)..... 60

Memorišite imena i brojeve.....	60
Kopiranje kontakata.....	61
Dodavanje tona zvona kontaktima.....	62
Kreiranje kontakt grupe.....	62

Upućivanje poziva 63

Govorni pozivi.....	63
Video pozivi.....	65
Deljenje videa	66
Odgovaranje na poziv ili odbijanje poziva.....	69
Dnevnik.....	71

Kalendar.....74

Kreiranje stavki kalendara	74
Zahtevi za sastanke	74
Prikazi kalendara	75
Organizujte svoje stavke kalendara	75
Podešavanja kalendara	75

Aplikacije.....76

Visual Radio	76
RealPlayer.....	78
Adobe Flash Player.....	80
Režiser	80
Video centar.....	82

Internet.....85

Web pristupna tačka	85
Web.....	85
Servisi	87
Prikaz Markeri	90
Preuzimanje i kupovina sadržaja	90
Završite vezu.....	90
Bezbednost veze.....	91

Povezivanje.....92

Bežična LAN mreža.....	92
Povezivanja sa PC računarom.....	94

Data kabl.....	95
Bluetooth povezivanje	95
Infracrvena veza	99
Sinhronizacija	99
Menadžer veza	100
Konfiguracija TV-a	101
Kućna mreža	101
Modem	105
Pozicioniranje	105

Kancelarija..... 107

Diktafon.....	107
Konvertor	107
Kalkulator	107
Beležnica.....	108
Zip menadžer	108
Quickoffice	108
Adobe reader.....	109
Čitač barkoda.....	110

Personalizujte svoj uređaj 111

Profili – podešavanje tonova.....	112
Promena izgleda uređaja.....	113
Dopunjeni pasivni režim	113

Alatke 115

Taster „multimedija“.....	115
Glasovne komande.....	115
Menadžer uređaja	116
Menadžer aplikacija	116
Ključevi za aktiviranje datoteka koje su zaštićene autorskim pravom	119

Podešavanja..... 120

Telefon.....	120
Poziv.....	122
Veza.....	123
Datum i vreme	126
Bezbednost.....	127
Preusmerenje.....	130
Zabrana poziva	130
Mreža.....	130
Proširenja.....	131

Rešavanje problema..... 132

Pitanja i odgovori.....	132
-------------------------	-----

Informacije o bateriji 136

Punjenje i pražnjenje.....	136
Smernice za utvrđivanje autentičnosti	
Nokia baterija.....	137

Čuvanje i održavanje 139

Dodatne informacije o bezbednosti 141

Indeks..... 145

Radi sopstvene bezbednosti

Pročitajte ove jednostavne smernice. Njihovo nepoštovanje može da bude opasno ili protivno zakonu. Za više informacija, pročitajte kompletno uputstvo za korisnika.

UKLJUČUJTE KADA JE BEZBEDNO

Ne uključujte ovaj uređaj ako je zabranjena upotreba bežičnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA JE NA PRVOM MESTU

Pridržavajte se svih lokalnih zakona. Neka Vam ruke u toku vožnje uvek budu slobodne za upravljanje motornim vozilom. Vaša prvenstvena briga dok upravljate motornim vozilom treba da je bezbednost saobraćaja.

SMETNJE Svi bežični uređaji mogu da budu podložni smetnjama koje utiču na radne karakteristike.

ISKLJUČITE U BOLNICAMA Pridržavajte se svih ograničenja. Isključite ovaj uređaj u blizini medicinske opreme.

ISKLJUČITE U AVIONU Pridržavajte se svih ograničenja. Bežični uređaji mogu da prouzrokuju smetnje u avionu.

ISKLJUČITE PRI TOČENJU GORIVA

Ne koristite ovaj uređaj na mestima za točenje goriva. Ne koristite ga u blizini goriva ili hemikalija.

ISKLJUČITE U BLIZINI MESTA MINIRANJA

Pridržavajte se svih ograničenja. Ne koristite ovaj uređaj na mestima gde se odvija miniranje.

UPOTREBLJAVAJTE RAZUMNO Uređaj koristite samo u položajima objašnjenim u dokumentaciji proizvoda. Ne dodirujte nepotrebno zone antene.

KVALIFIKOVANI SERVIS Ovaj proizvod smeju da instaliraju ili da popravljaju samo kvalifikovane osobe.

PROŠIRENJA I BATERIJE Upotrebljavajte samo odobrena proširenja i baterije. Ne priključujte nekompatibilne proizvode.

OTPORNOST NA VODU Vaš uređaj nije vodootporan. Održavajte ga suvim.

REZERVNE KOPIJE Pravite rezervne kopije ili imajte na papiru sve važne podatke koji se nalaze u uređaju.

PRIKLJUČIVANJE NA DRUGE UREĐAJE

Kod priključivanja na ma koji drugi uređaj, pročitajte bezbednosne instrukcije u uputstvu za korisnika datog uređaja. Ne priključujte nekompatibilne proizvode.

HITNI POZIVI Proverite da je telefonska funkcija ovog uređaja uključena i da je na mreži. Tastatura je aktivna samo u režimu „Preklopnik otvoren“. Pritisnite taster „završi“ potreban broj puta da obrišete sadržaj na ekranu i da se vratite u pasivni režim rada. Unesite broj službe pomoći, zatim pritisnite taster „pozovi“. Dajte svoju lokaciju. Ne prekidajte vezu sve dok Vam se to ne dopusti.

O Vašem uređaju

Bežični uređaj opisan u ovom uputstvu je odobren za korišćenje u EGSM 900, 1800, 1900 i UMTS 2100 komunikacionim mrežama. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije o mrežama.

Pri korišćenju funkcija ovog uređaja, pridržavajte se svih zakona i poštujte lokalne običaje, privatnost i legitimna prava drugih osoba, uključujući i autorska prava.

Institut zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, muzike (uključujući i tonove i melodije zvona) i drugog sadržaja.

Vaš uređaj podržava Internet veze i druge načine povezivanja. Kao i računari, Vaš uređaj može biti izložen virusima, zlonamernim porukama i aplikacijama, kao i ostalim štetnim sadržajima. Budite obazrivi i otvarajte poruke, prihvatajte zahteve za povezivanje, preuzimajte sadržaje i prihvatajte instalacije samo od izvora u koje imate poverenje. Da biste povećali bezbednost svog uređaja, razmotrite mogućnost instaliranja, korišćenja i redovnog ažuriranja softvera za zaštitu od virusa, „zaštitnog zida“ (fajervola) ili drugog odgovarajućeg softvera u svom uređaju kao i u računarima sa kojima se povezujete.

Upozorenje: Da bi mogla da se koristi bilo koja funkcija ovog uređaja, osim budilnika, uređaj mora da bude uključen. Ne uključujte ovaj uređaj kada upotreba bežičnog uređaja može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Kancelarijske aplikacije podržavaju osnovne funkcionalne mogućnosti programa Microsoft Word, PowerPoint i Excel (Microsoft Office 2000, XP i 2003). Ne mogu se prikazivati ili modifikovati datoteke svih formata.

U toku rada, kao što je aktivna sesija razmene videa ili veza za prenos podataka velikim brzinama, ovaj uređaj se može zagrejati. U većini slučajeva, to je normalno stanje. Ako posumnjate da ovaj uređaj ne funkcioniše ispravno, odnesite ga u najbliži ovlašćeni servis.

U Vašem uređaju mogu biti već instalirane neke bukmark oznake ili linkovi za pristup sajtovima trećih strana koje nisu povezane sa firmom Nokia. Nokia ne garantuje niti preuzima ikakvu odgovornost za te sajtove. Ako se odlučite da im pristupite, potrebno je da preduzmete svu predostrožnost u smislu bezbednosti i sadržaja kao i za bilo koji drugi Internet sajt.

Mrežni servisi

Da biste koristili ovaj telefon neophodna je usluga provajdera bežične telefonije. Mnoge od ovih

funkcionalnih mogućnosti zahtevaju posebne funkcionalne mogućnosti mreže. Ove funkcionalne mogućnosti nisu na raspolaganju u svim mrežama; neke mreže zahtevaju da sa svojim provajderom servisa sačinite posebne dogovore da biste mogli da koristite ove mrežne servise. Vaš provajder servisa Vam može dati instrukcije i objasniti troškove koji se snose. Neke komunikacione mreže mogu da imaju ograničenja koja utiču na korišćenje mrežnih servisa. Na primer, neke mreže možda ne podržavaju sve jezički zavisne znakove i usluge.

Provajder servisa može da zahteva da se neke funkcije ovog uređaja onemoguće ili da se ne aktiviraju. U tom slučaju, te funkcionalne mogućnosti se neće pojavljivati u meniju uređaja. Vaš uređaj može imati i specifičnu konfiguraciju koja se odnosi na nazive menija, redosled menija i ikonice. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Ovaj uređaj podržava WAP 2.0 protokole (HTTP i SSL) preko TCP/IP protokola. Za neke funkcionalne mogućnosti ovog uređaja, kao što su MMS, pretraživanje e-mail i preuzimanje sadržaja koristeći pretraživač ili MMS servis, neophodno je da komunikaciona mreža podržava ove tehnologije.

Za raspoloživost i informacije o načinu korišćenja servisa SIM kartice, obratite se prodavcu svoje SIM kartice. To može biti provajder servisa ili neki drugi subjekat.

Proširenja, baterije i punjači

Pre vađenja baterije uvek isključite uređaj i iskopčajte punjač.

Proverite broj modela svakog punjača pre njegove upotrebe sa ovim uređajem. Ovaj uređaj je namenjen za upotrebu sa napajanjem iz DC-4, AC-3 i AC-4 punjača, kao i iz AC-1, ACP-8, ACP-9, ACP-12, LCH-8, LCH-9 ili LCH-12 punjača kada se koristi sa adapterom za punjač CA-44.

Za ovaj uređaj je namenjena baterija BL-5F.

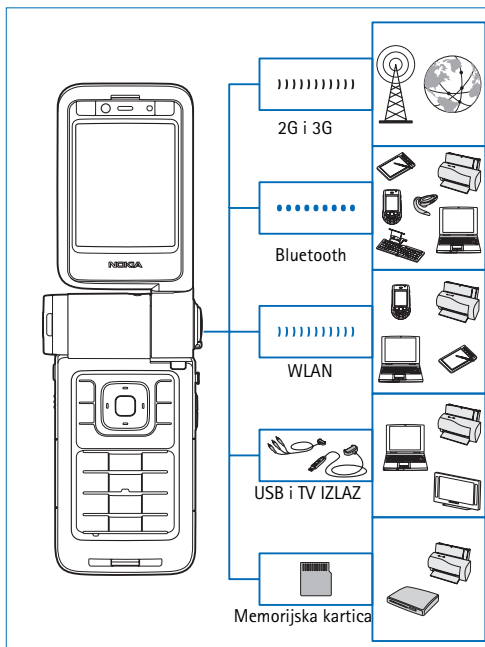

Upozorenje: Koristite isključivo baterije, punjače i proširenja koja je Nokia odobrila za ovaj dati model.

Upotreba bilo kojih drugih tipova može poništiti odobrenje ili garanciju, a može biti i opasna.

Mogućnost nabavke odobrenih proširenja proverite kod svog distributera. Kada isključujete kabl za napajanje bilo kog proširenja, uhvatite i vucite utikač, a ne kabl.

Povezivanje

Koristite svoj uređaj u 2G i 3G mrežama. Vidite „O Vašem uređaju” str. 9.

Koristite Bluetooth tehnologiju da biste, recimo, prenosili datoteke i da biste se povezivali sa kompatibilnim proširenjima. Vidite „Bluetooth povezivanje” str. 95.

Koristite infracrveno povezivanje, recimo, za prenos i sinhronizovanje podataka sa kompatibilnim uređajima. Vidite „Infracrvena veza” str. 99.

Koristite bežični LAN za povezivanje na Internet i za povezivanje sa uređajima koji nude mogućnost WLAN povezivanja. Vidite „Bežična LAN mreža” str. 92.

Koristite Nokia komunikacijski kabl CA-53 za povezivanje sa kompatibilnim uređajima, kao što su štampači i PC računari. Vidite „Data kabl”, str. 95. Koristite Nokia video kabl CA-64U za povezivanje sa kompatibilnim TV prijemnikom. Vidite „Konfiguracija TV-a” str. 101.

Koristite kompatibilnu miniSD karticu, recimo, za prenošenje podataka ili pravljenje rezervnih kopija. Vidite „Alatka „Memorijska kartica””, str. 22.

Vaša Nokia N93i

Broj modela: Nokia N93i-1

U nastavku teksta se navodi kao Nokia N93i.

Režimi

Vaš uređaj ima četiri mehanička režima koji su optimizovani za različite funkcionalne namene: „preklopnik zatvoren“ za nošenje, „preklopnik otvoren“ za klasično korišćenje telefona, „studio“ za snimanje videa i fotografisanje i „prikaz“ za prikazivanje slika i video snimaka. Da biste prešli iz jednog režima u drugi okrenite poklopac i pregibnu osu ekrana. Novi režim će se aktivirati posle kraće zadržke.

Režim „preklopnik zatvoren“

Kada se poklopac zatvori, glavni ekran se deaktivira, a počne da svetli ekran na poklopcu. Ako nisu priključene kompatibilne slušalice niti se koristi zvučnik, pozivi koji su u toku se prekidaju. Indikator preklopnika se pali kada imate propuštene pozive, e-mail poruke,

nepročitane poruke i u toku punjenja. U vezi vršenja izmena podešavanja ekrana preklopnika, vidite „Ekran preklopnika“, str. 121. Ako slušate zvuk pomoću plejera, reprodukovanje će biti nastavljeno.

U režimu „preklopnik zatvoren“ ekran na preklopniku prikazuje vreme i statusne informacije. Na ekranu koji se prikazuje u pasivnom režimu mogu da se prikazuju jačina signala, indikator baterije, vreme, indikatori statusa i naziv aktivnog profila (ako taj profil nije Opšti). Ako koristite muzički centar za slušanje nekog audio snimka, prikazuju se indikator jačine zvuka i informacije o numeru. Bočni taster za pretragu koristite za reprodukciju, pauzu, reprodukovanje narednog ili prethodnog audio snimka, kao i za pojačavanje ili utišavanje zvuka.

Ako koristite Visual Radio u režimu „preklopnik zatvoren“, vizuelni sadržaj se ne prikazuje na ekranu preklopnika. Možete memorisati nekoliko stanica zajedno s njihovim nazivima, frekvencijama i lokacijama. Ove informacije se prikazuju na ekranu poklopcu. Da biste uključili ili isključili zvuk, promenili kanal i tražili nove kanale, koristite bočni taster za pretragu.

Prikazuju se i kalendar, alarmi, obaveštenja o propuštenim pozivima i novoprimljene poruke. Da biste videli primljene tekstualne poruke i tekstualne i grafičke objekte primljenih multimedijalnih poruka, otvorite poklopac i prikažite poruku na glavnom ekranu.

Dolazni pozivi se najavljuju uobičajenim zvukom. U podešavanjima ekrana preklopnika izaberite **Odg. otvaranjem prek.** da bi se na poziv odgovaralo kada otvorite preklopnik. Ako su na aparat priključene kompatibilne slušalice, pritisnite taster za odgovor koji se nalazi na njima. Da biste promenili ova podešavanja, vidite „Ekran preklopnika“, str. 121.

Da biste Vi nekog pozvali ili koristili meni, otvorite poklopac.

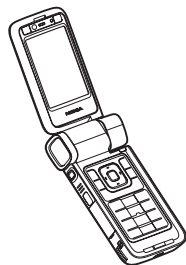
Da biste koristili blic kao lampicu, pritisnite taster blica na boku uređaja. Lampicom rukujete na sledeći način:

- Jednom pritisnite taster blica. Lampica će svetleti 1,5 sekundu.
- Dvaput pritisnite taster blica. Lampica će svetleti 3 minuta ili dok ponovo ne pritisnete taster blica.
- Pritisnite i držite taster blica. Lampica će se uključiti i svetleti dok budete držali taster ili dok ne prođe 3 minuta.

Režim „preklopnik otvoren“

Kada otvorite preklopnik, automatski se aktivira režim „preklopnik otvoren“: zasvetli glavni ekran, tastatura postane dostupna i možete da pristupite meniju. Skrolujte po meniju.

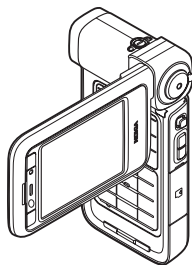
Režim „preklopnik otvoren“ se aktivira i kada se preklopnik samo delimično otvori. Poklopac se otvara za oko 160 stepeni, kao na slici. Nemojte silom pokušavati da ga otvorite više.

Režim „studio“

Kada preklopnik otvorite 90 stepeni, okrenite uređaj bočno, okrenite preklopnik nadole tako da je glavni ekran okrenut ka Vama, i aktiviraće se režim „studio“. Aktiviraće se glavna kamera i videćete kadar koji hvata glavna kamera.

U režimu „studio“ možete da snimate video zapise i fotografije. Vidite „Kamera“, str. 26.

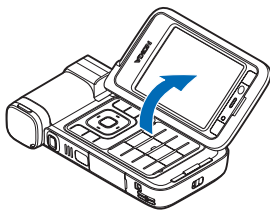
U režimu „studio“ numerička tastatura ne funkcioniše (osim tastera „meni“). Možete koristiti taster za snimanje, taster za zumiranje, bočni taster za pretragu, taster za izbor režima kamere i taster blica (svi se nalaze na boku uređaja), **(I)**, kao i pejzažne selekcione tastere koji se nalaze pored glavnog ekrana.

Režim „prikaz“

Kada je preklopnik zatvoren, otvorite ga bočno (po dužoj strani), i aktiviraće se režim „prikaz“.

Režim „prikaz“ koristite da:

- Prikažete slike.
- Prikažite fotografije i filmove iz Galerije u vidu projekcije slajdova.
- Uputite hendsfri video pozive i pošaljete živu video sliku tokom video poziva. Podesite ugao ekrana za optimalni ugao sekundarne kamere.

Prečice

Koristite prečice kako biste brzo i maksimalno iskoristili funkcije aparata. Potražite odgovarajuće odeljke u ovom uputstvu za korisnika za više detalja o ovim funkcijama.

Pasivni režim rada

Da biste prešli sa jedne na drugu otvorenu aplikaciju, pritisnite i držite **(F)**, pa zatim izaberite željenu aplikaciju. Ako ponestaje memorije, aparat će zatvoriti neke aplikacije. Pre zatvaranja aplikacije, aparat memoriše nesaeuvane podatke.

Ostavljanje aplikacija da rade u pozadini opterećuje bateriju i skraćuje njeno trajanje.

- Da biste uključili kameru, do kraja pritisnite taster „slikaj“ u režimu „studio“.
- Da biste pozvali svoju govornu poštu (mrežni servis), pritisnite i držite **1**.
- Da biste otvorili multimedijalne aplikacije, pritisnite **(X)**. Vidite „Taster „multimedija““, str. 115.
- Da biste promenili profil, pritisnite **(I)** pa izaberite neki profil.
- Da biste prelazili sa **Opšti** na **Bez zvona** i obratno, pritisnite i držite **#**. Ako posedujete dve telefonske linije, onda ćete se na ovaj način prebacivati između dve linije.
- Da biste otvorili listu prethodno biranih brojeva, pritisnite **(L)**.
- Da biste koristili glasovne komande, pritisnite i držite desni selekcion taster.
- Da biste inicirali povezivanje na **Servisi**, pritisnite i držite **0**. Vidite „Servisi“, str. 87.

Za druge prečice dostupne u pasivnom režimu, vidite „Dopunjeni pasivni režim“, str. 113.

Menjanje teksta i listi

- Da biste označili neku stavku u listi, dodite do nje, pa pritisnite istovremeno i .
- Da biste označili više stavki u listi, pritisnite i držite i istovremeno pritiskajte ili . Da biste završili označavanje, otpustite najpre ili , a zatim i .
- Pritisnite i držite da biste odabrali znakove i reči. Istovremeno, pritisnite ili da istaknete tekst. Da biste kopirali tekst u klipbord, dok držite izaberite **Kopiraj**. Da biste deo teksta ubacili u neki dokument, pritisnite i držite , pa zatim izaberite **Umetni**.

Podešavanja

Vaš Nokia uređaj obično u sebi već ima automatski konfigurisana podešavanja za MMS, GPRS, striming i mobilni Internet na osnovu informacija koje obezbeđuje Vaš provajder servisa. Podešavanja za Vašeg provajdera servisa mogu biti već instalirana u uređaju, ili ih možete primiti od pravajdera servisa u formi specijalne tekstualne poruke.

Dobro došli

Kada svoj uređaj uključite prvi put, otvara se modul **Dobro došli**. Izaberite neku od narednih opcija:

Vodič – da se upoznate sa funkcionalnim mogućnostima svog uređaja

Čarob. podeš. – da konfigurišete različita podešavanja. Za detaljnije informacije o aplikacijama, vidite brošuru **Dodatne aplikacije**.

Prenos – da prenesete sadržaj, kao što su kontakti i stavke kalendara, iz nekog kompatibilnog Nokia uređaja

Da biste nekom drugom prilikom otvorili **Dobro došli**, pritisnite , pa zatim izaberite **Aplikacije > Dobro došli**. Pojedinačnim aplikacijama možete da pristupite iz iz njihovih specifičnih menija.

Prenos podataka iz drugog uređaja

Možete da kopirate sadržaj, kao što su kontakti i stavke kalendara, iz drugog kompatibilnog Nokia telefona u svoj Nokia uređaj koristeći Bluetooth ili IC vezu. Koja se vrsta podataka i sadržaja može kopirati zavisi od modela telefona.

Svoju SIM karticu možete da ubacite u drugi uređaj. Kada se Vaš Nokia uređaj uključi bez ubačene SIM kartice, automatski se aktivira oflajn profil, režim rada.

Prenesite sadržaj

- 1 Pritisnite , pa zatim izaberite **Alatke > Prenos**.
 - 2 U informacionom prikazu, izaberite **Nastavi**.
 - 3 Izaberite da li za prenos podataka želite da koristite Bluetooth ili infracrvenu vezu. Oba uređaja moraju da podržavaju izabrani tip povezivanja.
 - 4 Kada izaberete Bluetooth vezu, da bi Vaš Nokia uređaj započeo traženje uređaja koji podržavaju Bluetooth povezivanje, izaberite **Nastavi**. Izaberite taj drugi uređaj iz liste. Od Vas se traži da u svom Nokia uređaju unesete lozinku. Unesite neku šifru (dužine od 1 do 16 cifara), pa zatim izaberite **OK**. Na drugom uređaju unesite istu šifru, pa zatim izaberite **OK**. Uređaji su sada upareni. Vidite „Uparivanje uređaja“, str. 98. Kod nekih modela telefona, aplikacija **Prenos** se šalje kao poruka u drugi uređaj. Da biste u drugom uređaju instalirali aplikaciju **Prenos**, otvorite tu poruku, i pratite instrukcije na ekranu.
- Ako ste za način povezivanja izabrali infracrvenu vezu, povežite ta dva uređaja. Vidite „Infracrvena veza“, str. 99.
- 5 U svom Nokia uređaju, izaberite sadržaje koje želite da prekopirate iz drugog uređaja.

Sadržaj se kopira iz memorije i iz kompatibilne memorijske kartice (ako je ubačena) tog drugog uređaja u odgovarajuće memorijske lokacije Vašeg telefona Nokia uređaja ili memorijske kartice (ako je ubačena). Trajanje kopiranja zavisi od količine podataka koji se prenose. Kopiranje možete obustaviti, pa ga nastaviti drugom prilikom.

Da biste videli dnevnik nekog ranijeg prenosa podataka, u glavnom prikazu izaberite **Dnevnik pren.**

Da biste prikazali uređaje sa kojih ste kopirali ili prenosili podatke, u glavnom prikazu izaberite **Telefoni**.

Osnovni indikatori

 Uređaj se koristi u GSM mreži.

3G Uređaj se koristi u UMTS mreži (mrežni servis).

 Imate jednu ili više nepročitanih poruka u folderu **Primljeno** u okviru **Poruke**.

 U svoje udaljeno poštansko sanduče (na serveru) ste primili novu e-mail poruku.

 Postoje poruke koje čekaju na slanje u folderu **Za slanje**.

 Imate propuštene pozive.

 Prikazuje se ako je za **Tip zvona** postavljeno **Bez zvona**.

 Tastatura uređaja je zaključana.

 Aktivna je alarm sata.

2 Koristi se druga telefonska linija (mrežni servis).

 Svi dolazni pozivi su preusmereni na neki drugi broj. Ako posedujete dve telefonske linije (mrežni servis), indikator prve linije je **1** a druge linije je **2**.

 Na uređaj su priključene kompatibilne slušalice.

 Na uređaj je priključen kompatibilni adapter za slušne aparate.

 Na uređaj je priključen kompatibilni tekstualni telefon.

D Aktivna je data poziv.

 Na raspolaganju je GPRS ili EDGE veza za paketni prenos podataka.

 Aktivna je GPRS ili EDGE veza za paketni prenos podataka.

 Zadržana je GPRS ili EDGE veza za paketni prenos podataka.

 Na raspolaganju je UMTS veza za paketni prenos podataka.

 Aktivna je UMTS veza za paketni prenos podataka.

 UMTS veza za paketni prenos podataka je zadržana.

 Uređaj ste podesili da skenira bežične LAN mreže, i neka bežična LAN mreža je na raspolaganju. Vidite „Bežična LAN mreža“, str. 126.

 Aktivna je bežična LAN veza sa računarskom mrežom koja koristi kriptu zaštitu.

 Aktivna je bežična LAN veza sa računarskom mrežom koja ne koristi kriptu zaštitu.

 Bluetooth veza je uključena.

 U toku je prenos podataka preko Bluetooth veze.

 Aktivna je neka USB veza.

 Aktivna je neka infracrvena veza. Kada ovaj indikator trepće, Vaš uređaj pokušava da se poveže sa drugim uređajem, ili je veza prekinuta.

Zaključavanje tastature (blokada tastature)

Zaključavanje tastature koristite kao zaštitu od nenamernog pritiskanja tastera.

Da biste uključili osvetljenje ekrana kada je tastatura zaključana, pritisnite .

- Da biste je zaključali, pritisnite levi selekcionni taster, a zatim *****. Kada su tasteri blokirani, na ekranu se prikazuje .

- Da biste otključali tastaturu u režimu „preklopnik otvoren“, pritisnite levi selekcionni taster, pa zatim * .
- Da biste otključali tastaturu u režimu „preklopnik zatvoren“, pritisnite i držite taster „kamera“.

Kada je aktivirano zaključavanje tastature, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju može biti moguće.

Kontrola jačine zvuka i zvučnika

Da biste u toku aktivnog poziva ili slušanja muzike povećali ili smanjili jačinu zvuka, pritisnite odnosno .

Ugrađeni zvučnik Vam omogućava da slušate i govorite u uređaj na kraćem rastojanju a da ne morate da ga držite uz uho.

Upozorenje: Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

Da biste u toku poziva koristili zvučnik, izaberite **Opcije > Aktiviraj zvučnik**.

Da biste isključili zvučnik, izaberite **Opcije > Aktiviraj slušalicu**.

Sat

Pritisnite , a zatim izaberite **Aplikacije > Sat**. Da biste postavili novi alarm, izaberite **Opcije > Postavi alarm**. Kada je alarm aktiviran, prikazuje se .

Da biste isključili alarm, izaberite **Stop**, ili da alarm prekinete na 5 minuta, izaberite **Odloži**.

Ako je u vreme podešeno za alarm uređaj isključen, on će se uključiti i oglasiti alarmom. Ako izaberete **Stop**, uređaj pita da li želite da ga aktivirate za telefoniranje. Izaberite **Ne** da uređaj isključite, ili **Da** da biste mogli da pozivate i primite pozive. Ne birajte opciju **Da** kada upotreba bežičnog telefona može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Da biste uklonili neki alarm, izaberite **Sat > Opcije > Ukloni alarm**.

Podešavanja sata

Da biste promenili podešavanja sata, izaberite **Sat > Opcije > Podešavanja**.

Da biste promenili vreme ili datum, izaberite **Vreme** ili **Datum**.

Da biste promenili vrstu sata koji se prikazuje u pripravnosti (pasivnom režimu rada), izaberite **Vrsta sata > Analogni ili Digitalni**.

Da biste dozvolili da komunikaciona mreža ažurira vreme, datum i časovnu zonu u Vašem uređaju (mrežni servis), izaberite **Vreme od oper. mreže > Automatsko ažuriranje**.

Da biste promenili ton alarma, izaberite **Ton alarma sata**.

Svetski sat

Da biste otvorili prikaz „Svetski sat“, otvorite **Sat**, pa zatim pritisnite . U prikazu „Svetski sat“ možete da pratite vremena u različitim gradovima.

Da biste u listu dodali gradove, izaberite **Opcije > Dodaj grad**. U listu možete dodati najviše 15 gradova.

Da biste postavili svoj trenutni grad, dođite do njega, pa zatim izaberite **Opcije > Moj trenutni grad**. Grad se prikazuje u glavnom prikazu „Sat“, a vreme u Vašem aparatu se menja prema tom odabranom gradu. Proverite da li je vreme tačno i da li odgovara Vašoj časovnoj zoni.

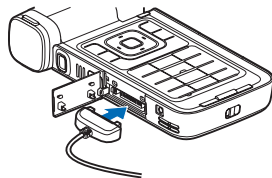
Slušalice

Priključite kompatibilne slušalice na Pop-Port™ konektor svog uređaja.

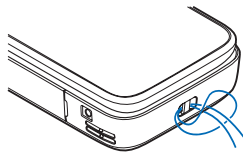
Upozorenje:

Kada koristite slušalice, Vaša sposobnost praćenja zvukova u okruženju može da bude umanjena. Ne koristite slušalice kada to može da ugrozi Vašu bezbednost.

Traka za ručni zglob i traka poklopca objektiv

Uvežite traku kao na slici, pa je pritegnite.

Memorijska kartica

Možete da koristite kompatibilnu miniSD memorijsku karticu kao dodatni skladišni prostor kako biste uštedeli na memoriji samog uređaja. Takođe, na memorijskoj kartici možete praviti i rezervne kopije podataka i sadržaja koji se nalaze u Vašem uređaju.

Sa ovim uređajem koristite isključivo kompatibilne miniSD kartice koje je Nokia odobrila za korišćenje sa ovim uređajem. Nokia koristi prihvaćene industrijske standarde za memorijske kartice, ali neki brendovi mogu da ne budu u punoj meri kompatibilni sa ovim uređajem. Nekompatibilne kartice se mogu oštetiti, mogu oštetiti ovaj uređaj kao i podatke koji su na njoj upisani.

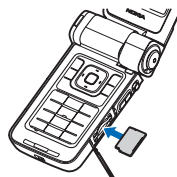
Držite sve memorijske kartice daleko od dohvata dece.

Stavite memorijsku karticu

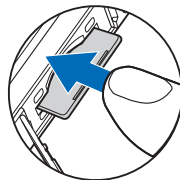
- 1 Postavite prst na gornji kraj zatvarača, pa ga otklopite u stranu.

- 2 Ubacite memorijsku karticu u njeno ležište, otvor. Uverite se da je površina sa kontaktima na kartici okrenuta nadole.

- 3 Ugurajte karticu. Škljocnuće kada kartica ulegne.
- 4 Zatvorite poklopac.

Izvadite memorijsku karticu

- 1 Pre vađenja memorijske kartice, pritisnite , pa zatim izaberite **Izvadi mem. karticu**. Sve aplikacije se zatvaraju.
- 2 Kada se prikaže **Izvadi memorijsku karticu** pa pritisni „OK“, otklopite poklopac otvora memorijske kartice.
- 3 Pritisnite memorijsku karticu da biste je oslobodili iz ležišta.
- 4 Izvadite memorijsku karticu. Ako je uređaj uključen, izaberite **OK** kada bude zatraženo da potvrdite vađenje.

 Važno: Ne vadite memorijsku karticu u toku neke operacije dok ona pristupa kartici. Vađenje kartice u toku operacije može da ošteti karticu kao i sam uređaj, a podaci upisani na memorijskoj kartici mogu da budu oštećeni.

Alatka „Memorijska kartica“

Pritisnite , pa zatim izaberite **Alatke > Memorija**. Kompatibilnu miniSD karticu možete da koristite kao dodatni skladišni prostor ili za pravljenje rezervnih kopija sadržaja memorije uređaja.

Da biste napravili rezervnu kopiju podataka u memoriji uređaja na memorijskoj kartici, izaberite **Opcije > Kopiraj mem.tel**.

Da biste rekonstruisali podatke iz memorijske kartice u memoriju uređaja, izaberite **Opcije > Rekonst. sa kartice**.

Formatiranje memorijske kartice

Kada se memorijska kartica ponovo formatira, svi podaci na njoj se trajno gube.

Neke memorijske kartice se isporučuju već formatirane, a neke zahtevaju formatiranje. Konsultujte se sa prodavcem da li je potrebno da formatirate memorijsku karticu pre njene upotrebe.

Da biste formatirali memorijsku karticu, izaberite **Opcije > Formatizuj karticu**. Izaberite **Da** da to potvrdite.

 Savet! Da biste ostvarili najbolji učinak, sve nove miniSD kartice formatirajte koristeći svoj Nokia uređaj.

Menadžer datoteka

Mnoge funkcije ovog uređaja kao što su kontakti, poruke, slike, video snimci, tonovi zvona, napomene kalendara, dokumenti i preuzete aplikacije za skladištenje podataka koriste memoriju. Kolika je količina memorije na raspolaganju zavisi od toga koliko je podataka već sačuvano u memoriji aparata.

Kao dodatni medij za čuvanje podataka možete da koristite kompatibilnu memorijsku karticu. Na memorijskim karticama se stari podaci mogu brisati i upisivati novi.

Da biste pretraživali datoteke i foldere u memoriji uređaja i na memorijskoj kartici (ako je ubačena), pritisnite , pa zatim izaberite **Alatke > Men. dat..** Otvara se prikaz memorije uređaja (). Pritisnite da biste otvorili prikaz memorijske kartice () (ako postoji).

Da biste premestili ili kopirali datoteke u neki folder, pritisnite istovremeno i da markirate datoteku, pa zatim izaberite **Opcije > Premesti u folder** ili **Kopiraj u folder**.

Da biste pronašli neku datoteku, izaberite **Opcije > Nađi**, izaberite memoriju u kojoj želite da tražite, pa unesite tekst za pretragu koji odgovara imenu datoteke.

Pregled utroška memorije

Da biste videli vrste podataka koje imate u uređaju, kao i koliko memorije pojedine vrste podataka zauzimaju, izaberite **Opcije > Detalji o memoriji**. Količina slobodne memorije se prikazuje u **Slobodna mem..**

Malo memorije – oslobodite memoriju

Uređaj će Vas obavestiti kada ponestaje memorijskog prostora u memoriji uređaja ili na memorijskoj kartici.

Da biste oslobodili memoriju uređaja, prebacite podatke na kompatibilnu memorijsku karticu, ako je imate. Označite datoteke koje treba premestiti, izaberite **Premesti u folder > Memorijska kartica**, pa zatim i folder.

Medija datoteke možete da prebacujete i u kompatibilni PC računar koristeći opciju prenosa podataka u okviru **Galerija**. Vidite „Napravite rezervne kopije datoteka“, str. 39.

Savet! Da biste pregledali memorijske jedinice svog uređaja i preneli podatke, koristite Nokia Phone Browser u sklopu paketa Nokia PC Suite.

Da biste uklonili podatke i oslobodili memoriju, koristite **Men. dat.** ili odgovarajuću aplikaciju. Na primer, možete ukloniti:

- Poruke iz **Primljeno**, **Nacrti** i **Poslato** u **Poruke**
- E-mail poruke koje su preuzete u memoriju aparata
- Sačuvane Web strane
- Saeuvane slike, video i audio datoteke
- Kontakt podatke
- Napomene, beleške kalendara
- Preuzete aplikacije. Vidite i „Menadžer aplikacija“, str. 116.
- Instalacione datoteke (.sis) aplikacija koje ste instalirali na kompatibilnu memorijsku karticu; prvo na PC računaru napravite rezervne kopije ovih instalacionih datoteka.
- Sve ostale podatke koji Vam više nisu potrebni

Preuzimanje!

Preuzimanje! (mrežni servis) je prodavnica sadržaja za mobilne uređaje dostupna u Vašem uređaju. Možete da pretražujete, preuzimate i instalirate sadržaje, kao što su aplikacije i medija datoteke, sa Interneta u svoj uređaj.

Pritisnite , a zatim izaberite **Internet > Preuzimanje!**. Ovi proizvodi su razvrstani po katalogima i folderima koje nude razni provajderi servisa. Neke stavke se naplaćuju,

ali ih obično možete besplatno probno prikazati.
Za detaljnije informacije o **Preuzimanje!**, vidite brošuru
Dodatne aplikacije.

Igre

Pritisnite , izaberite **Igre**, pa zatim neku igru.
Za uputstva o tome kako se igra neka igra, izaberite
Opcije > Pomoć.

Pomoć

Vaš aparat ima pomoć koja se odnosi na trenutni kontekst.
Kada je neka aplikacija otvorena, da biste pristupili pomoći
iz trenutnog prikaza, izaberite **Opcije > Pomoć**.

Da biste, dok čitate uputstva, iz pomoći prešli na aplikaciju
koja je trenutno otvorena u pozadini, pritisnite i držite .

Da biste otvorili pomoć iz glavnog menija, izaberite
Alatke > Pomoć. Izaberite željenu aplikaciju da biste
prikazali listu tema pomoći.

Vodič

Uputstvo vam daje informacije o nekim funkcijama vašeg
aparata. Da biste iz menija pristupili vodiču, pritisnite ,
izaberite **Aplikacije > Vodič**, pa zatim deo koji želite
da pogledate.

Informacije o Nokia podršci i kontaktiranju

Na lokaciji www.nseries.com/support ili na lokalnom
Nokia Web sajtu potražite najnoviju verziju ovog uputstva,
dodatne informacije, sadržaje za preuzimanje, kao i service
koji se odnose na Vaš Nokia proizvod.

Na tom sajtu možete naći informacije o korišćenju
Nokia proizvoda i servisa. Ukoliko je potrebno da se
obratite službi za potrebe kupaca, pogledajte listu
lokalnih Nokia kontakt centara na adresi
www.nokia.com/customerservice.

U vezi usluga održavanja, najbliži Nokia servisni punkt
potražite na adresi www.nokia.com/repair.

Prvi koraci

Pogledajte brošuru Prvi koraci da se upoznate sa informacijama o tasterima i delovima, kao i o načinu pripreme uređaja za korišćenje.

Dodatne aplikacije

Postoje mnoge aplikacije, kako kompanije Nokia tako i raznih drugih proizvođača softvera, koje Vam pomažu da sa svojim Nokia uređajem postignete više. Ove aplikacije su objašnjene u brošuri Dodatne aplikacije koju možete naći na stranama podrške Nokia proizvoda na adresi www.nseries.com/support ili na Vašem lokalnom Nokia sajtu.

Kamera

Vaš Nokia uređaj ima dve kamere; kameru visoke rezolucije na bočnoj strani uređaja (glavna kamera) i kameru niže rezolucije na gornjoj strani glavnog ekrana (sekundarna kamera). Obe kamere možete koristiti za snimanje fotografija i video snimaka u uspravnom i položenom prikazu.

Ovaj Nokia uređaj podržava rezoluciju slike od 2048 x 1536 piksela kada se koristi glavna kamera. Rezolucija slika u ovim materijalima može da izgleda drugačije.

Slike i video snimci se automatski memorišu u **Slike i video** u sklopu **Galerija**. Kamere daju fotografije u .jpg formatu zapisa. Video snimci se beleže u .mp4 formatu ili u 3GPP formatu kada je oznaka tipa datoteke .3gp (režimi **Deljenje**). Vidite „Podešavanja videa“, str. 27.

Možete takođe da šaljete fotografije ili video snimke u multimedijalnoj poruci, kao prilog e-mail poruke ili preko Bluetooth ili infracrvene veze. Takođe možete i da delite svoje slike i video snimke putem onlajn albuma, veblogova (mrežnih dnevnika) ili drugih onlajn servisa deljenja na Webu. Vidite „Delite sadržaj na mreži“, str. 40.

Snimanje video snimaka

Da biste aktivirali glavnu kameru, okrenite ekran u režim slikanja (fotografski režim). Ukoliko se kamera trenutno nalazi u režimu pravljenja fotografskih snimaka, za prelazak na režim snimanja videa koristite taster „kamera“.

Pritisnite taster za snimanje da biste počeli da snimate. Prikazuje se ikonica snimanja ● i čuje se zvuk. Svetli crveni indikator snimanja, što označava da je snimanje u toku.

- 1 Da biste zaustavili snimanje u bilo kom trenutku, pritisnite taster „Slikaj“.
- 2 Ponovo pritisnite taster za snimanje da biste nastavili da snimate.
Video snimak se automatski memoriše u **Slike i video** u sklopu **Galerija**. Vidite „Galerija“, str. 33.

Da biste podesili osvetljenje i boje pre snimanja videa u režimu slikanja, koristite bočni taster za pretragu da se krećete po traci sa alatima. Vidite „Podešavanja parametara – boje i osvetljenje“, str. 31 i „Režimi slikanja“, str. 32.

Za uvećavanje ili umanjivanje subjekta (neprekidni 3x optički i do 20x digitalni zum) okrećite taster za zumiranje na bočnoj strani uređaja.

Na tražilu se prikazuje sledeće:

- Indikatori statusa (1) za isključen zvuk, uključenu stabilizaciju, režim video osvetljenja i trenutni režim snimanja
- Traka sa alatima (2), po kojoj možete da se krećete pre snimanja da biste izabrali režim snimanja, balans bele boje i ton boje (traka sa alatima se tokom snimanja ne prikazuje)
- Ukupno raspoloživo vreme snimanja videa (3). U toku snimanja, indikator dužine trenutnog video snimka takođe prikazuje proteklo i preostalo vreme.
- Indikatori (4) memorije aparata (□) i memorijske kartice (□) prikazuju gde se memorišu video snimci.
- Indikator video kvaliteta (5) označava da li je kvaliteta videa **TV (visok)**, **TV (normalan)**, **Telefon (visok)**, **Telefon (normalan)** ili **Deljenje**.
- Tip datoteke video snimka (6)

Savet! Izaberite **Opcije > Uključi ikone** da se prikazuju svi indikatori tražila, ili **Isključi ikone** da se prikazuju samo indikatori video statusa.

Kada snimate video snimak, s trake sa alatima izaberite sledeće:

- Da biste odmah prikazali video snimak koji ste upravo napravili, izaberite **Pusti**.
- Ako ne želite da sačuvate video snimak, izaberite **Obriši**.
- Da biste poslali video putem multimedijalne poruke, e-pošte, Bluetooth ili IC veze, pritisnite **↵** ili izaberite **Opcije > Pošalji**. Za više informacija, vidite „Poruke“, str. 46 i „Bluetooth povezivanje“, str. 95. Ova opcija nije dostupna tokom aktivnog poziva.
- Da biste snimili novi video snimak, izaberite **Novi video**.

Savet! Akrivirajte **Oflajn** profil da biste osigurali da se snimanje videa ne prekida dolaznim pozivima.

Podešavanja videa

Postoje dve vrste podešavanja za video rikorder: konfiguracija videa i glavna podešavanja. U vezi podešavanja parametra konfiguracije videa, vidite „Podešavanja parametara – boje i osvetljenje“, str. 31. Nakon što zatvorite kameru, parametri podešavanja se vraćaju na podrazumevane vrednosti, ali glavni parametri ostaju isti dok ih ponovo ne promenite. Da biste promenili

glavna podešavanja, izaberite **Opcije > Podešavanja**, a zatim neku od sledećih kategorija:

Snimanje zvuka – Izaberite **Isključen** ako ne želite da snimate zvuk.

Kvalitet videa – Postavite kvalitet video snimka na **TV (visok)** (najbolji kvalitet za dugotrajnu upotrebu i reprodukovanje na kompatibilnom TV prijemniku i PC računaru preko samog uređaja), **TV (normalan)**, **Telefon (visok)**, **Telefon (normalan)** ili **Deljenje** (ograničena veličina video snimka pogodna za slanje putem MMS, multimedijalnih poruka). Ako želite da gledate video snimak na televizoru ili PC-ju, izaberite **TV (visok)** video kvalitet, koji ima VGA rezoluciju (640x480) i format datoteke .mp4. Da biste video snimak mogli da šaljete putem MMS servisa, izaberite **Deljenje** (QCIF rezolucija, .3gp format datoteke). Veličina video snimka snimljenog izborom opcije **Deljenje** je ograničena na 300 kB (traje približno 20 sekundi) tako da se kompatibilnim uređajima može slati kao multimedijalna poruka.

Stabilizacija videa – Izaberite **Forsiran** da smanjite efekte podrhtavanja kamere u toku snimanja.

Dodaj u album – Izaberite da li želite da dodate video snimak u određeni album u aplikaciji **Galerija**. Izaberite **Da** da biste otvorili listu raspoloživih albuma. Video snimak se nakon snimanja automatski memoriše u izabrani album.

Izmenite ovo podešavanje, izbor, nakon što završite sa snimanjem video materijala za dati album.

Prikaži snimljeni video – Izaberite da li želite da se na ekranu prikaže prva sličica snimljenog videa kada prekinete snimanje. Izaberite **Pusti sa trake sa alatcima** (glavna kamera) ili **Opcije > Pusti** (sekundarna kamera) da prikazete video snimak.

Optički zum tokom snimanja – Izaberite **Forsiran** ili **Isključen**. Izaberite **Isključen** da biste eliminisali šum koji tokom snimanja nastaje usled kretanja objektiva pri optičkom zumiranju.

Aktivna memorija – Definišite podrazumevanu skladišnu memoriju: memorija uređaja ili memorijska kartica (ako je ubačena).

Snimanje fotografija

Da biste aktivirali glavnu kameru, okrenite ekran u režim slikanja (fotografski režim). Ukoliko se kamera trenutno nalazi u režimu snimanja video zapisa, za prelazak na režim fotografisanja koristite taster „kamera“.

Da biste fiksirali fokus na objektu, delimično pritisnite taster za snimanje (samo glavna kamera). Na ekranu se pojavljuje zeleni indikator fiksanog fokusa. Ako fokus nije fiksan, pojavljuje se crveni indikator. Otpustite taster za

snimanje i ponovo ga pritisnite do pola. Međutim, možete slikati i bez fiksiranja fokusa.

Da napravite snimak glavnom kamerom, pritisnite taster „slikaj“. Ne pomerajte aparat dok se snimak ne sačuva.

Da biste podesili osvetljenje i boje pre snimanja fotografije u režimu fotografisanja, krećite se po traci sa alatcima. Vidite „Podešavanja parametara – boje i osvetljenje“, str. 31.

Memorisanje snimljene slike može da potraje duže ako ste promenili vrednosti zumiranja ili podešavanje osvetljenja i boja.

Na tražilu kamere se prikazuje sledeće:

- Indikatori statusa (1) za: uključeno snimanje sekvence („rafalni“ snimak), samookidač uključen, Automatski (⚡) režim blica Forsiran (⚡) ili Isključen (⏻), kao i za trenutni režim snimanja.

- Traka sa alatcima (2), po kojoj možete da se krećete pre snimanja da biste izabrali režim snimanja, balans bele boje, ekspoziciju i ton boje (traka sa alatcima se tokom fokusiranja i snimanja ne prikazuje).
 - Indikator rezolucije slike (3) označava da li je kvaliteta slike Štampa 3M – visok (rezolucija 2048 x 1536), Štampa 2M – srednji (rezolucija 1600 x 1200), Štampa 1,3M – nizak (rezolucija 1280 x 960) ili MMS 0,3M (rezolucija 640 x 480).
 - Brojač slika (4) pokazuje procenjeni broj slika koje možete snimiti koristeći trenutno odabrani kvalitet slike i preostalu memoriju (brojač se ne vidi tokom fokusiranja i snimanja).
 - Indikatori (5) memorije aparata (📷), odnosno memorijske kartice (💳) prikazuju gde se memorišu slike.
- 💡 **Savet!** Izaberite **Opcije > Uključi ikone** da se prikazuju svi indikatori tražila, ili **Isključi ikone** da se prikazuju samo indikatori statusa kamere.

Kada snimate fotografije, imajte na umu sledeće:

- Kvalitet digitalno zumirane slike je slabiji od kvaliteta nezumirane slike.
- Kamera prelazi u režim štednje baterije ako u određenom vremenu ne pritisnete nijedan taster. Pritisnite 📷 da biste nastavili sa snimanjem.

Kada snimate sliku, s trake sa alatkama izaberite sledeće:

- Ako ne želite da sačuvate sliku, izaberite **Obriši**.
- Da biste poslali video putem multimedijalne poruke, e-pošte, Bluetooth ili IC veze, pritisnite ili izaberite **Pošalji**.
- Da biste snimili novu sliku, izaberite **Nova slika**.
- Da biste sliku odštampani, izaberite **Štampa**.
Vidite „Štampanje slika“, str. 38.

Podešavanja kamere za pravljenje fotografija

Postoje dve vrste podešavanja za snimanje statičnih slika kamerom: **Konfiguracija slike** i glavna podešavanja. U vezi podešavanja parametra konfiguracije slike (fotografskog snimka), vidite „Podešavanja parametara – boje i osvetljenje“, str. 31. Nakon što zatvorite kameru, parametri podešavanja se vraćaju na podrazumevane vrednosti, ali glavni parametri ostaju isti dok ih ponovo ne promenite. Da biste promenili glavna podešavanja, izaberite **Opcije > Podešavanja**, a zatim neku od sledećih kategorija:

Kvalitet slike – **Štampa 3M** – visok (rezolucija 2048 x 1536), **Štampa 2M** – srednji (rezolucija 1600 x 1200), **Štampa 1,3M** – nizak (rezolucija 1280 x 960) ili **MMS 0,3M** (rezolucija 640 x 480). Što je rezolucija viša, to slika zauzima više memorije.

Ako želite da sliku štampate, izaberite **Štampa 3M** – visok, **Štampa 2M** – srednji ili **Štampa 1,3M** – nizak. Ako želite da je šaljete putem elektronske pošte, izaberite **Štampa 1,3M** – nizak. Ako sliku želite da šaljete preko MMS servisa, izaberite **MMS 0,3M**.

Ove rezolucije su na raspolaganju samo za glavnu kameru.

Dodaj u album – Izaberite da li želite da sliku sačuvate u određeni album u aplikaciji **Galerija**. Ako izaberete **Da**, otvara se lista raspoloživih albuma. Slika se nakon snimanja automatski memoriše i izabrani album. Izmenite ovo podešavanje, izbor, nakon što završite sa pravljenjem slika za dati album.

Prikaži snimljenu sliku – Izaberite **Da** ako želite da vidite snimljenu sliku posle slikanja, ili **Ne** ako želite da odmah nastavite sa daljim slikanjem.

Prošireni zum (samo glavna kamera) – Izaberite **Uključen (neprekidan)** da biste omogućili da koraci zumiranja budu fini i da nema prekida između digitalnog i proširenog digitalnog zuma, a **Uključen (zaustavljen)** da omogućite da zumiranje pauzira na prelaznoj tački između digitalnog zumiranja i proširenog digitalnog zumiranja. Ako želite da maksimalni koeficijent zumiranja bude podređen očuvanju postavljenog kvaliteta slike, izaberite **Isključen**.

Poništavanje treperenja – Izaberite **50 Hz** ili **60 Hz**.

Ton snimanja – Izaberite ton koji želite da se čuje kada napravite snimak.

Aktivna memorija – Izaberite gde će se slike memorisati.

Pravljenje više uzastopnih slika

Više snimaka je na raspolaganju samo za glavnu kameru.

Da biste podesili kameru da napravi do šest uzastopnih („rafalnih“) snimaka (ako ima dovoljno memorije) izaberite **Opcije > Više snimaka**.

Da napravite snimke, pritisnite taster „slikaj“.

Nakon završenog snimanja, slike se prikazuju na ekranu u obliku matrice. Da vidite neki sliku, pritisnite da je otvorite.

Režim više uzastopnih snimaka možete da koristite i sa samookidačem.

Da povratite tražilo za ponovno pravljenje više uzastopnih snimaka, pritisnite taster „slikaj“.

I Vi na slici – samookidač

Samookidač je na raspolaganju samo za glavnu kameru.

Koristite samookidač da biste odložili pravljenje snimka, kako biste i Vi sami mogli da uđete u kadar. Da biste postavili kašnjenje samookidača, izaberite **Opcije > Samookidač > 2 sekunde, 10 sekundi ili 20 sekundi**.

Da biste aktivirali samookidač, izaberite **Aktiviraj**. Indikator samookidača () treperi, a uređaj pišti dok tajmer odbrojava vreme. Kamera pravi snimak po isteku podešenog vremena kašnjenja.

Samookidač možete da koristite i u režimu više uzastopnih snimaka.

 Savet! Izaberite **Opcije > Samookidač > 2 sekunde** da biste imali vremena da umirite ruku pre pravljenja snimka.

Blic

Blic je na raspolaganju samo za glavnu kameru.

Blic koristite na bezbednom rastojanju. Ne koristite blic na ljude i životinje na kratkim rastojanjima. Nemojte zaklanjati blic u toku fotografisanja.

Kamera ima LED blic za snimanja pod slabim osvetljenjem. Na raspolaganju su sledeći režimi upotrebe blica: **Automatski** () , **Forsiran** () i **Isključen** () .

Pritisnite taster za blic da biste prebacivali režime blica.

Podešavanja parametara – boje i osvetljenje

Da biste omogućili da kamera tačnije reprodukuje boje i osvetljenje, ili da biste svojim fotografijama i video

snimcima dodali efekte, krećite se po traci sa alatkama, pa zatim izaberite neku od sledećih opcija:

Režim slikanja – Izaberite odgovarajući režim snimanja u zavisnosti od trenutnih uslova i ambijenta. Svaki režim slikanja koristi sopstvene parametre osvetljenja koji su podešeni u skladu sa datom vrstom okruženja.

Balans belog – Sa liste izaberite trenutne uslove osvetljenja. Ovime se omogućava da kamera tačnije reprodukuje boje.

Vrednost ekspozicije (samo slike) – Podesite vreme ekspozicije kamere.

Ton boje – Izaberite neki kolor efekat iz liste.

Prikaz na ekranu se menja u zavisnosti od izabranih parametara tako da možete da vidite kako ta promena utiče na fotografije ili video snimke.

Koja su podešavanja na raspolaganju zavisi od toga koja je kamera izabrana.

Ova podešavanja parametara su individualna, tj. kada ih izmenite za sekundarnu kameru, podešavanja glavne kamere se ne menjaju. Međutim, ova podešavanja parametara se odnose i na video režim i na režim fotografisanja. Ova podešavanja parametara se vraćaju na podrazumevane vrednosti kada zatvorite kameru.

Režimi slikanja

Režim slikanja Vam pomaže da pronađete pravu boju i osvetljenje za trenutni ambijent. Iz liste režima slikanja izaberite odgovarajući režim za snimanje fotografija ili video snimaka. Parametri svakog režima slikanja su postavljeni prema stilovima i ambijentima.

Režimi slikanja su na raspolaganju samo za glavnu kameru.

Krećite se po traci sa alatkama, i izaberite video ili fotografski režim snimanja.

Kod fotografisanja, podrazumevani režim je **Automatski**.

Da biste sopstveni režim slikanja podesili za određeni ambijent pri pravljenju fotografskih snimaka, izaberite **Definiše korisnik > Opcije > Promeni**. U ovom režimu koji definiše korisnik možete da podesite različite parametre osvetljenja i boje. Da biste kopirali parametre nekog drugog režima, izaberite **Na osnovu režima slikanja**, a zatim izaberite i željeni režim slikanja.

Galerija

Da biste prikazivali, memorisali i organizovali svoje slike, video snimke, audio snimke, liste numera i linkove za strimovanje sadržaja, ili da biste delili svoje datoteke sa drugim UPnP kompatibilnim uređajima preko bežične LAN mreže, pritisnite , pa izaberite **Galerija**. Da biste Galeriju otvorili iz aplikacije **Kamera**, izaberite **Opcije > Idi u Galeriju**. Iz modula **Kamera**, na raspolaganju je samo folder **Slike i video**.

 Savet! Da biste iz modula **Galerija** prešli na kameru u režimu fotoaparata, u folderu **Slike i video** pritisnite taster „slikaj“ ili taster za izbor režima kamere.

Prikazujte i pretražujte datoteke

Izaberite jedan od glavnih foldera: **Slike i video** , **Numere** , **Audio snimci** , **Linkovi za strim.** , **Prezentacije** , **Sve datoteke** ili **Kućna mreža** (ako je definisan), ili pritisnite da ga otvorite.

Foldere možete da pretražujete i otvarate, kao i da markirate, kopirate i premeštate stavke u njima.

Takođe, možete da kreirate albume, kao i da markirate, kopirate i dodajete stavke u albume. Vidite „Albumi“, str. 38.

Datoteke koje se nalaze u memorijskoj kartici (ako je ubačena) su označene sa . Datoteke koje se nalaze u memoriji uređaja su označene sa .

Da otvorite neku datoteku, pritisnite . Video snimci, .ram datoteke i linkovi za strimovanje se otvaraju i reprodukuju u aplikaciji **RealPlayer**, a muzika i audio snimci u aplikaciji **Muzički cent.** Vidite „RealPlayer“, str. 78 i „Muzički centar“, str. 42.

Da biste datoteke kopirali ili premestili na memorijsku karticu (ako je ubačena) ili u memoriju uređaja, izaberite željenu datoteku, pa **Opcije > Premesti i kopiraj**; izaberite **Kopiraj u mem. kart. ili Premesti u mem. kar.**, ili izaberite **Kopiraj u mem. tel. ili Premesti u mem. tel.**

Da biste datoteke preuzeli u **Galerija**, izaberite **Preuzmi u Slike i video, Preuz. numera u Numere** ili **Pr. zvukova u Audio snimci**. Otvara se pretraživač, pa možete da izaberete marker sajta sa kojega je moguće preuzeti sadržaj.

Slike i video snimci

Fotografije i video snimci snimljeni kamerom se memorišu u folder **Slike i video** u **Galerija**. Slike i video snimci Vam

mogu biti poslani i u multimedijalnoj poruci, kao e-mail prilog ili Bluetooth ili IC vezom. Da biste primljenu sliku ili video snimak mogli da vidite u Galerija ili u medija plejeru, morate da ih sačuvate u memoriju uređaja ili na kompatibilnu memorijsku karticu (ako je ubačena).

Video snimci sačuvani u **Video centar** se ne prikazuju u folderu **Slike** i **video** u Galerija. Vidite „Video centar“, str. 82.

Otvorite **Slike** i **video** u Galerija. Datoteke slika i video snimaka su raspoređene u obliku petlje, a poredane su prema datumu. Prikazuje se broj datoteka. Pomerajte se nalevo ili nadesno da biste pretraživali datoteke jednu po jednu. Da se krećete po grupama datoteka, pomerajte se gore ili dole.

Da biste prikazali neku sliku, dođite do nje, pa pritisnite .

Kada je otvorena neka slika, da biste je zumirali izaberite **Opcije > Uvećaj** ili **Umanji**. Koeficijent zumiranja se prikazuje na vrhu ekrana. Koeficijent zumiranja se ne pamti trajno.

Da biste izmenili neku sliku ili video snimak, izaberite **Opcije > Izmeni**. Otvara se editor slika ili video snimaka. Vidite „Menjanje video snimaka“, str. 35. Vidite „Menjanje slika“, str. 36.

Da biste pravili autorske video snimke, u Galeriji izaberite jedan ili više video snimaka, pa zatim **Opcije > Izmeni > Napravi muvee**. Vidite „Menjanje video snimaka“, str. 35.

Da biste štampali svoje slike na kompatibilnom štampaču ili ih sačuvali na memorijsku karticu (ako je ubačena) radi štampanja, izaberite **Opcije > Štampa**. Vidite „Štampanje slika“, str. 38.

Da biste u neki album u galeriji dodali neku sliku ili video snimak, izaberite **Opcije > Albumi > Dodaj u album**. Vidite „Albumi“, str. 38.

Da biste sliku koristili kao pozadinsku sliku, izaberite je, pa zatim izaberite **Opcije > Dodeli > Postavi za tapet**.

Pritisnite da biste obrisali sliku ili video snimak.

Da biste medijske datoteke sačuvane u Galerija mogli da delite sa drugim UPnP kompatibilnim uređajima preko bežične LAN mreže, prvo morate da kreirate i da konfigurišete Internet pristupnu tačku svoje kućne bežične LAN mreže, pa zatim da konfigurišete i aplikaciju **Kućna mreža**. Vidite „Kućna mreža“, str. 101.

Opcije koje se odnose na **Kućna mreža** nisu na raspolaganju u modulu Galerija dok ne konfigurišete podešavanja za **Kućna mreža**.

Menjanje video snimaka

Da biste montirali video snimke u **Galerija** i pravili autorske video snimke, dođite do video snimka, pa zatim izaberite **Opcije > Izmeni**. Vidite „Galerija“, str. 33. Autorske video snimke možete da pravite kombinovanjem i rezanjem video snimaka, kao i dodavanjem slika, audio snimaka, prelaza i efekata. Prelazi su vizuelni efekti koje možete da primenjujete na početne i krajnje sekvence video snimka ili između samih video snimaka.

Za kreiranje autorskih video snimaka možete koristiti i **Režiser** Izaberite video snimke i slike pomoću kojih želite da napravite muvee, pa zatim izaberite **Opcije > Izmeni > Napravi muvee**. Vidite „Režiser“, str. 80.

U video montažeru možete da vidite dve vremenske linije: vremensku liniju video snimka i vremensku liniju audio snimka. Slike, tekst i prelazi dodati video snimku se prikazuju na vremenskoj liniji video snimka. Pomerajte se gore ili dole da biste se prebacivali između vremenskih linija.

Menjanje video snimka, zvuka, slike, teksta i prelaza

Da biste pravili autorske video snimke, označite i izaberite jedan ili više video snimaka, a zatim izaberite **Opcije > Izmeni > Video montažer**.

Da biste izmenili video snimak, izaberite jednu od sledećih opcija:

Izmeni video snimak – Režite, dodajte kolor efekte, koristite „slou moušn“ (usporeno), isključite ili uključite zvuk, premeštajte, uklanjajte ili duplirajte izabrane video snimke.

Izmeni tekst (prikazuje se samo ako ste dodali tekst) – Premestite, uklonite ili duplirajte tekst, promenite boju i stil teksta, definišite koliko će se on zadržati na ekranu, ili tekstu dodajte efekte.

Izmeni sliku (prikazuje se samo ako ste dodali sliku) – Premestite, uklonite ili duplirajte sliku, definišite koliko će se ona zadržati na ekranu, ili slici postavite pozadinu ili kolor efekat.

Izmeni audio snimak (prikazuje se jedino ako je dodat audio snimak) – Režite (isecajte) ili premeštajte audio snimak, podesite dužinu ili jačinu zvuka, uklonite ili duplirajte snimak.

Izmeni prelaz – Postoje tri vrste prelaza: prelaz na početku videa, prelaz na kraju videa i prelazi između video snimaka. Početni prelaz možete izabrati kada je aktivan prvi prelaz videa.

Ubaci – Izaberite **Video snimak, Sliku, Tekst, Audio snimak** ili **Novi audio snimak**.

Film – Pregledajte film na celom ekranu ili u minijaturnom prikazu, sačuvajte film, ili ga odsecite na odgovarajuću veličinu da biste ga poslali u obliku multimedijalne poruke.

Da biste iz video snimka napravili snimak, izvukli sliku, izaberite **Opcije > Izmeni > Iseci**, pa zatim **Opcije > Napravi snimak**.

Da biste sačuvali svoj video snimak, izaberite **Opcije > Film > Sačuvaj**. Da biste definisali Aktivna memorija, izaberite **Opcije > Podešavanja**. Podrazumevano je da je to memorija aparata.

U **Podešavanja**, možete da definišete i **Primarno ime video sn.**, **Pod. ime sn. ekrana**, **Rezolucija**, kao i **Aktivna memorija**.

Izmenite video snimak za slanje

Da biste video poslali, izaberite **Opcije > Pošalji > Kao MMS**, **Kao e-mail** (ako je definisano), **Preko Bluetooth veze**, **Preko IC veze** ili **Web prenos**. Obratite se svom provajderu servisa u vezi maksimalne dužine multimedijalne poruke koju možete da poslati.

 Savet! Ako želite da pošaljete video snimak koji je veći od maksimalne veličine za multimedijalnu poruku koju dopušta Vaš provajder, možete ga poslati koristeći Bluetooth bežičnu tehnologiju. Vidite „Šaljite podatke“, str. 97. Svoje video snimke možete da prebacujete na kompatibilni PC računar koristeći Bluetooth bežičnu

tehnologiju ili koristeći kompatibilni čitač memorijskih kartica.

Menjanje slika

Da biste vršili izmene slika koje ste upravo snimili, ili onih koje su već sačuvane u **Galerija**, izaberite **Opcije > Izmeni**.

Izaberite **Primeni efekat** da biste izrezali i rotirali sliku, podesili osvetljaj, boju, kontrast i rezoluciju, i da biste slici dodali efekte, tekst, vinjetu ili okvir.

Izrežite sliku

Da biste neku sliku izrezali, izaberite **Opcije > Primeni efekat > Izrezivanje**. Da biste ručno izrezali sliku na neku veličinu, izaberite **Ručno** ili izaberite neki prethodno definisani odnos dimenzija. Ako izaberete **Ručno**, u gornjem levom uglu slike se pojavljuje krstić. Pomerajte navigator (taster za kretanje) i izaberite površinu koju treba izrezati, pa zatim izaberite **Postavi**. U donjem desnom uglu se pojavljuje još jedan krstić. Ponovo izaberite površinu koju treba izrezati. Da biste podesili prvu izabranu površinu, izaberite **Nazad**. Izabrane površine obrazuju pravougaonik koji predstavlja izrezanu sliku.

Ako ste izabrali neki prethodno definisani odnos dimenzija, izaberite gornji levi ugao površine koju treba izrezati. Koristite navigator da istaknutoj površini promenite

dimenzije. Da „zamrznete“ izabranu površinu, pritisnite . Da tu površinu pomerate po slici, takođe koristite navigator. Da izaberete površinu koju treba izrezati, pritisnite .

Smanjite crvenilo

Da biste smanjili crvenilo očiju (efekat „zečje oči“) na nekoj slici, izaberite **Opcije > Primeni efekat > Ukl. ef. crvenog oka**. Dovedite krstić na oko, pa pritisnite . Na ekranu se pojavljuje petlja. Koristite navigator da podesite dimezije petlje prema oku. Da umanjite crvenilo, pritisnite .

Korisne prečice

Prečice u editoru slika:

- Pritisnite ***** da biste videli sliku na celom ekranu. Ponovo pritisnite ***** da biste se vratili u normalni prikaz.
- Da sliku rotirate u smeru kazaljke na satu ili u suprotnom smeru, pritisnite **3** odnosno **1**.
- Pritisnite **5** ili **0** da biste približili, odnosno udaljili objekat (zum).
- Za kretanje po zumiranoj slici pritiskajte , , ili .

Projekcija slajdova

Izaberite **Opcije > Projekcija slajdova > Start** da slike i video snimke gledate u punom ekranu. Projekcija slajdova počinje od izabrane datoteke. Izaberite neku od narednih opcija:

Pusti – da biste otvorili aplikaciju RealPlayer i pustili izabrani video snimak

Pauza – da biste napravili pauzu u projekciji slajdova

Nastavi – da biste nastavili projekciju slajdova

Kraj – da biste zatvorili projekciju slajdova

Da pretražujete slike, pritisnite (prethodna) ili (naredna).

Da biste postavili ritam projekcije slajdova, pre početka projekcije, izaberite **Opcije > Projekcija slajdova > Podešavanja > Odlaganje slajda**.

Da biste projekciji slajdova dodali zvuk, izaberite **Opcije > Projekcija slajdova > Podešavanja**, pa zatim neku od narednih opcija:

Muzika – Izaberite **Uključena** ili **Isključena**.

Numera – Izaberite muzičku datoteku sa liste.

Da biste u toku projekcije slajdova pojačali ili smanjili jačinu zvuka, pritisnite ili .

Režim TV-izlaza

Video snimke i slike smeštene u Vašem uređaju možete prikazati na ekranu kompatibilnog televizora. Povežite kompatibilnim Nokia TV kablom Pop-Port™ konektor na svom uređaju sa video ulazom na televizoru. Za sve aplikacije osim **Slike** i **video** u **Galerija** i **RealPlayer**, TV ekran prikazuje ono što se vidi na ekranu Vašeg uređaja.

Kada otvorite neku sliku u minijaturnom prikazu dok je istovremeno gledate na televizoru, opcija **Uvećaj** nije na raspolaganju. Kada slika nije zumirana, otvorena slika se na televizoru prikazuje preko celog ekrana.

Video snimke i slike možete prikazivati u vidu projekcije slajdova. Sve stavke u nekom albumu ili označene slike se na televizoru prikazuju preko celog ekrana dok se istovremeno čuje muzika koju ste izabrali.

Kada otvorite označeni video snimak, **RealPlayer** počinje da reprodukuje video snimak na ekranu uređaja i na ekranu televizora. Vidite „RealPlayer“, str. 78.

Kada je Nokia kabl za video izlaz priključen na uređaj, svi zvuci, uključujući i stereo zvuk video snimaka, tonove zvona i tonove tastature, preusmeravaju se na televizor. Možete normalno da koristite mikrofoni uređaja.

Podešavanja TV-izlaza se moraju konfigurisati za konkretan TV-sistem i aspekt prikaza. Vidite „Konfiguracija TV-a“, str. 101.

Albumi

Uz pomoć albuma možete na lak način da organizujete svoje slike i video snimke. Da biste videli listu albuma, u **Slike** i **video** izaberite **Opcije > Albumi > Prikaži albume**.

Da biste u album u galeriji dodali fotografiju ili video snimak, dođite do fotografije ili video snimka i izaberite **Opcije > Albumi > Dodaj u album**. Otvara se lista albuma. Izaberite album u koji želite da dodate fotografiju ili video snimak, a zatim pritisnite . Dodate fotografije (slike) i video snimci se ne brišu iz foldera **Slike** i **video**.

Pritisnite da biste uklonili datoteku iz albuma. Datoteka se ne briše iz foldera **Slike** i **video** u **Galerija**.

Da biste kreirali novi album, u prikazu liste albuma izaberite **Opcije > Novi album**.

Štampanje slika

Koristite **Štampa slike** da biste slike štampali koristeći kompatibilni kabl za prenos podataka, bežični LAN (ako je na raspolaganju), Bluetooth povezivanje ili kompatibilnu memorijsku karticu (ako je na raspolaganju).

Možete da štampate samo slike koje su u .jpeg formatu. Slike snimljene kamerom se automatski memorišu u jpeg formatu.

Ako želite da štampate slike koristeći **Štampa slike**, izaberite sliku koju želite da štampate i opciju štampanja u galeriji, kameri, editoru slika ili u slikovniku.

Da biste štampali na štampaču koji je kompatibilan sa **Štampa slike**, priključite kabl za prenos podataka pre nego što izaberete opciju štampanja.

Izbor štampača

Kad prvi put upotrebite **Štampa slike**, prikazuje se lista raspoloživih štampača nakon što izaberete sliku. Izaberite neki štampač. Taj štampač se postavlja kao podrazumevani štampač.

Ako ste povezali neki štampač koji je kompatibilan sa **Štampa slike** pomoću Nokia komunikacijskog kabla CA-53, taj štampač se automatski prikazuje.

Ako podrazumevani štampač nije raspoloživ, prikazuje se lista raspoloživih uređaja za štampanje.

Da biste promenili podrazumevani štampač, izaberite **Opcije > Podešavanja > Podrazum. štampač**.

Prikaz izgleda štampe

Prikaz izgleda štampe se otvara samo kada počnete štampanje neke slike iz galerije.

Izabrane slike se prikazuju u prethodno definisanim izgledima štampe. Da biste promenili izgled štampe,

pritisakajte ili za kretanje po izgledima štampe koji su na raspolaganju za izabrani štampač. Ako slike ne mogu da stanu na jednu stranicu, pritisnite ili da se prikažu dodatne stranice.

Podešavanja štampe

Opcije koje su na raspolaganju se razlikuju i zavise od mogućnosti koje nudi izabrani uređaj za štampu.

Da biste postavili podrazumevani štampač, izaberite **Opcije > Podešavanja > Podrazum. štampač**.

Oslobodite memoriju

Da biste smanjili veličinu slika koje ste već kopirali negde drugde, recimo u kompatibilni PC računar, izaberite **Opcije > Prenos i memorija > Skupi**. Skupi smanjuje rezoluciju slike na 640 x 480.

Napravite rezervne kopije datoteka

Da biste putem bežične LAN mreže preneli medija datoteke i napravili njihove rezervne kopije na nekom kompatibilnom uređaju, kao što je UPnP kompatibilni PC računar, izaberite **Opcije > Prenos i memorija >**

Automatski prenos. Vidite „Bežična LAN mreža“, str. 92 i „Kućna mreža“, str. 101.

Vaš uređaj započinje traženje uređaja. Izaberite neki uređaj i folder u koji želite da prebacite medija datoteke. Izaberite **Kopiraj**.

Da biste promenili podešavanja za **Memorijski uređaj** ili za **Folder memorije**, izaberite **Opcije > Prenos i memorija > Podešavanja prenosa**.

Prezentacije

Prezentacije služe za prikazivanje .svg (scalable vector graphics) datoteka, kao što su karikature i mape. Ove slike zadržavaju svoj originalni izgled kada se odštampaju kao i kada se prikazuju na ekranima različitih dimenzija i pri različitim rezolucijama. Da biste prikazali .svg datoteke, izaberite **Prezentacije**, dođite do neke slike, pa zatim izaberite **Opcije > Pusti**.

Da uvećate, pritisnite **5** . Da umanjite, pritisnite **0** .

Za prelazak sa prikaza u punom ekranu na normalni prikaz i obratno, pritisnite ***** .

Mrežna štampa

Koristeći **Mrež. štamp.**, možete preko mreže da naručujete izradu fotografija koje će biti dostavljene na Vašu kuću ili

u neku prodavnicu u kojoj ih možete preuzeti. Takođe, možete da naručujete i različite proizvode sa tim slikama, kao što su šolje ili podloge za miša. Dostupnost proizvoda zavisi od provajdera servisa.

Da biste koristili **Mrež. štamp.**, neophodno je da je instalirana bar jedna konfiguracija servisa mrežne štampe. Te datoteke se mogu dobiti od provajdera servisa štampanja koji podržavaju **Mrež. štamp.**

Za dodatne informacije o ovoj aplikaciji, pogledajte brošuru Dodatne aplikacije za svoj uređaj na adresi www.nseries.com/support ili na Vašem lokalnom Nokia sajtu.

Delite sadržaj na mreži

Svoje slike i video snimke možete da delite putem onlajn (mrežnih) albuma, veblogova (mrežnih dnevnika) ili drugih onlajn servisa deljenja na Webu. Možete slati sadržaj, sačuvati nedovršene poruke kao nacрте i nastaviti sa pisanjem kasnije, a možete i prikazati sadržaj svojih albuma. Vrste podržanih sadržaja zavise od provajdera servisa.

Neophodno je da se pretplatite na taj servis kod nekog provajdera servisa onlajn deljenja slika, i da kreirate novi nalog. Obično se na taj servis možete pretplatiti na Web strani provajdera servisa. Za informacije o pretplaćivanju na servis obratite se provajderu servisa. Za dodatne

informacije o kompatibilnim provajderima servisa pogledajte strane podrške na adresi www.nseries.com/support ili na svom lokalnom Nokia sajtu.

Za dodatne informacije o deljenju sadržaja na mreži, pogledajte brošuru Dodatne aplikacije za svoj uređaj na adresi www.nseries.com/support ili na svom lokalnom Nokia sajtu.

Muzički centar

Pritisnite , a zatim izaberite **Muzički cent.**. Pomoću muzičkog centra možete da reprodukujete muzičke datoteke i kreirate i slušate liste numera.

Upozorenje: Muziku slušajte umereno glasno.

Produženo izlaganje jakom intenzitetu zvuka može da Vam ošteti sluh. Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

Dodavanje muzike

Kada Muzički centar otvorite prvi put, on u memoriji uređaja traži muzičke datoteke kako bi kreirao fonoteku.

Nakon što u uređaj dodate ili iz njega uklonite muzičke datoteke, ažurirajte svoju fonoteku. Izaberite **Opcije > Fonoteka > Opcije > Ažuriraj Fonoteku**.

Savet! Možete da prebacite muzičke datoteke iz svog uređaja na kompatibilnu memorijsku karticu (ako je ubačena) koristeći modul Nokia Music Manager koji se nalazi u sklopu Nokia PC Suite paketa.

Reprodukovanje muzike

Kada otvorite Muzički centar, prikazuje se poslednja reprodukovana numera ili lista numera. Da biste videli fonoteku, izaberite ili **Opcije > Fonoteka**, pa zatim željenu listu pesama. Da biste iz tog prikaza pustili pesme, izaberite **Opcije > Pusti**.

U toku reprodukovanja neke pesme, da biste privremeno zaustavili reprodukciju ili je ponovo obnovili, pritisnite ili .

Da zaustavite reprodukovanje pesme, pritisnite . Da biste brzo premotavali unazad ili unapred, pritisnite i držite ili . Da biste započeli reprodukciju prethodne ili naredne pesme, pritisnite ili .

Da biste prikazali listu pesama koja se trenutno reprodukuje, izaberite ili **Opcije > Otvori Sada slušate**. Da listu pesama sačuvate kao listu numera za reprodukovanje, izaberite **Opcije > Dodaj u listu numera**, pa zatim kreirajte novu listu numera ili izaberite neku sačuvanu listu numera.

Pritisnite ili da biste podesili jačinu zvuka.

Da biste izmenili tonsku sliku reprodukcije muzike, izaberite **Opcije > Ekvilajzer**.

Da biste izabrali reprodukciju po slučajnom redosledu ili normalan režim reprodukcije, izaberite **Opcije > Slučajni izbor**. Da biste izabrali da li želite da se reprodukcija završi na kraju liste numera, ili da ponovi od početka liste numera, izaberite **Opcije > Ponavljanje**.

Da biste otvorili Web markere (adrese) za preuzimanje muzike, izaberite **Opcije > Preuzimanja numera**.

Da biste se vratili u pasivni režim i ostavili da muzika svira u pozadini, izaberite **Opcije > Pusti u pozadini**.

Fonoteka

Da biste videli fonoteku, izaberite **Opcije > Fonoteka**. Sve numere sadrži listu kompletne muzike. Da biste pesme prikazali razvrstano, izaberite **Albumi, Izvođači, Žanrovi** ili **Kompozitori**. Informacije o albumu, izvođaču, žanru i kompozitoru se prikupljaju iz ID3 ili M4L oznaka u datotekama pesama, ako su dostupne.

Da biste dodali pesme, albume, izvođače, žanrove ili kompozitore u neku listu numera, izaberite stavke, a zatim **Opcije > Dodaj u listu numera**. Možete da kreirate novu listu numera ili da dodate postojeću.

Da biste prikazali liste numera, izaberite **Lista numera**. Da biste kreirali novu listu numera, izaberite **Opcije > Nova lista numera**. Kada je prikazana neka lista numera

koju ste sami kreirali, da u nju dodate nove pesme, izaberite **Opcije > Dodaj numere**.

Da biste obrisali listu numera, pritisnite **C**. Brisanje liste numera briše samo listu, a ne i muzičke datoteke.

Prebacite muziku

Muziku možete da prebacite iz kompatibilnog PC računara ili drugog kompatibilnog uređaja koristeći kompatibilni USB kabl Bluetooth povezivanje. Za detalje, vidite „Bluetooth povezivanje“, str. 95.

Da biste osvežili fonoteku, nakon što ažurirate izbor pesama u svom uređaju, u **Fonoteka** izaberite **Opcije > Ažuriraj Fonoteku**.

Zahtevi koje mora da ispunjava PC računar za prebacivanje muzike:

- Microsoft Windows XP operativni sistem (ili noviji)
- Kompatibilna verzija aplikacije Windows Media Player. Detaljnije informacije u vezi Windows Media Player kompatibilnosti možete naći u delu Nokia N93i na Nokia vebajtu.
- Nokia PC Suite 6.7 ili noviji

Prebacite muziku iz PC računara

Za prebacivanje muzike možete da koristite tri različite metode:

- Da biste svoj uređaj na PC računaru videli kao eksterni čvrsti disk na koji se mogu prebacivati sve datoteke, vezu uspostavite pomoću kompatibilnog USB kabl ili koristeći Bluetooth povezivanje. Ako koristite USB kabl, za režim veze izaberite **Memorijski uređaj**. Neophodno je da je u uređaj ubačena kompatibilna memorijska kartica.
- Da biste muziku sinhronizovali koristeći Windows Media Player, povežite kompatibilni USB kabl, pa za režim veze izaberite **Medija plejer**. Neophodno je da je u uređaj ubačena kompatibilna memorijska kartica.
- Da biste koristili Nokia Music Manager iz paketa Nokia PC Suite, povežite kompatibilni USB kabl, pa za režim veze izaberite **PC Suite**.

Da biste promenili podrazumevani režim USB veze, pritisnite , pa zatim izaberite **Poveziv. > Data kabl**.

I Windows Media Player i Nokia Music Manager iz paketa Nokia PC Suite su optimizovani za prebacivanje muzičkih datoteka. Za informacije u vezi prebacivanja muzike koristeći modul Nokia Music Manager, vidite uputstvo za korisnika paketa Nokia PC Suite.

Prebacivanje muzike koristeći Windows Media Player

Funkcionalne mogućnosti sinhronizacije muzike variraju u zavisnosti od verzije aplikacije Windows Media Player. Za detaljnije informacije, vidite odgovarajuća uputstva i pomoć u aplikaciji Windows Media Player.

Ručna sinhronizacija

Nakon što svoj uređaj povežete sa kompatibilnim PC računaram, Windows Media Player bira ručnu sinhronizaciju ukoliko u Vašem uređaju nema dovoljno slobodne memorije. Kod ručne sinhronizacije, možete sami da birate pesme i liste numera koje želite da premestite, kopirate ili uklonite.

Kada prvi put povežete svoj uređaj, morate uneti neko ime koje će se koristiti kao ime Vašeg uređaja u Windows Media Player-u.

Da biste prebacili ručni izbor:

- 1 Nakon što se Vaš uređaj poveže sa Windows Media Player-om, izaberite svoj uređaj u navigacijskom oknu, ukoliko je povezano više uređaja.
- 2 Prevucite pesme i albume u okno liste za sinhronizaciju. Da biste uklonili pesme ili albume, izaberite ih u listi, pa zatim kliknite **Remove from list**.

- 3 Uverite se da se u oknu liste nalaze datoteke koje želite da sinhronizujete, kao i da u uređaju ima dovoljno memorije. Kliknite **Start Sync.** da biste započeli sinhronizaciju.

Automatska sinhronizacija

Da biste promenili podrazumevanu opciju prebacivanja datoteka u Windows Media Player-u, kliknite strelicu ispod **Sinhroniz.**, izaberite svoj uređaj, pa zatim kliknite **Set up Sync.** Štiklirajte ili deštiklirajte kućicu **Sync this device automatically.**

Ako je kućica **Sync this device automatically** štiklirana, i povežete svoj uređaj, fonoteka u Vašem uređaju će se automatski ažurirati prema listi numera za reprodukciju koju ste izabrali u Windows Media Player-u.

Ako nije izabrana nijedna lista numera za reprodukciju, za sinhronizaciju će se izabrati kompletna fonoteka PC računara. Imajte na umu da fonoteka u Vašem PC računaru može da sadrži više datoteka nego što može da stane u memoriju uređaja i na kompatibilnu memorijsku karticu Vašeg uređaja. Za informacije, vidite pomoć u Windows Media Player-u.

Liste numera za reprodukciju Vašeg uređaja se ne sinhronizuju sa Windows Media Player listama numera.

Poruke

Pritisnite , pa zatim izaberite **Poruke**. U aplikaciji **Poruke** možete da kreirate, šaljete, primete, pregledate, unosite izmene i organizujete tekstualne poruke, multimedijalne poruke, e-mail poruke, kao i specijalne tekstualne poruke koje sadrže podatke. Možete i da primete poruke i podatke preko Bluetooth ili IC veze, da primete Web servisne poruke, info poruke kao i da šaljete servisne zahteve.

Da biste kreirali novu poruku, izaberite **Nova poruka**.

Multimedijalne poruke mogu da primaju i prikazuju jedino uređaji koji poseduju kompatibilne funkcionalne mogućnosti. Izgled poruke može da bude različit u zavisnosti od prijemnog uređaja.

Poruke sadrži naredne foldere:

 Primljeno – sadrži primljene poruke osim e-pošte i ćelijskih info poruka. E-mail poruke se čuvaju u **Pošt. sanduče**.

 Moji folderi – služi za razvrstavanje poruka po folderima.

 Savet! Da biste izbegli ponovno pisanje poruka koje često šaljete, možete da koristite tekstove u folderu **Šabloni (Obrasci)**.

 Pošt. sanduče – da se povežete sa svojim udaljenim poštanskim sandučetom da biste preuzeli nove e-mail poruke ili da bez povezanosti na mrežu (oflajn režim) pregledate prethodno preuzete poruke. Vidite „E-mail“, str. 57.

 Nacrti – ovde se čuvaju nacrti poruka koje još nisu poslate.

 Poslato – sadrži poslednjih 20 poruka koje su poslate osim poruka poslatih preko Bluetooth ili IC veze. Za promenu broja poruka koje će se čuvati, vidite „Podešavanja Ostalo“, str. 59.

 Za slanje – ovde se privremeno čuvaju poruke koje čekaju na slanje.

 Primer: Poruke se stavljaju u folder **Za slanje**, na primer kada se aparat nalazi izvan zone pokrivanja mreže. Možete i da podesite da se e-mail poruke pošalju kada se prvi naredni put povežete sa udaljenim poštanskim sandučetom.

 Izveštaji – možete zahtevati da Vam mreža šalje izveštaje o dostavi poslatih tekstualnih i multimedijalnih poruka (mrežni servis). Prijem izveštaja o dostavi multimedijalnih poruka poslatih na e-mail adresu nije moguć.

 Savet! Nakon što otvorite bilo koji od standardnih foldera, po njima možete da se krećete pritiskom na ili .

Da biste uneli i svom provajderu servisa poslali servisni zahtev (tzv. USSD komanda), kao što su zahtevi za aktiviranje mrežnih servisa, izaberite **Opcije > Servisni zahtev** u glavnom prikazu **Poruke**.

Info servis (mrežni servis) Vam omogućava da od svog provajdera primete poruke o raznim temama kao što su vremenska prognoza ili stanje u saobraćaju. Za podatke o raspoloživim temama kao i odgovarajućim brojevima tema, obratite se svom provajderu. U glavnom prikazu **Poruke**, izaberite **Opcije > Info servis**. U glavnom prikazu možete da vidite status teme, broj teme, naziv i da li je tema označena () za praćenje.

Info poruke se ne mogu primati u UMTS mrežama. Veza za paketni prenos podataka može da onemogući prijem info poruka.

Pisanje teksta

ABC, **abc** i **Abc** označavaju koji je režim karaktera izabran. **123** označava numerički režim.

Tradicionalni način unosa teksta

 se prikazuje kada tekst pišete tradicionalnim načinom unosa teksta.

- Pritiskajte numerički taster (**1** – **9**) potreban broja sve dok se ne pojavi željeni znak. Na tasteru ima više znakova nego što je na njemu prikazano.
- Ako se naredno slovo nalazi na istom tasteru, sačekajte da se pojavi kursor (ili pritisnite da biste prekinuli čekanje) pa ga unesite.
- Za razmak, pritisnite taster **0** . Pritisnite tri puta **0** da biste kursor pomerili u naredni red.

Intuitivni način unosa teksta

Svako slovo možete da unesete samo jednim pritiskom tastera. Intuitivni način unosa teksta se bazira na ugrađenom rečniku u koji i Vi sami možete da dodajete nove reči. se prikazuje kada tekst pišete intuitivnim načinom unosa teksta.

- 1 Da biste aktivirali intuitivni način unosa teksta, pritisnite i izaberite **Uključi intuitivni unos**. Ovime se aktivira intuitivni način unosa teksta u svim editorima teksta u uređaju.

- 2 Da biste napisali željenu reč, pritisnite tastere **2** – **9**. Svaki taster pritisnite samo jednom za jedno slovo. Na primer, da biste napisali „Nokia“ kada je izabran rečnik engleskog jezika, pritisnite

6 za slovo „N“,

6 za „o“, **5** za „k“, **4** za „i“, i **2** za „a“.

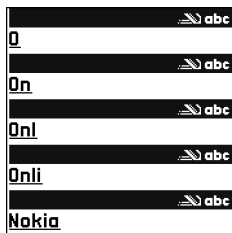
Reč se menja posle svakog narednog pritiska na taster.

- 3 Kada završite pisanje reči, a ona je ispravna, da biste to potvrdili, pritisnite , ili pritisnite **0** da biste uneli razmak.

Ako reč nije ispravna, pritisnite ***** potreban broj puta da biste videli slične reči koje je rečnik pronašao jednu po jednu, ili pritisnite pa izaberite **Intuitivni unos teksta > Slično**.

Ako se iza reči prikaže znak **?**, reč koju nameravate da napišete se ne nalazi u rečniku. Da biste reč dodali u rečnik, izaberite **Napiši**, upišite reč koristeći tradicionalni način unosa teksta, pa izaberite **OK**. Reč se dodaje u rečnik. Kada se rečnik ispuni, novouneta reč zamenjuje onu koja je najranije uneta.

- 4 Započnite pisanje naredne reči.

Pisanje složenica

Napišite prvi deo složenice i potvrdite ga pritiskom na . Napišite poslednji deo složenice. Da biste završili složenicu, pritisnite **0** da biste dodali razmak.

Isključivanje intuitivnog načina unosa teksta

Da biste isključili intuitivni unos teksta u svim editorima u uređaju, pritisnite i izaberite **Intuitivni unos teksta > Isključeno**.

 Savet! Da biste uključili ili isključili intuitivni način unosa teksta, pritisnite brzo dva puta **#**.

Saveti u vezi unosa teksta

Pritisnite i držite odgovarajući numerički taster da biste uneli neki broj u režimu unosa slova.

Za prelazak sa unosa slova na unos brojeva i obratno, pritisnite i držite **#**.

Pritisnite **#** za prelazak sa jedne vrste slova na druga.

Da biste obrisali neki karakter, pritisnite **C**.

Da biste obrisali više karaktera, pritisnite i držite **C**.

Da biste koristili najčešće znake interpunkcije, pritisnite **1**.

Pritisnite i držite ***** da biste otvorili listu specijalnih znakova.

 Savet! Da unesete više specijalnih karaktera jedan za drugim, pritisnite **5** kada birate svaki od tih karaktera.

Pisanje i slanje poruke

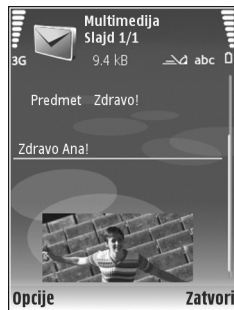
Izgled multimedijalne poruke može da bude različit u zavisnosti od prijemnog uređaja.

Pre nego što budete mogli da kreirate neku multimedijalnu poruku ili da napišete e-mail poruku, morate pravilno da podesite parametre veze. Vidite „Primanje MMS poruka i e-mail podešavanja“, str. 50 i „E-mail“, str. 57.

Bežična komunikaciona mreža može da ograničava veličinu MMS poruka. Ako slika koju poruka sadrži prelazi to ograničenje, uređaj će je eventualno smanjiti kako bi mogla biti poslata kao MMS.

- 1 Izaberite **Nova poruka**, pa zatim neku od narednih opcija:
Teks. poruka – da biste poslali tekstualnu poruku,
Multimedijalna poruka – da biste poslali neku multimedijalnu poruku (MMS),
E-mail – da biste poslali e-mail poruku,
 Ako prethodno niste podesili svoj e-mail nalog, to će biti zatraženo od Vas. Da biste započeli kreiranje e-mail podešavanja, izaberite **Start**.

- 2 U polju **Za** pritisnite da biste primaoca ili grupe izabrali među kontaktima, ili ručno unesite broj telefona ili e-mail adresu primaoca. Da biste dodali tačku i zarez (;) koja razdvaja primaoca, pritisnite *****. Broj ili adresu možete i da kopirate iz klipborda (privremene memorije).
- 3 U polju **Predmet**, unesite predmet multimedijalne ili e-mail poruke. Da promenite polja koja se prikazuju, izaberite **Opcije > Adresna polja**.
- 4 U polju za poruku, napišite tekst poruke. Da biste ubacili neki obrazac, izaberite **Opcije > Ubaci ili Ubaci objekat > Obrazac**.
- 5 Da biste dodali neki medija objekat u multimedijalnu poruku, izaberite **Opcije > Ubaci objekat > Sliku, Audio snimak ili Video snimak**. Kada je dodat zvuk, prikazuje se .
 U vezi promene formata u kojem se čuvaju snimljeni video zapisi, vidite „Podešavanja videa“, str. 27.
- 6 Da biste napravili novi fotografski snimak ili snimili audio ili video snimak za neku multimedijalnu poruku, izaberite **Ubaci novo > Sliku, Audio snimak ili**

Video snimak. Da biste umetnuli novi slajd u poruku, izaberite **Slajd**.

Da biste videli kako ta multimedijalna poruka izgleda, izaberite **Opcije > Pogledaj**.

- 7 Da biste dodali prilog nekoj e-mail poruci, izaberite **Opcije > Ubaci > Sliku, Audio snimak, Video snimak** ili **Beleška**. E-mail prilozi su označeni sa .

 Savet! Da biste kao prilog poslali neku drugu vrstu datoteka, otvorite odgovarajuću aplikaciju, pa izaberite **Opcije > Pošalji > Kao e-mail**, ako je na raspolaganju.

- 8 Da biste poruku poslali, izaberite **Opcije > Pošalji**, ili pritisnite .

 Napomena: Vaš uređaj će možda naznačiti da je Vaša poruka poslata na broj za razmenu poruka koji je programiran u uređaju. Vaš uređaj neće naznačiti da li je ta poruka primljena na odredišnoj strani. Za više detalja u vezi servisa razmene poruka, obratite se svom provajderu servisa.

Vaš uređaj podržava slanje tekstualnih poruka koje prelaze ograničenje broja karaktera za jednu poruku. Duže poruke će biti poslate kao niz od dve ili više poruka. Vaš provajder servisa to može tako i tarifirati. Karakteri koji koriste akcente ili druge znake, kao i karakteri pisama određenih jezika, zauzimaju više prostora i shodno tome ograničavaju broj karaktera koji se može poslati u sklopu jedne poruke.

E-mail poruke se pre slanja automatski smeštaju u **Za slanje**. Ako slanje ne uspe, e-mail poruka ostaje u folderu **Za slanje** u statusu **Neuspelo slanje**.

 Savet! Možete da kombinujete slike, video, audio i tekst u neku prezentaciju i da je pošaljete u multimedijalnoj poruci. Započnite sa kreiranjem multimedijalne poruke, pa izaberite **Opcije > Kreiraj prezent..** Ova opcija se prikazuje jedino ako je za **Režim kreiranja MMS-a** postavljeno **Sa upozorenjima** ili **Slobodno**. Vidite „Multimedija poruke“, str. 56.

Primanje MMS poruka i e-mail podešavanja

Ova podešavanja možete da primite i od provajdera servisa u formi poruke. Vidite „Podaci i podešavanja“, str. 52.

Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na usluge za prenos podataka, obratite se svom provajderu servisa. Pridržavajte se instrukcija svog provajdera.

Unesite MMS podešavanja ručno

- 1 Pritisnite , izaberite **Alatke > Podešav. > Veza > Pristupne tačke**, pa zatim definišite podešavanja pristupne tačke za razmenu multimedijalnih poruka. Vidite „Veza“, str. 123.
- 2 Pritisnite , izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > MMS poruka > Aktivna prist. tačka**,

pa zatim i pristupnu tačku koja će predstavljati preferentnu vezu. Vidite i „Multimedija poruke“, str. 56.

Pre nego što budete mogli da šaljete, primete, preuzimate, prosleđujete i odgovarate na e-mail poruke morate da uradite sledeće:

- Ispravno konfigurirate IAP (Internet pristupnu tačku). Vidite „Veza“, str. 123.
 - Pravilno definišite e-mail podešavanja. Ako izaberete Pošt. sanduče u glavnom prikazu Poruke, a da prethodno niste podesili svoj e-mail nalog, od Vas će biti zatraženo da to uradite. Da biste započeli kreiranje e-mail podešavanja, izaberite Start. Vidite i „E-mail“, str. 57.
- Potrebno je da imate zasebni e-mail nalog. Pridržavajte se uputstava koje dobijete od svog provajdera elektronske pošte i Internet provajdera.

Primljeno – prijem poruka

U folderu **Primljeno**, označava nepročitane tekstualne poruke, označava nepročitane multimedijalne poruke, označava podatke primljene preko IC veze a podatke primljene preko Bluetooth veze.

Kada primite neku poruku, u pasivnom režimu se prikazuje i 1 nova poruka. Da biste poruku otvorili, izaberite

Prikaži. Da biste otvorili neku poruku u folderu **Primljeno**, pritisnite .

Da biste odgovorili na primljenu poruku, izaberite **Opcije > Odgovori**.

Da biste odštampali tekstualnu ili multimedijalnu poruku preko Bluetooth veze na nekom kompatibilnom štampaču koji podržava BPP (osnovni profil za štampu) profil (kao što je HP Deskjet 450 Mobile Printer ili HP Photosmart 8150), izaberite **Opcije > Štampanje**.

Multimedija poruke

Važno: Poruke otvarajte obazrivo. Objekti multimedija poruke mogu da sadrže zlonamerni softver ili da na neki drugi način budu štetni za uređaj ili PC računar.

Možete primiti i obaveštenje da imate neku multimedijalnu poruku na čekanju u centru za razmenu MMS poruka. Da biste pokrenuli vezu sa paketnim prenosom podataka i preuzeli poruku u svoj uređaj, izaberite **Opcije > Preuzmi**.

Kada otvorite neku multimedijalnu poruku () , videćete sliku i tekst. se prikazuje ako je uključen i zvuk, a ako je uključen i video snimak. Da biste pustili audio ili video komponentu, izaberite odgovarajući indikator.

Da biste videli medija objekte koji se nalaze u multimedijalnoj poruci, izaberite **Opcije > Objekti**.

Ako poruka sadrži neku multimedijalnu prezentaciju, prikazuje se . Da tu prezentaciju pustite, izaberite njen indikator.

Podaci i podešavanja

Vaš uređaj može da prima različite vrste poruka koje sadrže podatke ():

Konfiguraciona poruka – Kao konfiguracionu poruku možete da primite podešavanja od svog provajdera servisa ili od kompanijskog odeljenja za informatiku. Da biste sačuvali ta podešavanja, izaberite **Opcije > Sačuvaj**.

Vizitkarta – Da biste podatke sačuvali u **Kontakti**, izaberite **Opcije > Sačuvaj vizitkartu**. Sertifikati ili audio datoteke kao prilozi vizitkarte se ne čuvaju.

Ton zvona – Da biste sačuvali ton zvona, izaberite **Opcije > Sačuvaj**.

Logo operat. – Da bi se u režimu pripravnosti umesto posebne identifikacije provajdera servisa prikazivao logo, izaberite **Opcije > Sačuvaj**.

Stavka kalen. – Da biste sačuvali pozivnicu, izaberite **Opcije > Sačuvaj u Kalendar**.

Web poruka – Da biste sačuvali marker u listu markera, izaberite **Opcije > Dodaj u markere**. Ako poruka sadrži i podešavanja pristupne tačke i markere, da biste sačuvali te podatke, izaberite **Opcije > Sačuvaj sve**.

Obaveštenje o e-mailu – Govori Vam koliko novih e-mail poruka imate u svom udaljenom poštanskom sandučetu. Prošireno obaveštenje može da sadrži i detaljnije informacije.

Veb servisne poruke

Veb servisne poruke () su obaveštenja (na primer, glavne vesti) i mogu da sadrže tekstualnu poruku ili neki link. Za informacije o raspoloživosti i pretplati, obratite se svom provajderu.

Poštansko sanduče

Ako izaberete **Pošt. sanduče**, a da prethodno niste podesili svoj e-mail nalog, od Vas će biti zatraženo da to uradite. Da biste započeli kreiranje e-mail podešavanja, izaberite **Start**. Vidite i „E-mail“, str. 57.

Kada kreirate novo poštansko sanduče, ime koje date sandučetu zamenjuje ime **Pošt. sanduče** koje se vidi u glavnom prikazu **Poruke**. Možete imati do šest poštanskih sandučića.

Otvaranje poštanskog sandučeta

Kada otvorite poštansko sanduče u uređaju, uređaj Vas pita da li želite da se povežete na mrežno poštansko sanduče (Povezati se na poštu?).

Da biste se povezali sa mrežnim poštanskim sandučetom (na serveru) i preuzeli nove e-mail poruke ili njihova zaglavlja, izaberite **Da**. Kada poruke pregledate u onlajn režimu, u stalnoj ste vezi sa udaljenim (mrežnim) poštanskim sandučetom preko veze za prenos podataka. Vidite i „Veza“, str. 123.

Da biste pregledali prethodno preuzete e-mail poruke u oflajn režimu, tj. bez povezivanja na mrežu, izaberite **Ne**. Kada poruke pregledate dok ste van mreže, Vaš aparat nije povezan sa udaljenim poštanskim sandučetom.

Preuzimanje e-mail poruka

Ako ste oflajn, tj. niste povezani na mrežu, izaberite **Opcije > Uspostavi vezu** da biste uspostavili vezu sa udaljenim poštanskim sandučetom.

 Važno: Poruke otvarajte obazrivo. E-mail poruke mogu da sadrže zlonamerni softver ili da na neki drugi način budu štetne za uređaj ili za PC računar.

- 1 Kada je veza sa udaljenim poštanskim sandučetom uspostavljena, izaberite **Opcije > Preuzmi e-mail**, pa zatim neku od narednih opcija:

Nove – da biste preuzeli nove e-mail poruke u svoj uređaj

Izabrane – da biste preuzeli samo one koje ste prethodno markirali

Sve – da biste preuzeli sve poruke iz poštanskog sandučeta

Da biste prekinuli preuzimanje poruka, izaberite **Obustavi**.

- 2 Nakon što preuzmete e-mail poruke, možete da nastavite da ih pregledate dok ste na mreži (onlajn), ili izaberite **Opcije > Raskini vezu** da biste prekinuli vezu i pregledali e-mail poruke u oflajn režimu (bez povezanosti na mrežu).

Ikonice statusa e-mail poruka su sledeće:

 Nova e-mail poruka (u oflajn i onlajn režimu) nije preuzeta u Vaš uređaj.

 Nova e-mail poruka je preuzeta u Vaš uređaj.

 E-mail poruka je pročitana a nije preuzeta u Vaš uređaj.

 E-mail poruka je pročitana.

 Zaglavlje e-mail poruke koje je pročitano a sadržaj poruke je obrisao u uređaju.

- 3 Ako želite da otvorite neku e-mail poruku, pritisnite . Ako e-mail poruka nije preuzeta a niste povezani na mrežu (oflajn režim), bićete upitani da li želite da tu poruku preuzmete iz poštanskog sandučeta.

Da biste videli priloge e-mail poruke, otvorite poruku koja ima ikonicu priloga pa izaberite **Opcije > Prilozi**. Ako je ikonica priloga prigušena, to znači da prilog nije preuzet u uređaj; izaberite **Opcije > Preuzmi**.

Možete primati zahteve za sastanke i u sanduče. Vidite „Zahtevi za sastanke“, str. 74 i „Kreiranje stavki kalendara“, str. 74.

Da biste e-mail poruku odštampali preko Bluetooth veze na nekom kompatibilnom štampaču koji podržava BPP (osnovni profil za štampu) profil (kao što je HP Deskjet 450 Mobile Printer ili HP Photosmart 8150), izaberite **Opcije > Štampanje**.

Automatsko preuzimanje e-mail poruka

Da se poruke preuzimaju automatski, izaberite **Opcije > E-mail podešavanja > Auto. preuzimanje > Preuzim. zaglavlja > Uvek omogućeno** ili **Samo u matičnoj**, pa zatim definišite kada i koliko često će se poruke preuzimati.

Postavljanje uređaja da automatski preuzima e-mail poruke može da podrazumeva prenos velikih količina podataka preko mreže Vašeg provajdera servisa. Obratite se svom provajderu servisa u vezi informacija o cenama prenosa.

Brisanje e-mail poruka

Da biste obrisali sadržaj neke e-mail poruke u uređaju, a da je zadržite u udaljenom poštanskom sandučetu, izaberite **Opcije > Obriši**. U **Obriši poruku na;** izaberite **Samo telefon**.

Aparat prikazuje zaglavlja e-mail poruka u poštanskom sandučetu. I kada obrišete sadržaj poruke, zaglavlje e-mail poruke ostaje u aparatu. Ako želite da uklonite i zaglavlje, morate da e-mail poruku obrišete u udaljenom poštanskom sandučetu, pa da se zatim ponovo povežete sa sandučetom da biste ažurirali njen status.

Da biste obrisali e-mail iz uređaja i udaljenog poštanskog sandučeta, izaberite **Opcije > Obriši**. U **Obriši poruku na;** izaberite **Telefon i server**.

Ako ste van mreže, e-mail se prvo briše u aparatu. U toku narednog povezivanja sa udaljenim poštanskim sandučetom, e-mail će automatski biti obrisani i u njemu. Ako koristite POP3 protokol, poruke markirane za brisanje se brišu tek pošto raskinete vezu sa udaljenim poštanskim sandučetom.

Da biste poništili brisanje e-mail poruke iz uređaja i sa servera, dođite do poruke koja je markirana za brisanje u toku naredne veze () i izaberite **Opcije > Povrati obrisano**.

Raskidanje veze sa poštanskim sandučetom

Kada ste na mreži, onlajn, da biste prekinuli vezu za prenos podataka sa udaljenim poštanskim sandučetom, izaberite **Opcije > Raskini vezu**.

Pregled poruka na SIM kartici

Ako želite da pregledate SIM poruke, morate ih iskopirati u neki folder u Vašem uređaju.

- 1 U glavnom prikazu **Poruke**, izaberite **Opcije > SIM poruke**.
- 2 Izaberite **Opcije > Markiraj/Demarkiraj > Markiraj** ili **Markiraj** sve da biste markirali poruke.
- 3 Izaberite **Opcije > Kopiraj**. Otvara se lista foldera.
- 4 Da biste započeli kopiranje, izaberite neki folder, pa zatim izaberite **OK**. Da vidite poruke, otvorite taj folder.

Podešavanja poruka

Popunite sva polja označena kao **Mora biti definis.** ili označena crvenom zvezdicom. Pridržavajte se instrukcija svog provajdera. Podešavanja možete dobiti i od svog provajdera servisa u formi konfiguracione poruke.

Neke ili možda čak i svi centri za razmenu poruka mogu biti već konfigurisani u Vašem uređaju od strane provajdera

servisa, pa je moguće da nećete moći da ih menjate, kreirate, vršite njihove izmene ili da ih brišete.

Tekstualne poruke

Pritisnite **⌘**, izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > Tekstualna poruka**, pa zatim neku od narednih opcija:

Centri za poruke – Izmenite podešavanja centra za razmenu poruka.

Akt. centar za por. – Izaberite koji će se centar za razmenu poruka koristiti za dostavu tekstualnih poruka.

Kodni raspored – Da bi se kada je dostupna koristila konverzija u neki drugi kodni raspored, izaberite **Redukovana podrška**.

Prijem izveštaja – Izaberite da li želite da Vam mreža šalje izveštaje o dostavi Vaših poruka (mrežni servis).

Trajnost poruke – Izaberite koliko će dugo centar za razmenu poruka ponavljati slanje poruke posle prvog neuspolog pokušaja (mrežni servis). Ako je prijemna strana nedostupna u tom periodu, poruka se briše u centru za razmenu poruka.

Poruka poslata kao – Ovu opciju promenite samo ako ste sigurni da Vaš centar za poruke može da vrši konverzije tekstualnih poruka u te druge formate. Obratite se svom provajderu servisa.

Preferentna veza – Izaberite vezu koja će se koristiti za slanje tekstualnih poruka: GSM mreža ili paketni prenos podataka, ako je podržan u datoj mreži. Vidite „Veza“, str. 123.

Od. preko ist. centra – Izaberite da li želite da se odgovor na Vašu poruku šalje preko istog centra za razmenu tekstualnih poruka (mrežni servis).

Multimedija poruke

Pritisnite , izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > MMS poruka**, pa zatim neku od narednih opcija:

Veličina slike – Definišite veličinu slike u multimedijalnoj poruci: **Original** (prikazuje se jedino kada je za **Režim kreiranja MMS-a** postavljeno **Sa upozorenjima** ili **Slobodno**), **Mala** ili **Velika**.

Režim kreiranja MMS-a – Ako izaberete **Sa upozorenjima**, uređaj će Vas upozoriti ako pokušate da pošaljete poruku koju primalac možda ne podržava. Izaberite **Ograničeno**; uređaj Vam neće dopustiti da šaljete poruke koje možda nisu podržane.

Aktivna prist. tačka – Izaberite koja će pristupna tačka biti korišćena kao preferentna veza centra za multimedijalne poruke.

Preuzimanje MMS po. – Izaberite način na koji želite da primite multimedijalne poruke. Da biste multimedijalne

poruke primali automatski kada se nalazite u svojoj matičnoj mreži, izaberite **Auto. u matičnoj mr.**. Kada ste izvan svoje matične mreže, primite obaveštenje da u centru za multimedijalne poruke multimedijalna poruka čeka da bude preuzeta.

Kada ste izvan svoje matične mreže, slanje i prijem multimedijalnih poruka mogu biti skuplji.

Ako izaberete **Preuzimanje MMS po.** > **Uvek automatski**, Vaš uređaj automatski aktivira vezu za paketni prenos podataka da bi preuzeo poruku, i kada ste u matičnoj mreži i kada ste izvan nje.

Dopusti anonimne po. – Izaberite da li želite da poruke anonimnih pošiljalaca budu odbijene.

Prijem reklama – Odredite da li želite da primite multimedijalne reklamne poruke.

Prijem izveštaja – Izaberite da li želite da se status poslate poruke prikazuje u dnevniku (mrežni servis). Prijem izveštaja o dostavi multimedijalnih poruka poslatih na e-mail adresu nije moguć.

Bez slanja izveštaja – Izaberite da li želite da sprečite svoj uređaj da šalje izveštaje o dostavi primljenih multimedijalnih poruka.

Trajnost poruke – Izaberite koliko će dugo centar za razmenu poruka ponavljati slanje poruke posle prvog neuspolog pokušaja (mrežni servis). Ako je prijemna strana

nedostupna u tom periodu, poruka se briše u centru za razmenu poruka.

E-mail

Pritisnite , izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > E-mail**, pa zatim neku od narednih opcija:

Poštanska sandučad – Izaberite neko poštansko sanduče da biste promenili sledeća podešavanja: **Podešav. veze**, **Korisnička podešav.**, **Podeš. preuzimanja** i **Auto. preuzimanje**.

Aktivno poštansko s. – Izaberite poštansko sanduče koje želite da koristite za slanje e-mail poruka.

Da biste kreirali novo poštansko sanduče, u glavnom prikazu poštanskog sandučeta izaberite **Opcije > Novo pošt. sanduče**.

Podešav. veze

Da biste izmenili podešavanja prijema e-mail poruka, izaberite **Dolazna pošta**, pa zatim:

Korisničko ime – Unesite svoje korisničko ime koje ste dobili od provajdera servisa.

Lozinka – Unesite svoju lozinku. Ako ovo polje ostavite prazno, od Vas će se zahtevati lozinka kada pokušate da se povežete na svoje udaljeno poštansko sanduče.

Server za prijem – Unesite IP adresu ili ime servera koji služi za prijem Vaše e-mail pošte.

Aktivna prist. tačka – Izaberite neku Internet pristupnu tačku (IAP). Vidite „Veza“, str. 123.

Ime poš. sandučeta – Unesite neko ime za poštansko sanduče.

Tip poš. sandučeta – Definiše e-mail protokol koji preporučuje Vaš provajder servisa elektronske pošte. Opcije su **POP3** ili **IMAP4**. Ova podešavanja se biraju samo jednom i ne mogu se promeniti ako ste sačuvali podešavanja poštanskog sandučeta ili izašli iz njih. Ako koristite POP3 protokol, e-mail poruke koje stignu dok ste u onlajn režimu rada, tj. povezani na mrežu, se ne ažuriraju automatski. Ako želite da vidite najnovije e-mail poruke, potrebno je da raskinete vezu pa da se ponovo povežete na svoje poštansko sanduče.

Bezbednost (portovi) – Izaberite opciju zaštite za veze sa udaljenim poštanskim sandučetom.

Port – Definišite neki port za datu vezu.

Bezbedna prijava (samo kod POP3 opcije) – Koristite sa POP3 protokolom radi šifrovanja slanja lozinke na udaljeni e-mail server u toku povezivanja na poštansko sanduče.

Da biste izmenili podešavanja slanja e-mail poruka, izaberite **Odlazna pošta**, pa zatim:

Moja e-mail adresa – Unesite e-mail adresu koju Vam je dao provajder servisa. Odgovori na Vaše poruke se šalju na ovu adresu.

Server za slanje – Unesite IP adresu ili ime servera koji služi za slanje Vaše e-mail pošte. Možete da koristite samo server za odlaznu poštu svog provajdera servisa. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Aktivna prist. tačka – Izaberite neku Internet pristupnu tačku (IAP). Vidite „Veza“, str. 123.

Podešavanja **Korisničko ime, Lozinka, Bezbednost (portovi)** i **Port** su slična onima u **Dolazna pošta**.

Korisnička podešavanja

Moje ime – Unesite svoje pravo ime. U uređaju primaoca se prikazuje ovo Vaše ime umesto Vaše e-mail adrese, ako taj uređaj podržava ovu funkciju.

Pošalji poruku – Definišite kako se šalje e-mail poruka sa Vašeg uređaja. Izaberite **Odmah** da bi se uređaj povezivao na poštansko sanduče čim izaberete **Pošalji poruku**. Ako izaberete **U toku sled. veze**, e-mail će se slati kada postoji veza sa udaljenim poštanskim sandučetom.

Pošalji kopiju i sebi – Izaberite da li želite da se kopija e-mail poruka čuva u Vašem udaljenom poštanskom

sandučetu i na adresi koja je definisana u **Moja e-mail adresa**.

Sa potpisom – Izaberite da li želite da u svoje e-mail poruke uključite i potpis.

Obav. o nov. e-mailu – Izaberite da li želite da primete obaveštenje, u obliku zvučnog signala ili teksta, kada u Vaše poštansko sanduče stigne nova e-mail poruka.

Podraz. kodni rasp. – Izaberite neki drugi kodni raspored koji odgovara datom jeziku.

Podešavanja preuzimanja

Preuzimanje e-maila – Definišite koji se delovi e-mail poruke preuzimaju: **Samo zaglavlja**, **Ograničenje veličine** (samo za POP3), ili **Poruke i priloge** (samo za POP3).

Obim preuzimanja – Definišite koliki broj novih e-mail poruka će se preuzimati iz poštanskog sandučeta.

Putanja IMAP4 foldera (samo za IMAP4 opciju) – Definišite putanju za foldere koji će biti prijavljeni („pretplaćeni“).

Pretplate foldera (samo za IMAP4 opciju) – Pretplatite se na druge foldere u udaljenom poštanskom sandučetu iz kojih će se preuzimati poruke.

Automatsko preuzimanje

Preuzim. zaglavlja – Izaberite da li želite da uređaj automatski preuzima nove e-mail poruke. Sami možete da definišete kada i koliko često će se poruke preuzimati.

Postavljanje uređaja da automatski preuzima e-mail poruke može da podrazumeva prenos velikih količina podataka preko mreže Vašeg provajdera servisa. Obratite se svom provajderu servisa u vezi informacija o cenama prenosa.

Web servisne poruke

Pritisnite , pa zatim izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > Servisna poruka**. Izaberite da li želite da primete servisne poruke. Ako želite da podesite svoj uređaj tako da, kada primi neku servisnu poruku, automatski aktivira pretraživač i započne povezivanje na mrežu radi preuzimanja sadržaja, izaberite **Preuzmi poruke > Automatski**.

Info servis

Za podatke o raspoloživim temama kao i odgovarajućim brojevima tema, obratite se svom provajderu servisa. Pritisnite , izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > Info servis**, pa zatim neku od narednih opcija:

Prijem – Izaberite da li želite da primete ćelijske info poruke.

Jezik – Izaberite jezik na kojem želite da primete poruke: **Svi, Izabrani ili Drugi**.

Otkrivanje tema – Izaberite da li će uređaj automatski tražiti brojeve novih tema i memorisati te nove brojeve bez imena tema u listu tema.

Podešavanja Ostalo

Pritisnite , izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > Ostalo**, pa zatim neku od narednih opcija:

Sačuvaj poslate por. – Izaberite da li želite da se kopije poslatih tekstualnih, multimedijalnih ili e-mail poruka čuvaju u folderu Poslato.

Broj sačuvanih por. – Definišite koliko će se poslatih poruka čuvati u folderu Poslato. Podrazumevano ograničenje je 20 poruka. Kada se ono dostigne, briše se najstarija poruka.

Aktivna memorija – Ako je u uređaj ubačena kompatibilna memorijska kartica, izaberite **Mem. telefona ili Mem. kartica** za čuvanje Vaših poruka.

Kontakti (imenik)

Pritisnite i izaberite **Kontakti**. U **Kontakti** možete da nekoj kontakt kartici dodelite poseban ton ili melodiju zvona ili minijaturnu sliku. Možete takođe i da kreirate kontakt grupe što Vam omogućava da tekstualne i e-mail poruke šaljete većem broju primalaca istovremeno. Priljubljene kontakt podatke (vizitkarte) možete da dodajete kontaktima. Vidite „Podaci i podešavanja“, str. 52. Kontakt podaci se mogu slati i primiti samo od kompatibilnih aparata.

Memorišite imena i brojeve

- 1 Izaberite **Opcije > Novo ime**.
- 2 Popunite polja koja želite, pa izaberite **Urađeno**.

Da biste vršili izmene kontakt kartica u **Kontakti**, dođite do kontakt kartice koju želite da izmenite, pa izaberite **Opcije > Izmeni**.

 Savet! Da biste kontakt kartice odštampali preko Bluetooth veze na nekom kompatibilnom štampaču koji podržava BPP (osnovni profil za štampu) profil (kao što je HP Deskjet 450 Mobile Printer ili HP Photosmart 8150), izaberite **Opcije > Štampanje**.

Da biste obrisali neku kontakt karticu u **Kontakti**, izaberite tu karticu, pa pritisnite . Da biste obrisali više kontakt kartica odjednom, pritisnite i da biste markirali kontakte, pa pritisnite da biste ih obrisali.

 Savet! Da biste dodavali i menjali kontakt kartice, koristiti Nokia Contacts Editor koji se nalazi u sklopu paketa Nokia PC Suite.

Da biste nekoj kontakt kartici dodali sličicu, izaberite **Opcije > Izmeni > Opcije > Dodaj minijaturu**. Kada Vas data kontakt osoba poziva, na glavnom ekranu se prikazuje odgovarajuća minijatura.

 Savet! Brzo biranje je način brzog pozivanja brojeva koje često pozivate. Tastere za brzo biranje može imati do osam telefonskih brojeva. Vidite „Brzo biranje telefonskog broja“, str. 64.

 Savet! Da biste poslali kontakt podatke, izaberite karticu koju želite da pošaljete. Izaberite **Opcije > Pošalji > Kao SMS, Kao MMS, Kao e-mail** (ako je definisano neko poštansko sanduče), **Preko Bluetooth veze** ili **Preko IC veze**. Vidite „Poruke“, str. 46 i „Šaljite podatke“, str. 97.

Da biste neki kontakt dodali nekoj grupi, izaberite **Opcije > Dodaj grupi**: (prikazuje se jedino ako ste već kreirali neku grupu). Vidite „Kreiranje kontakt grupe“, str. 62.

Da biste videli broj kontakata, grupa kao i količinu raspoložive memorije u **Kontakti**, izaberite **Opcije > Podaci o kontaktima**.

Primarni brojevi i adrese

Kontakt kartici možete da dodelite primarne, podrazumevane, brojeve i adrese. Tako da kada kontakt ima više brojeva telefona i adresa, možete da pozivate ili šaljete poruke na neki od brojeva ili adresa. Primarni, podrazumevani, broj se koristi kada se koristi glasovno biranje.

- 1 U imeniku izaberite neki kontakt, pa pritisnite .
- 2 Izaberite **Opcije > Primarni**.
- 3 Izaberite neku kategoriju kojoj želite da dodate primarni broj ili adresu, pa izaberite **Dodeli**.
- 4 Izaberite broj ili adresu koju želite da postavite kao primarnu.

U kontakt kartici primarni broj ili adresa su podvučeni.

Kopiranje kontakata

Da biste kopirali pojedinačna imena i brojeve sa SIM kartice u svoj uređaj, pritisnite , a zatim izaberite

Kontakti > Opcije > SIM kontakti > SIM imenik. Izaberite imena koja želite da kopirate, pa zatim izaberite **Opcije > Kopiraj u Kontakte**.

Da biste kontakte kopirali na svoju SIM karticu, pritisnite pa izaberite **Kontakti**. Izaberite imena koja želite da kopirate, pa zatim **Opcije > Kopiraj u SIM imenik**, ili **Opcije > Kopiraj > U SIM imenik**. Kopiraju se samo polja kontakt kartice koja podržava Vaša SIM kartica.

 Savet! Svoje kontakte možete da sinhronizujete sa onima u kompatibilnom PC računaru koristeći Nokia PC Suite programski paket.

SIM imenik i drugi servisi

Za raspoloživost i informacije o načinu korišćenja servisa SIM kartice, obratite se prodavcu svoje SIM kartice. To može biti provajder servisa ili neki drugi subjekat.

Pritisnite , pa izaberite **Kontakti > Opcije > SIM kontakti > SIM imenik** da biste videli imena i brojeve koji su u SIM kartici. U SIM imenik možete da dodajete, menjate ili kopirate brojeve za kontakte, kao i da iz njega upućujete pozive.

Da biste videli listu brojeva za fiksno biranje, izaberite **Opcije > SIM kontakti > Kontakti fiks. biranja**. Ovo podešavanje se prikazuje samo ako ga SIM kartica podržava.

Da biste sa svog uređaja mogli da pozivate samo izabrane brojeve, izaberite **Opcije > Aktiviraj fiksno bir..** Da biste u listu za fiksno biranje dodali nove brojeve, izaberite **Opcije > Novi SIM kontakt.** Za ove funkcije potreban Vam je PIN2 kod.

Kada koristite **Fiksno biranje**, veze sa paketnim prenosom podataka nisu moguće, osim za slanje tekstualnih poruka preko veze sa paketnim prenosom podataka. U tom slučaju, broj centra za razmenu poruka kao i broj primaoca mora da se nalaze u listi fiksnog biranja.

Kada je aktivirano fiksno biranje, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju može biti moguće.

Dodavanje tona zvona kontaktima

Kada Vas ta osoba ili član grupe zove, uređaj se oglašava izabranim tonom zvona (ako se broj pozivaoca šalje sa pozivom i ako ga Vaš uređaj prepozna).

- 1 Pritisnite da biste otvorili neku kontakt karticu ili idite u listu grupa i izaberite neku kontakt grupu.
- 2 Izaberite **Opcije > Ton zvona.** Otvara se lista tonova zvona.
- 3 Izaberite ton zvona koji želite da koristite za dati kontakt ili za izabranu grupu.

Da biste uklonili ton zvona, izaberite **Primarni ton** iz liste tonova zvona.

Kreiranje kontakt grupe

- 1 U **Kontakti** pritisnite da biste otvorili listu grupa.
- 2 Izaberite **Opcije > Nova grupa.**
- 3 Napišite ime za grupu, ili koristite podrazumevano, primarno ime, pa zatim izaberite **OK.**
- 4 Otvorite željenu grupu, pa izaberite **Opcije > Dodaj članove.**
- 5 Dodite do nekog kontakta, pa pritisnite da biste ga markirali. Da biste dodali više članova, ovaj korak ponovite za svaki kontakt koji želite da dodate.
- 6 Izaberite **OK** da kontakte dodate u grupu.

Da biste promenili ime neke grupe, izaberite **Opcije > Preimenuj**, unesite novo ime grupe, pa izaberite **OK.**

Uklanjanje članova iz neke grupe

- 1 U listi grupa, otvorite onu grupu koju želite da izmenite.
 - 2 Dodite do željenog kontakta, pa izaberite **Opcije > Ukloni iz grupe.**
 - 3 Izaberite **Da** da biste kontakt uklonili iz grupe.
- **Savet!** Da biste proverili kojim sve grupama neki kontakt pripada, dodite do njega, pa izaberite **Opcije > Pripada grupama.**

Upućivanje poziva

Govorni pozivi

 Savet! Da biste pojačali ili da smanjili jačinu zvuka u toku poziva, pritisnite ili .

Govorne pozive možete da upućujete u režimima „Preklopnik otvoren“ i „Prikaz“. Vidite „Režimi“, str. 13.

1 Da biste započeli video poziv, sa otvorenim preklopnikom, unesite broj telefona u pasivnom režimu zajedno sa lokalnim pozivnim brojem. Da biste obrisali neki broj, pritisnite .

Za međunarodne pozive, pritisnite * dva puta da biste uneli znak + (zamenjuje karakteristični pozivni broj za izlazak u međunarodni saobraćaj), unesite pozivni broj države, pozivni broj područja (po potrebi izostavite nulu) i telefonski broj pretplatnika.

2 Pritisnite da biste pozvali broj.

3 Pritisnite ili zatvorite preklopnik da biste prekinuli vezu (ili da biste odustali od uspostavljanja veze).

Pritisak na uvek prekida poziv, čak i ako je neka druga aplikacija aktivna.

Da biste uputili poziv iz modula **Kontakti**, pritisnite i izaberite **Kontakti**. Dođite do željenog imena, ili unesite početna slova imena u polje za pretragu. Prikazuje se lista

odgovarajućih kontakata. Da pozovete, pritisnite . Izaberite vrstu poziva **Govorni poziv**.

Morate prvo da kopirate kontakte sa svoje SIM kartice u modul **Kontakti** da biste na ovaj način mogli da uputite poziv. Vidite „Kopiranje kontakata“, str. 61.

Da biste pozvali svoju govornu poštu (mrežni servis), pritisnite i držite **1** u pasivnom režimu. Vidite i „Preusmerenje“, str. 130.

 Savet! Da biste promenili broj svoje govorne pošte, pritisnite , izaberite **Alatke > Gov. pošta > Opcije > Promeni broj**. Ukucajte broj (koji ste dobili od provajdera servisa), pa zatim izaberite **OK**.

Da iz pasivnog režima (pripravnosti) pozovete neki od skorije pozivanih brojeva, pritisnite . Dođite do željenog broja i pritisnite da biste pozvali taj broj.

Uspostavljanje konferencijske veze

1 Pozovite prvog učesnika.

2 Da biste pozvali novog učesnika; izaberite **Opcije > Novi poziv**. Prvi poziv se automatski stavlja na čekanje.

- 3 Kada dobijete odgovor na novi poziv, da biste uključili prvog učesnika u konferencijsku vezu izaberite **Opcije > Konferencija**.

Da biste u vezu uključili novog učesnika, ponovite korak 2, zatim izaberite **Opcije > Konferencija > Dodaj konferenciji**. Ovaj aparat podržava konferencijsku vezu do maksimalno šest osoba, uključujući i Vas.

Da biste obavili privatni razgovor sa nekim od učesnika konferencijske veze, izaberite **Opcije > Konferencija > Privatno**. Izaberite nekog učesnika, pa zatim izaberite **Privatno**. Konferencijska veza je stavljena na čekanje na vašem aparatu. Drugi učesnici mogu da nastavie svoju konferencijsku vezu. Kada završite privatni razgovor, izaberite **Opcije > Dodaj konferenciji** da biste se vratili u konferencijsku vezu.

Da biste nekog učesnika isključili, izaberite **Opcije > Konferencija > Isključi učesnika**, dođite do tog učesnika i izaberite **Izbaci**.

- 4 Da biste završili aktivnu konferencijsku vezu, pritisnite .

Brzo biranje telefonskog broja

Da biste aktivirali brzo biranje, pritisnite i izaberite **Alatke > Podešav. > Poziv > Brzo biranje > Uključeno**.

Da biste neki telefonski broj dodelili jednom od tastera za brzo biranje (**2 - 9**), pritisnite i izaberite **Alatke >**

Brzo bir.. Dođite do tastera kome želite da dodelite telefonski broj i izaberite **Opcije > Dodeli**.

1 je rezervisano za govornu poštu.

Da biste uputili poziv iz pasivnog režima, pritisnite odgovarajući taster za brzo biranje, a zatim .

Biranje glasom

Vaš aparat podržava napredne glasovne komande. Napredne glasovne komande ne zavise od glasovnih karakteristika govornika; ne morate unapred da snimate glasovne komande. Umesto toga, aparat kreira glasovne komande za stavke u kontaktima i poredi izgovorenu glasovnu komandu sa njima. Prepoznavanje glasa u telefonu se prilagođava glasu glavnog korisnika u cilju što boljeg prepoznavanja.

Glasovna komanda za neki kontakt će biti njegovo ime ili nadimak koji je sačuvan u njegovoj kontakt kartici. Da biste čuli sintetizovanu glasovnu komandu, otvorite kontakt karticu, pa izaberite **Opcije > Pusti glas. komandu**.

Upućivanje poziva pomoću glasovne komande

Napomena: Korišćenje glasovnih komandi može da bude teško u bučnim sredinama ili u hitnim slučajevima, zato se nemojte oslanjati isključivo na biranje glasom u svim situacijama.

Kod biranja glasom koristi se zvučnik. Držite aparat na malom rastojanju dok razgovetno izgovarate glasovnu komandu.

- 1 Da biste započeli biranje glasom, u pasivnom režimu pritisnite i držite desni selekcion taster. Ako koristite kompatibilne slušalice sa tasterom za slušalice, pritisnite i držite taster za slušalice da biste započeli biranje glasom.
- 2 Čuće se kratki zvučni signal i prikazaće se **Sada govori**. Jasno izgovorite ime, odnosno nadimak memorisan na kartici kontakata.
- 3 Aparat će reprodukovati sintetizovanu glasovnu komandu za prepoznatu kontakt osobu na jeziku izabranom za aparat i prikazati njeno ime i broj. Posle 2,5 sekunde aparat bira broj. Ako je prepoznati kontakt pogrešan, izaberite **Sledeće** da biste videli listu ostalih pogodaka, ili **Prekini** da biste odustali od biranja glasom.

Ako je pod istim imenom memorisano više brojeva, aparat bira primarni broj, ako je podešen. U suprotnom, telefon bira prvi raspoloživi od sledećih brojeva: **Mobilni**, **Mobilni (kuća)**, **Mobilni (posao)**, **Telefon**, **Telefon (kuća)** i **Telefon (posao)**.

Video pozivi

Video pozive možete da upućujete u režimima „Preklapnik otvoren“ i „Prikaz“. Vidite „Režimi“, str. 13.

Za hendsfri video pozive koristite režim „Prikaz“.

Kada uputite video poziv, možete da pratite i dvosmerni video prikaz u realnom vremenu. Primaocu video poziva prikazaće se živa video slika, ili video slika koju hvata kamera vašeg aparata.

Da biste mogli da upućujete video pozive, treba da posedujete USIM karticu i da ste pokriveni nekom UMTS komunikacionom mrežom. Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na servise video poziva, obratite se svom provajderu servisa. Video poziv se može uspostavljati između samo dva učesnika. Video poziv se može uspostaviti samo sa kompatibilnim mobilnim telefonom ili sa nekim ISDN terminalom. Video pozivi se ne mogu uspostavljati ako je aktivan drugi govorni, video ili data poziv.

Ikone:

 Ne primete video (pozvana strana ne šalje video ili ga komunikaciona mreža ne prenosi).

 Odbili ste slanje videa sa svog aparata. Ako želite da umesto videa šaljete statičnu sliku, vidite „Poziv“, str. 122.

- 1 Da biste započeli video poziv, sa otvorenim preklopnikom, unesite broj telefona u pasivnom režimu ili izaberite **Kontakti** i neki kontakt.
- 2 Izaberite **Opcije > Video poziv**.

Ako želite da uputite hendsfri video poziv, aktivirajte režim „Prikaz“ nakon što sagovornik odgovori na Vaš poziv.

Započinjanje video poziva može da potraje nešto duže.

Za to vreme se prikazuje tekst: **Čeka se video slika**.

Ako uspostavljanje video poziva ne uspe (recimo, zato što komunikaciona mreža ne podržava video pozive ili zato što prijemni uređaj nije kompatibilan), telefon će Vas pitati da li umesto toga želite da pokušate uspostavljanje normalnog poziva ili da pošaljete poruku.

Video poziv je aktivan kada vidite dve video slike i čujete zvuke preko zvučnika. Pozvana strana može da odbije slanje videa (🚫), u kom slučaju možete da čujete zvuk, vidite neku statičnu sliku ili sivu pozadinsku sliku.

💡 **Savet!** Da biste pojačali ili smanjili jačinu zvuka u toku poziva, pritisnite 🗲 ili 🗲.

Da biste sa prikazivanja videa prešli samo na slušanje zvuka, izaberite **Omogući** ili **Onemogući > Šalje se video**, **Šalje se audio** ili **Šalje se audio i video**.

Da biste zumirali svoj lik, izaberite **Uvećaj** ili **Umanji**. Indikator zumiranja se prikazuje u vrhu ekrana.

Da biste zamenili mesta poslatim i primljenim video slikama na ekranu, izaberite **Promeni redosled sl.**

Čak i ako odbijete slanje videa u toku video poziva, poziv će biti tarifiran kao video poziv. Cene proverite kod svog provajdera servisa.

Da biste završili video poziv, pritisnite .

Deljenje videa

Koristite **Grupni video** da biste sa svog uređaja poslali živi video ili video snimak na drugi kompatibilni mobilni uređaj u toku glasovnog poziva. Pozovite primaoca da vidi živi video, ili video snimak koji želite da mu stavite na raspolaganje. Deljenje počinje automatski kada primalac prihvati poziv i kada Vi aktivirate odgovarajući režim. Vidite „Deljenje video snimaka“, str. 67.

Šta je potrebno za deljenje videa

Budući da **Grupni video** iziskuje 3G (UMTS) vezu, Vaše mogućnost za korišćenje funkcije **Grupni video** zavise od raspoloživosti 3G mreže. Ako imate pitanja o raspoloživosti mreže i tarifama za korišćenje ove aplikacije, obratite se provajderu servisa. Da biste koristili **Grupni video** morate uraditi sledeće:

- Uverite se da je **Grupni video** instalirano na Vašem Nokia uređaju.

- Postarajte se da Vaš aparat bude podešen za vezu osoba-osoba. Vidite „Podešavanja“, str. 67.
- Postarajte se da imate aktivan UMTS i da budete u dometu UMTS mreže. Vidite „Podešavanja“, str. 67. Ako započnete sesiju deljenja dok ste u dometu UMTS mreže i dođe do prelaska na GSM, sesija deljenja se prekida, ali se glasovni poziv nastavlja.
- Proverite da li su i pošiljalac i primalac registrovani u UMTS mreži. Ako pozovete neku osobu da se priključi sesiji deljenja, a telefon te osobe je isključen ili ona nije u dometu UMTS mreže, ta osoba neće znati da joj upućujete poziv. Dobićete poruku o grešci u kojoj se kaže da primalac ne može da prihvati poziv.

Podešavanja

Podešavanja za vezu osoba-osoba

Veza osoba-osoba se još naziva i SIP (Session Invitation Protocol) vezom. Da biste mogli da koristite **Grupni video** u Vašem uređaju moraju biti konfigurisana podešavanja SIP profila. Konfigurisanje SIP profila Vam omogućava da uspostavite živu osoba-osoba vezu sa drugim kompatibilnim telefonom. Osim toga, mora biti ustanovljen i SIP profil koji će primiti sesiju deljenja.

Zatražite podešavanja za SIP profil od svog provajdera servisa, pa ih memorišite u svoj uređaj. Vaš provajder servisa može da Vam bežično pošalje ova podešavanja.

Ako znate SIP adresu primaoca, možete je uneti na karticu kontakta dodeljenu toj osobi. Otvorite **Kontakti** iz glavnog menija svog uređaja, a zatim otvorite karticu kontakta (ili napravite novu karticu za datu osobu). Izaberite **Opcije > Dodaj podatak > SIP**. Unesite SIP adresu u formatu sip:username@domainname (umesto imena domena možete da koristite i IP adresu).

Podešavanja UMTS veze

Da biste podesili svoju UMTS vezu, uradite sledeće:

- Obratite se svom provajderu servisa koji će ustanoviti sporazum za korišćenje UMTS mreže.
- Proverite da li su podešavanja za UMTS pristupnu tačku u vašem aparatu podešena kako treba. Ako Vam je potrebna pomoć, pogledajte „Veza“, str. 123.

Deljenje video snimaka

Da bi primio sesiju deljenja, primalac mora da instalira modul **Grupni video** i da na svom mobilnom aparatu konfiguriše potrebna podešavanja. I Vi i primalac morate da budete registrovani za korišćenje ovog servisa pre započinjanja deljenja.

Da biste primili poziv za deljenje, morate da se registrujete za taj servis, imate aktivnu UMTS vezu i da se nalazite u dometu UMTS mreže.

Živi video

- 1 Kada je govorni poziv aktivan, izaberite **Opcije > Deli video > Uživo**.
- 2 Uređaj šalje pozivnicu na SIP adresu koju ste dodali kontakt kartici primaoca poziva.
Ako primalac ima nekoliko SIP adresa na kontakt kartici, izaberite SIP adresu na koju želite da pošaljete poziv, a zatim izaberite **Izaberi** da biste poslali pozivnicu.
Ako SIP adresa primaoca nije raspoloživa, unesite je. Izaberite **OK** da biste poslali pozivnicu.
- 3 Deljenje počinje automatski kada primalac prihvati poziv.
Zvučnik je aktivan. Možete da koristite i kompatibilne slušalice da biste nastavili glasovni poziv u toku deljenja živog videa.
- 4 Izaberite **Pauza** da biste privremeno prekinuli sesiju deljenja. Izaberite **Nastavi** da biste nastavili prekinutu sesiju deljenja.
- 5 Da biste završili sesiju deljenja, izaberite **Stop**.
Da biste završili govorni poziv, pritisnite **↵**.

Video snimak

- 1 Kada je govorni poziv aktivan, izaberite **Opcije > Deli video > Snimak**.
Otvora se lista video snimaka.

- 2 Izaberite video snimak koji želite da delite. Otvara se prikaz za pregledanje. Izaberite **Opcije > Pusti** da biste pregledali snimak.
- 3 Izaberite **Opcije > Pozovi**.
Možda ćete morati da konvertujete video snimak u odgovarajući format kako biste mogli da ga delite. **Snimak se mora konvertovati za deljenje. Nastaviti?** se pojavljuje. Izaberite **OK**.
Uređaj šalje pozivnicu na SIP adresu koju ste dodali kontakt kartici primaoca poziva.
Ako primalac ima nekoliko SIP adresa na kontakt kartici, izaberite SIP adresu na koju želite da pošaljete poziv, a zatim izaberite **Izaberi** da biste poslali pozivnicu.
Ako SIP adresa primaoca nije raspoloživa, unesite je. Izaberite **OK** da biste poslali pozivnicu.
- 4 Deljenje počinje automatski kada primalac prihvati poziv.
- 5 Izaberite **Pauza** da biste privremeno prekinuli sesiju deljenja. Izaberite **Opcije > Nastavi** da biste nastavili prekinutu sesiju deljenja.
- 6 Da biste završili sesiju deljenja, izaberite **Stop**.
Da biste završili govorni poziv, pritisnite **↵**.

Prihvatanje poziva

Kada Vam neko pošalje poziv za deljenje, pojavljuje se pozivna poruka sa imenom ili SIP adresom pošiljaoca. Ako Vaš uređaj nije podešen na **Bez zvona**, pozvoniće kada primite poziv.

Ako vam neko pošalje poziv za deljenje, a vi niste u dometu UMTS mreže, nećete znati da ste primili poziv.

Kada primite poziv, možete da izaberete:

Prihvati – da biste započeli sesiju deljenja. Ako pošiljalac želi da deli živi video, aktivirajte režim „Prikaz“.

Odbaci – da biste odbili pozivnicu. Primalac će dobiti poruku da ste odbili poziv. Takođe, možete da pritisnete da biste odbili sesiju deljenja i prekinuli govorni poziv.

Da biste završili sesiju deljenja, izaberite **Stop**. Ako delite video snimak, izaberite **Izađi**. Pojaviće se poruka **Deljenje videa završeno**.

Odgovaranje na poziv ili odbijanje poziva

Da biste odgovorili na poziv u režimu „Preklopnik otvoren“, pritisnite . Ako je **Odg. otvaranjem prek.** postavljen na **Da**, da biste odgovorili na poziv u režimu „Preklopnik

zatvoren“, otvorite preklopnik i poziv će automatski započeti. U suprotnom, otvorite preklopnik i pritisnite .

Da biste isključili zvono kada primite poziv, izaberite **Tišina**. Da biste isključili ton zvona u režimu „Preklopnik zatvoren“, pritisnite bočni selekcion taster.

 Savet! Ako su na aparat priključene kompatibilne slušalice, da biste poziv primili ili odbili pritisnite taster na slušalicama.

Ako ne želite da odgovorite na poziv, u režimu „Preklopnik otvoren“, pritisnite da ga odbijete. Pozivna strana će čuti tonski signal zauzeća. Ako ste aktivirali funkciju **Preusmerenje poz.** > **Ako je zauzeto** da preusmerava pozive, odbijanje dolaznog poziva ga istovremeno i preusmerava. Vidite „Preusmerenje“, str. 130.

Kada odbijete neki dolazni poziv u režimu „Preklopnik otvoren“, pozivaocu možete poslati tekstualnu poruku sa obrazloženjem odbijanja poziva. Izaberite **Opcije** > **Pošalji por.** Tekst možete da izmenite pre slanja. Ako želite da podesite ovu opciju i napišete standardnu tekstualnu poruku, vidite „Poziv“, str. 122.

Ako u toku video poziva odgovorite na neki govorni poziv, video poziv se prekida. **Poziv na čekanju** nije na raspolaganju u toku video poziva.

Odgovaranje na video poziv ili odbijanje poziva

Kada primite neki video poziv, prikazuje se .

 Savet! Video pozivima možete dodeliti ton zvona. Pritisnite i izaberite **Alatke > Profili**, način rada i **Opcije > Personalizuj > Ton video poziva**.

U režimu „Preklopnik otvoren“, pritisnite da biste odgovorili na video poziv.

Da biste započeli slanje videa, aktivirajte režim „Prikaz“, pa će se pozivaocu prikazati živa video slika, snimljeni video snimak ili slika snimljena kamerom Vašeg uređaja. Ako želite da pošaljete živu video sliku, okrenite modul kamere prema prizoru koju želite da pošaljete kao živu video sliku. Ako ne aktivirate režim „Prikaz“, slanje videa nije moguće, ali ćete i dalje moći da čujete sagovornika. Umesto videa prikazuje se sivi ekran. Ako želite da sivi ekran zamenite statičnom slikom, vidite „Poziv“, **Slika u video pozivu**, str. 122.

Čak i ako ste odbili slanje videa u toku video poziva, poziv se i dalje tarifira kao video poziv. Cene proverite kod svog provajdera servisa.

Da biste u režimu „Prikaz“ ili kada je preklopnik otvoren završili video poziv, pritisnite .

Poziv na čekanju (mrežni servis)

U toku poziva možete da odgovorite na drugi poziv ako ste aktivirali **Poziv na čekanjuu Alatke > Podešavanja > Poziv > Poziv na čekanju**.

Da biste odgovorili na poziv na čekanju, pritisnite . Prvi poziv se stavlja na čekanje.

Za prelazak sa jedne veze na drugu, izaberite **Prebaci**. Izaberite **Opcije > Spoj** da biste povezali neki dolazni poziv ili poziv na čekanju sa aktivnim pozivom, a da se sami isključite iz veze. Za završetak aktivne veze, pritisnite . Da biste završili oba poziva, izaberite **Opcije > Završi sve pozive**.

Opcije u toku govornog poziva

Mnoge opcije koje možete koristiti u toku govornog poziva su mrežni servisi. U toku poziva izaberite **Opcije** ako želite da pristupite nekoj od sledećih opcija:

Zameni – da biste završili aktivni poziv i odgovorili na poziv koji je na čekanju.

Pošalji MMS (samo u UMTS komunikacionim mrežama) – da biste drugom učesniku u vezi poslali sliku ili video kao multimedijalnu poruku. Pre slanja možete da izmenite poruku ili da promenite primaoca. Pritisnite da biste poslali datoteku na kompatibilni uređaj.

Pošalji DTMF – da biste poslali DTMF tonske sekvence, kao na primer lozinku. Unesite DTMF string ili dođite do njega pretraživanjem liste **Kontakti**. Da biste uneli znak za čekanje (**w**) ili za pauzu (**p**), pritisnite * potreban broj puta. Izaberite **OK** da biste poslali tonsku sekvencu.

 Savet! DTMF tonske sekvence možete da dodate u polja **Telefonski broj** ili **DTMF** neke kontakt kartice.

Opcije u toku video poziva

Izaberite **Opcije** u toku video poziva za sledeće opcije: **Omogući** ili **Onemogući** (audio u režimu sa otvorenim preklopnikom, video, audio ili i jedno i drugo u režimu „Prikaz“); **Aktiviraj slušalicu** (ako su priključene slušalice sa mogućnošću Bluetooth povezivanja); ili **Aktiviraj hendsfri** (samo u režimu sa otvorenim preklopnikom, i ako su priključene kompatibilne slušalice sa mogućnošću Bluetooth povezivanja); **Završi aktivni poziv**; **Promeni redosled sl.** **Uvećaj** ili **Umanji** (samo u režimu „Prikaz“).

Dnevnik

Prethodni

Da biste videli telefonske brojeve propuštenih, primljenih i upućenih poziva, pritisnite i izaberite **Aplikacije** >

Dnevnik > **Prethodni**. Aparat će registrovati propuštene i primljene pozive samo ako Vaša mreža podržava ove funkcije, ako je aparat uključen i ako se nalazi unutar zone pokrivanja mreže.

 Savet! Kada u pasivnom režimu vidite obaveštenje o propuštenim pozivima, izaberite **Prikaži** da biste pristupili listi propuštenih poziva. Da biste uzvratili poziv, dođite do broja ili imena, i pritisnite .

Da biste izbrisali listu prethodnih poziva, u glavnom prikazu prethodnih poziva, izaberite **Opcije** > **Obriši prethodne**. Da biste obrisali jednu od lista, otvorite željenu listu pa izaberite **Opcije** > **Obriši listu**. Da biste obrisali neku stavku, otvorite odgovarajuću listu, dođite do te stavke, pa pritisnite .

Trajanje poziva

Da biste videli približna trajanja dolaznih i odlaznih poziva, pritisnite i izaberite **Aplikacije** > **Dnevnik** > **Trajanje poz.**

Da biste podesili da se u toku poziva prikazuje njegovo trajanje, izaberite **Aplikacije** > **Dnevnik** > **Opcije** > **Podešavanja** > **Prikaži trajanje poz.** > **Da** ili **Ne**.

 Napomena: Stvarno vreme koje provajder fakturiše za razgovore može da varira u zavisnosti od funkcionalnih mogućnosti mreže, zaokruživanja računa, i tako dalje.

Da biste poništili merače trajanja poziva, izaberite **Opcije > Poništi merače**. Za to Vam je neophodna šifra blokade; vidite „Bezbednost“, „Telefon i SIM“, str. 127.

Paketni prenos

Da biste videli količinu poslatih i primljenih podataka u toku pakete razmene podataka, pritisnite , i izaberite **Aplikacije > Dnevnik > Paketni prenos**. Na primer, možda za svoje veze za paketni prenos podataka plaćate na osnovu količine poslatih i primljenih podataka.

Prikaz svih komunikacionih događaja

Ikonice u **Dnevnik**:

 Dolazni

 Odlazni

 Propušteni komunikacioni događaji

Da biste pratili sve govorne i video pozive, tekstualne poruke i veze sa paketnim prenosom podataka registrovane u uređaju, pritisnite , izaberite **Aplikacije > Dnevnik**, pa zatim pritisnite da biste otvorili opšti dnevnik. Za svaku komunikaciju možete da vidite ime pošiljaoca ili primaoca, telefonski broj, ime provajdera servisa ili pristupnu tačku. Dnevnik možete da filtrirate tako da pregledate samo jednu vrstu veze, kao i da kreirate kontakt kartice sa podacima iz dnevnika.

 Savet! Da bi se na glavnom ekranu u toku aktivnog poziva videlo trajanje govornog poziva, izaberite **Opcije > Podešavanja > Prikaži trajanje poz. > Da**.

 Savet! Da biste videli listu poslatih poruka, pritisnite i izaberite **Poruke > Poslato**.

Postavke, kao što su tekstualne poruke poslate u više delova i veze za prenos paketa podataka, upisuju se kao jedna komunikacijska stavka, događaj. Povezivanja na Vaše poštansko sanduče, centar za razmenu multimedija poruka ili na Web strane se prikazuju kao veze za paketni prenos podataka.

Da biste filtrirali dnevnik, izaberite **Opcije > Razdvoji**, pa zatim i neki filter (kriterijum).

Da biste trajno obrisali kompletan sadržaj dnevnika, listu prethodnih poziva i izveštaje o dostavi poruka, izaberite **Opcije > Obriši dnevnik**. Izaberite **Da** da to potvrdite. Da iz dnevnika obrišete pojedinačnu stavku, pritisnite **C**.

Da biste podesili vremenski period za **Trajanje dnevnika**, izaberite **Opcije > Podešavanja > Trajanje dnevnika**. Stavke, registrovani događaji, ostaju u memoriji uređaja zadati broj dana, posle čega se automatski brišu da bi se oslobodila memorija. Ako izaberete **Bez dnevnika**, kompletan sadržaj dnevnika, lista prethodnih poziva i izveštaji o dostavi poruka, trajno se brišu.

Da biste videli detalje komunikacionih događaja, u opštem prikazu dnevnika dođite do događaja i pritisnite **■**.

 Savet! Da biste u detaljnom prikazu iskopirali neki telefonski broj u klipbord, izaberite **Opcije > Kopiraj broj**.

Merač paketa podataka i merač veze: Da biste videli koliko je podataka, u kilobajtima, preneto i koliko je određeni prenos podataka trajao, dođite do dolaznog ili odlaznog događaja označenog sa **Pak.**, a zatim izaberite **Opcije > Vidi detalje**.

Kalendar

Koristite **Kalendar** da vas podseća na sastanke, godišnjice, kao i da u njemu pratite svoje obaveze i druge beleške.

Kreiranje stavki kalendara

☀ Prečica: U dnevnom, sedmičnom ili mesečnom prikazu kalendara, pritisnite neki taster (**1** – **0**). Otvara se stavka „sastanak“ i ono što unosite se upisuje u polje **Predmet**. U prikazu „obaveze“, otvara se stavka tipa napomena o obavezi.

- 1 Pritisnite **☰**, izaberite **Kalendar > Opcije > Nova stavka**, zatim neku od sledećih opcija:
Sastanak – da Vas telefon podseti na sastanak zakazan za određeni datum i vreme.
Podsetnik – da unesete neku opštu belešku za neki dan
Godišnjica – da Vas podseća na rođendane ili

neke posebne datume (stavke se ponavljaju svake godine)

Obaveza – da Vas podseća na neku obavezu koju treba izvršiti do određenog datuma

- 2 Popunite sledeća polja. Da postavite alarm, izaberite **Alarm > Uključi**, pa zatim unesite vrednosti za **Vreme alarma** i **Datum alarma**.
 Da unesete opis sastanka ili obaveze, izaberite **Opcije > Dodaj opis**.
- 3 Izaberite **Urađeno** da biste sačuvali stavku.

Kada Vas kalendar upozorava alarmom, izaberite **Tišina** da isključite alarm. Tekst podsetnice će ostati prikazan na ekranu. Da biste prekinuli alarm, izaberite **Stop**. Izaberite **Odloži** da biste privremeno prekinuli alarm.

☀ Savet! Svoj kalendar možete da sinhronizujete sa kalendarom u kompatibilnom PC računaru koristeći programski paket Nokia PC Suite. Kada kreirate neku stavku kalendara, postavite i željenu opciju za **Sinhronizacija**.

Zahtevi za sastanke

Ako primite zahtev za sastanak u sanduču svog uređaja, taj zahtev se memoriše u kalendar kada otvorite e-poštu.

Možete prikazati primljene zahteve za sastanke u sandučetu ili u kalendaru. Da biste odgovorili na zahtev za sastanak putem e-pošte, izaberite **Opcije > Odgovori**.

Prikazi kalendara

💡 **Savet!** Izaberite **Opcije > Podešavanja** da biste promenili dan kojim počinje sedmica ili prikaz koji se pojavljuje kad otvorite kalendar.

U mesečnom prikazu su datumi za koje postoje stavke kalendara označeni malim trouglom u donjem desnom uglu. U sedmičnom prikazu, podsetnice i godišnjice su postavljene pre 8 časova. Za prelazak na mesečni, sedmični, dnevni ili prikaz obaveza, pritisnite *****.

Da pređete na određeni datum, izaberite **Opcije > Idi na datum**. Da skočite na današnji dan, pritisnite **#**.

Da pošaljete napomenu kalendara na neki kompatibilni uređaj, izaberite **Opcije > Pošalji**.

Da biste neku belešku odštampali preko Bluetooth veze na nekom kompatibilnom štampaču koji podržava BPP (osnovni profil za štampu) profil (kao što je HP Deskjet 450 Mobile Printer ili HP Photosmart 8150), izaberite **Opcije > Štampanje**.

Organizujte svoje stavke kalendara

Brisanje starih stavki u Kalendar doprinosi uštedi memorije aparata.

Da istovremeno obrišete više stavki, pređite u mesečni prikaz, pa izaberite **Opcije > Obriši stavku > Do datuma** ili **Sve stavke**.

Da obavezu označite kao izvršenu, dođite do nje u listi obaveza, pa zatim izaberite **Opcije > Označi kao završ.**

Podešavanja kalendara

Da biste izmenili **Ton al. Kalendara**, **Primarni pregled**, **Sedmica počinje u:** ili **Naslov sed. pregleda**, izaberite **Opcije > Podešavanja**.

Aplikacije

Visual Radio

Aplikaciju Visual Radio (mrežni servis) možete koristiti kao klasični FM radio sa automatskim podešavanjem i memorisanjem stanica. Ako podesite frekvenciju na neku stanicu koja pruža uslugu Visual Radio, možete na ekranu prikazati vizuelne informacije koje se odnose na dati radio program. Visual Radio servis koristi paketni prenos podataka (mrežni servis). Možete da slušate FM radio i da istovremeno koristite druge aplikacije.

Da biste koristili Visual Radio servis, neophodni su sledeći preduslovi:

- Aparat mora biti uključen.
- Aparat mora imati ubačenu ispravnu SIM karticu.
- Stanica koju slušate i provajder servisa moraju da podržavaju ovaj servis.
- Internet pristupna tačka mora biti definisana za pristup Visual Radio serveru provajdera servisa. Vidite „Pristupne tačke“, str.123.
- Stanica mora imati definisan ispravan ID Visual Radio servisa i omogućen Visual Radio servis. Vidite „Sačuvane stanice“, str. 78.

Ako nemate pristup Visual Radio servisu, operatori i radio stanice u vašoj oblasti možda ne podržavaju Visual Radio.

FM radio prijemnik koristi drugu antenu, a ne telekomunikacionu antenu bežičnog uređaja. Da bi FM radio ispravno funkcionisao, neophodno je da su na uređaj priključene kompatibilne slušalice ili odgovarajuće proširenje.

Možete slušati radio pomoću ugrađenog zvučnika ili kompatibilnih slušalica. Pri korišćenju zvučnika slušalice treba da ostanu priključene u uređaj. Kabl slušalica služi kao antena radio-aparata, pa ga pustite da slobodno visi.

Upozorenje: Muziku slušajte umereno glasno.

Produženo izlaganje jakom intenzitetu zvuka može da Vam ošteti sluh. Ne držite uređaj uz uho kada je aktiviran zvučnik, pošto zvuk može biti preglasan.

Dok slušate radio možete da upućujete pozive ili odgovarate na dolazne pozive. Radio se isključuje kada je u toku aktivni poziv. Nakon završetka poziva radio se ponovo uključuje.

Radio bira korišćeni frekventni opseg na osnovu informacije o zemlji koju je primio sa mreže.

Visual Radio se može slušati i kada je preklopnik uređaja zatvoren. Informacije o kanalu se mogu prikazati na ekranu preklopnika. Da biste isključili ili uključili zvuk radija, pritisnite bočni taster za pretragu.

Slušanje radija

Obratite pažnju na to da kvalitet radio programa zavisi od toga koliko određena radio stanica pokriva neku oblast.

Na uređaj priključite kompatibilne slušalice. Kabl slušalice služi kao antena radio-aparata, pa ga pustite da slobodno visi. Pritisnite , pa zatim izaberite **Aplikacije > Radio**.

Izaberite ili da biste započeli pretraživanje stanica. Traženje se prekida kada se pronađe neka stanica. Da biste frekvenciju menjali ručno, izaberite **Opcije > Ručno podešavanje**.

Ako ste već sačuvali neke radio stanice, izaberite ili da pređete na narednu ili na prethodnu sačuvanu stanicu. Da biste izabrali memorijsku lokaciju neke stanice, pritisnite odgovarajući numerički taster.

Pritisnite ili da biste podesili jačinu zvuka. Da biste slušali radio preko zvučnika, izaberite **Opcije > Aktiviraj zvučnik**.

Da biste prikazali dostupne stanice na osnovu lokacije, izaberite **Opcije > Imenik stanica** (mrežni servis).

Da biste sačuvali trenutno podešenu stanicu u svoju listu stanica, izaberite **Opcije > Sačuvaj stanicu**. Da biste otvorili listu sačuvanih stanica, izaberite **Opcije > Stanice**. Vidite „Sačuvane stanice“, str. 78.

Da biste se vratili u pasivni režim i ostavili FM radio da radi u pozadini, izaberite **Opcije > Pusti u pozadini** ili pritisnite .

Pregledanje vizuelnog sadržaja

Da biste proverili raspoloživost servisa i cene, kao i da biste se pretplatili na servis, obratite se svom provajderu servisa.

Da biste gledali raspoloživi vizuelni sadržaj za podešenu stanicu, izaberite ili u prikazu stanica izaberite **Opcije > Stanica > Startuj vizuelni servis**. Ako ID vizuelnog servisa nije sačuvan za tu stanicu, unesite ga ili izaberite **Preuzmi** da biste ga potražili u imeniku stanica (mrežni servis).

Kada je veza sa vizuelnim servisom uspostavljena, ekran prikazuje trenutni vizuelni sadržaj koji je napravio provajder sadržaja.

Da biste podesili podešavanja ekrana za prikaz vizuelnog sadržaja, izaberite **Opcije > Podešavanje prikaza > Osvetljenje ili Ušteda energije posle**.

Sačuvane stanice

U aplikaciji Visual Radio možete da sačuvate do 20 radio stanica. Da biste otvorili svoju listu stanica, izaberite **Opcije > Stanice**.

Da biste slušali neku sačuvanu radio stanicu, izaberite **Opcije > Stanica > Slušaj**. Da bi se prikazivao i vizuelni sadržaj te stanice preko servisa Visual Radio, izaberite **Opcije > Stanica > Startuj vizuelni servis**.

Da biste promenili detalje radio stanice, izaberite **Opcije > Stanica > Izmeni**.

Podešavanja

Izaberite **Opcije > Podešavanja**, pa zatim neku od narednih opcija:

Početni ton – Da biste izabrali da li će se pri pokretanju aplikacije čuti neki ton.

Autostart servis – Izaberite **Da** da bi Visual Radio servis automatski bio pokrenut kada izaberete sačuvanu stanicu koja nudi vizuelni servis.

Pristupna tačka – Izaberite pristupnu tačku koja se koristi za vezu za prenos podataka. Nije vam potrebna pristupna tačka ako aplikaciju koristite kao obični FM radio.

RealPlayer

Pritisnite , a zatim izaberite **Aplikacije > RealPlayer**. Koristeći **RealPlayer**, možete da reprodukujete video snimke ili da bežično strimujete medija datoteke. Tokom pretraživanja Web strana, možete da aktivirate neki link za strimovanje sadržaja, ili možete da ga sačuvate u memoriju telefona ili na kompatibilnu memorijsku karticu (ako je ubačena).

 Savet! Video snimke i linkove za strimovanje sadržaja koji se nalaze u Vašem uređaju možete da pratite i na nekom drugom UPnP kompatibilnom eksternom uređaju, recimo TV prijemnik ili PC računar, preko bežične LAN mreže. Vidite „Prikazujte medija datoteke“, str. 103.

RealPlayer podržava datoteke tipa .3gp, .mp4 i .rm. Međutim, **RealPlayer** možda ne podržava sve formate datoteka ili sve varijante formata. Na primer, **RealPlayer** pokušava da otvori sve .mp4 datoteke, ali neke .mp4 datoteke mogu da uključuju i sadržaj koji nije usklađen sa standardima, pa ih samim tim ne podržava ni ovaj model uređaja.

Pustite video snimke

- 1 Da biste reprodukovali neku medija datoteku iz memorije uređaja ili sa kompatibilne memorijske kartice (ako je ubačena), izaberite **Opcije > Otvori**, pa zatim izaberite:
Prethodni snimci – da biste reprodukovali jednu od poslednjih šest datoteka reprodukovanih u **RealPlayer**
Sačuvani snimak – da biste reprodukovali datoteku sačuvanu u **Galerija**
 Vidite „Galerija“, str. 33.
 - 2 Dodite do neke datoteke, pa pritisnite da biste je reprodukovali.
- **Savet!** Da biste neki video snimak gledali u punom ekranu, pritisnite . Ponovo pritisnite da biste se vratili u normalni režim prikaza.

Prečice u toku reprodukcije su:

- Pritisnite i držite da biste brzo premotavali unapred.
- Pritisnite i držite da biste brzo premotavali unazad.
- Da biste isključili zvuk, pritisnite i držite dok se ne prikaže . Da biste uključili zvuk, pritisnite i držite dok ne vidite .

Bežično strimovanje sadržaja

Mnogi provajderi servisa zahtevaju da koristite Internet pristupnu tačku (IAP) za svoju primarnu pristupnu tačku.

Drugi provajderi dopuštaju korišćenje WAP pristupne tačke.

Pristupne tačke su možda konfigurisane kod prvog startovanja vašeg aparata.

Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

U modulu **RealPlayer** možete da otvarate samo URL adrese tipa `rtsp://`. Međutim, **RealPlayer** prepoznaje i `http` link do neke `.ram` datoteke.

Ako želite da bežično strimujete sadržaj, izaberite neki link za strimovanje sadržaja koji je sačuvan u aplikaciji **Galerija**, koji se nalazi na nekoj Web strani ili koji ste primili u nekoj tekstualnoj ili multimedijalnoj poruci. Pre nego što se započne strimovanje živog sadržaja, aparat se povezuje na dati sajt i počinje sa učitavanjem sadržaja. Taj sadržaj se ne memoriše u aparatu.

Primanje RealPlayer podešavanja

Podešavanja za **RealPlayer** možete da primite i kao specijalnu tekstualnu poruku od provajdera servisa. Vidite „Podaci i podešavanja“, str. 52. Za detaljnije informacije se obratite svom provajderu servisa.

Promena RealPlayer podešavanja

Izaberite **Opcije > Podešavanja**, pa zatim neku od narednih opcija:

Video – da bi RealPlayer automatski ponavljao video snimke kada se završi njihova reprodukcija.

Veza – da biste izabrali da li će se koristiti proksi server, da biste promenili primarnu pristupnu tačku, kao i da biste postavili opseg portova za povezivanje. Za ispravna podešavanja obratite se svom provajderu.

Proksi server –

- **Koristi proksi server** – Da bi se koristio proksi server, izaberite **Da**.
- **Adresa proksi ser.** – Unesite IP adresu proksi servera.
- **Br. porta proksi ser.** – Unesite broj porta proksi servera.

Rečnik termina: Proksi serveri su posrednički serveri između medija servera i korisnika. Neki provajderi servisa ih koriste da bi obezbedili dodatnu sigurnost i da bi ubrzali brzinu pristupa stranama pretraživača koje sadrže audio ili video snimke.

Mreža –

- **Prim. pristupna tačka** – Dodite do pristupne tačke koju želite da koristite za povezivanje na Internet, pa zatim pritisnite .

- **Vreme na vezi** – Postavite vremenski period posle kojeg će RealPlayer raskinuti vezu sa mrežom kada privremeno zaustavite reprodukciju medija sadržaja preko mrežne veze. Izaberite **Definiše korisnik**, pa zatim pritisnite . Unesite vreme, pa izaberite **OK**.
- **Najniži UDP port** – Unesite najniži broj porta za opseg portova servera. Minimalna vrednost je 1024.
- **Najviši UDP port** – Unesite najviši broj porta za opseg portova servera. Maksimalna vrednost je 65535.

Izaberite **Opcije > Napredna podešav.** da biste izmenili vrednosti širine opsega za različite mreže.

Adobe Flash Player

Da prikazujete, reprodukujete i interaktivno manipulišete kompatibilnim fleš datotekama namenjenim mobilnim uređajima, pritisnite , pa zatim izaberite **Aplikacije > Flash plejer**. Dodite do neke fleš datoteke, pa pritisnite .

Režiser

Pritisnite , a zatim izaberite **Aplikacije > Režiser** ili ga pokrenite iz galerije. Muvée je stilski video snimak koji može da sadrži video, slike, muziku i tekst. Stil određuje

prelaze, vizuelne efekte, grafiku, muziku i tekst koji se u njemu koriste.

Kreiranje muvee spotova

- 1 U glavnom prikazu modula **Režiser**, izaberite video snimke i slike od kojih želite da kreirate muvee, pa zatim izaberite **Opcije > Napravi muvee**, ili otvorite **Slike i video u Galerija**. Izaberite video snimke i slike od kojih želite da kreirate muvee, pa zatim izaberite **Opcije > Izmeni > Napravi muvee**.
- 2 Za muvee izaberite neki stil iz liste stilova. **Režiser** koristi muziku i tekst koji su dodeljeni odabranom stilu.
- 3 Izaberite **Opcije > Napravi muvee**.

Muvee se kreira automatski, i prikazuje se **Prikaz muvee**. Možete izabrati **Sačuvaj** da sačuvate muvee u **Galerija**, **Pravi ponovo** da promenite redosled medijskih datoteka i kreirate novi muvee, ili **Nazad** da izaberete neki drugi stil za muvee. Takođe možete izabrati **Prilagodi** da promenite podešavanja za muvee i da kreirate autorski muvee u koji možete dodavati slike, muziku i tekst.

Kreiranje autorskog muvee spota

- 1 U glavnom prikazu modula **Režiser**, izaberite video snimke i slike od kojih želite da kreirate muvee, pa zatim izaberite **Opcije > Napravi muvee**, ili izaberite **Slike i video u Galerija**. Izaberite video snimke i slike

od kojih želite da kreirate muvee, pa zatim izaberite **Opcije > Izmeni > Napravi muvee**.

- 2 Za muvee izaberite neki stil iz liste stilova. U prikazu stila, izaberite **Opcije > Prilagodi**, pa zatim nešto od sledećeg:

Video i slike – izaberite **Opcije**, pa zatim nešto od sledećeg:

- **Premesti** – da preuredite položaj video snimaka i slika u autorskom muvee-u
- **Izaberi sadržaje** – da izaberete video segmente koje ćete staviti u muvee ili izbaciti iz njega
- **Dodaj/Ukloni** – da dodate ili da uklonite video snimke i slike, ili **Dodaj/Ukloni > Slikaj** da otvorite aplikaciju Kamera da biste napravili novu sliku ili video snimak

Muzika – da izaberete muzički snimak iz liste

Poruka – da izvršite izmene teksta u **Uvodna poruka** i **Završna poruka**

Dužina – da definišete dužinu muvee spota, izaberite **Definiše korisnik**. Izaberite **Multimedija poruka**, **Automatski izbor** ili **Koliko i muzika**. Ako muvee traje kraće od muzike, muvee se ponavlja da bi se uskladio s trajanjem muzike. Ako muvee traje duže od muzike, muzika se ponavlja da bi se uskladila s trajanjem muvee-a.

Podešavanja – da promenite podešavanja produkcije muvee–a. Izaberite neku od narednih opcija:

- **Aktivna memorija** – Izaberite gde će se muvee kreacije memorisati.
- **Rezolucija** – Izaberite rezoluciju za muvee kreacije.
- **Primarno muvee ime** – Postavite podrazumevano ime za muvee kreacije.

3 Izaberite Opcije > Napravi muvee.

Muvee se kreira automatski, i prikazuje se **Prikaz muvee**. Možete izabrati **Sačuvaj** da sačuvate muvee u Galeriju, **Pravi ponovo** da promenite redosled medijskih datoteka i kreirate novi muvee, ili **Prilagodi** da se vratite na podešavanja za muvee.

Video centar

Koristeći **Video centar** (mrežni servis), možete da preuzimate i da strimujete video snimke bežično sa kompatibilnih Internet video servisa koristeći paketni prenos podataka ili bežičnu LAN vezu. Možete i da prenosite video snimke sa kompatibilnog PC računara u svoj uređaj i da ih prikazujete u modulu **Video centar**.

Video centar podržava iste formate datoteka kao i RealPlayer. Vidite „RealPlayer“, str. 78.

U Vašem uređaju su možda već definisani neki servisi. Da biste se povezali na Internet i pretražili raspoložive servise koje možete dodati u svoj **Video centar**, izaberite **Dodaj nove usluge**.

Provajderi servisa nude besplatne sadržaje kao i sadržaje za koje se plaća određena nadoknada. Cene proverite na samom servisu ili kod provajdera servisa.

Tražite i prikazujte video

- 1 Pritisnite , pa zatim izaberite **Video centar**.
- 2 Da biste se povezali na neki servis, izaberite željeni video servis.
- 3 Uređaj ažurira i prikazuje sadržaje koji su na raspolaganju na datom servisu. Da biste video prikazali po kategorijama (ako su na raspolaganju), pritisnite i da biste prelazili na druge „kartice“.
- 4 Da biste prikazali informacije o nekom videu, izaberite **Opcije > Detalji videa**.
Neki snimci se mogu bežično strimovati (prikaz bez memorisanja u uređaj), dok se drugi moraju preuzeti u uređaj. Da biste preuzeli, izaberite **Opcije > Preuzmi**. Da biste snimak strimovali ili da biste prikazali preuzeti snimak, izaberite **Opcije > Pusti**.
- 5 Da biste u toku reprodukcije snimka podesili jačinu zvuka, pritisnite ili . Da biste video prikazali u punom ekranu, izaberite **Opcije > Nast. na punom ekranu** ili **Prik. na punom ekranu**.

Preuzimanje se nastavlja u pozadini ako izađete iz aplikacije. Preuzeti video se memoriše u **Video centar > Moji video zapisi**.

Da biste se povezali na Internet i pretražili raspoložive servise koje možete dodati u glavni prikaz, izaberite **Dodaj nove usluge**.

Internet video

Internet video su video snimci koji se distribuiraju preko Interneta posredstvom RSS baziranih izvoda. Nove izvode možete dodati u **Internet video zapisi** u podešavanjima. Vidite „Podešavanja“, str. 84.

- 1 U **Video centar**, izaberite folder **Internet video zapisi**. Prikazuju se Vaši izvodi. Da biste izvode dodali ili uklonili, izaberite **Opcije > Pretplata na sadržaje**.
- 2 Da biste prikazali video sadržaje koji su na raspolaganju u nekom izvodu, dođite do njega, pa zatim pritisnite . Da biste prikazali informacije o nekom videu, izaberite **Opcije > Detalji videa**.
- 3 Da biste preuzeli neki video, dođite do njega, pa zatim izaberite **Opcije > Preuzmi**. Da biste reprodukovali preuzeti video, izaberite **Pusti**.

Reprodukujte preuzete video sadržaje

Video zapisi koji su već preuzeti i oni koji se preuzimaju memoriše se u **Video centar > Moji video zapisi**. Da biste reprodukovali preuzeti video, izaberite ga, pa zatim pritisnite .

Možete i da prenosite video snimke sa kompatibilnog PC računara u svoj uređaj i da ih prikazujete u **Video centar > Moji video zapisi**. Da bi video snimci bili dostupni iz modula **Video centar**, morate ih memorisati u **C:\Data\My Videos** u memoriji uređaja (C:\), ili u **E:\My Videos** na kompatibilnoj memorijskoj kartici (E:\). Da biste datoteke prebacili na ispravnu memorijsku lokaciju možete koristiti, recimo, File manager (Menadžer datoteka) iz paketa PC Suite.

Da biste u toku reprodukcije snimka podesili jačinu zvuka, pritisnite ili . Da biste video prikazali u punom ekranu, izaberite **Opcije > Nast. na punom ekranu** ili **Prik. na punom ekranu**.

Ukoliko nema dovoljno slobodne memorije u memoriji uređaja i na kompatibilnoj memorijskoj kartici, pri preuzimanju, aplikacija automatski briše neke stare već prikazivane video zapise. označava video zapise koji mogu biti uskoro obrisani. Da biste sprečili automatsko brisanje nekog video zapisa () , izaberite **Opcije > Zaštititi**.

Da biste obrisali video zapis, izaberite **Opcije > Obriši**.
 Da biste obustavili preuzimanje koje je u toku, izaberite **Opcije > Obustavi preuz.** Da biste promenili folder ili memorijsku lokaciju video zapisa, izaberite **Opcije > Organizuj**, pa zatim i željenu opciju.

Podešavanja

Definišite servise

- 1 U Video centar, izaberite **Opcije > Podešavanja > Izaberi video servis**.
- 2 Da biste izabrali video servise, izaberite **Video na zahtev**. Da biste dodali ili uklonili Internet video izvode, izaberite **Internet video zapisi**.
- 3 Izaberite one servise koje želite da se prikazuju u aplikaciji.
 Da biste dodali novi Internet video izvod koji nije prikazan u listi, izaberite **Opcije > Dodaj sadržaj**. Unesite ime i adresu servisa koje ste dobili od provajdera servisa.
 Neki servisi zahtevaju korisničko ime i lozinku koje dobijate od provajdera servisa.

Da biste definisali ostala podešavanja, izaberite **Opcije > Podešavanja**, pa zatim nešto od narednog:

Podraz. pristupne tačke – Izaberite pristupnu tačku koja se koristi za vezu za prenos podataka. Korišćenje pristupne tačke za paketni prenos podataka za preuzimanje datoteka

može da podrazumeva prenos velikih količina podataka preko mreže Vašeg provajdera servisa. Obratite se svom provajderu servisa u vezi informacija o cenama prenosa.

Željena memorija – Izaberite da li će se preuzeti video zapisi memorisati u memoriju uređaja ili na kompatibilnu memorijsku karticu. Ako se izabrana memorija ispuni, uređaj će sadržaj memorisati u drugu memorijsku jedinicu, ako je ona na raspolaganju. Ako na drugoj memorijskoj jedinici nema dovoljno memorije, aplikacija automatski briše neke starije već prikazivane video zapise.

Minijaturni prikaz – Izaberite da li želite da se prikazuju minijaturne slike u listi video zapisa video servisa.

Internet

Web pristupna tačka

Da biste mogli da pristupate stranama, sadržajima na Internetu, neophodna su Vam podešavanja Web servisa za stranu koju želite da koristite. Podešavanja možete dobiti u sklopu specijalne tekstualne poruke od provajdera servisa koji nudi tu Web stranu. Vidite „Podaci i podešavanja“, str. 52. Za detaljnije informacije se obratite svom provajderu servisa.

 Savet! Podešavanju mogu biti dostupna i na veb sajtu provajdera servisa.

Unesite podešavanja ručno

- 1 Pritisnite , izaberite **Alatke > Podešav. > Veza > Pristupne tačke**, pa zatim definišite podešavanja neke pristupne tačke. Pridržavajte se instrukcija koje dobijete od svog provajdera servisa. Vidite „Veza“, str. 123.
- 2 Pritisnite , pa zatim izaberite **Internet > Web ili Servisi > Opcije > Menadžer markera > Dodaj marker**. Napišite ime za marker i adresu strane koja je definisana za trenutnu pristupnu tačku.
- 3 Da biste tako kreiranu pristupnu tačku postavili za podrazumevanu pristupnu tačku, izaberite **Opcije > Podešavanja > Pristupna tačka**.

Web

Pritisnite , pa izaberite **Internet > Web (mrežni servis)**.

Koristeći **Web** možete da prikazujete HTML Web strane na Internetu onako kako su one originalno osmišljene. Možete da pretražujete i Web strane koje su posebno osmišljene za mobilne uređaje, i koje koriste WML ili XHTML jezike za opis strane.

Raspoloživost servisa, kao i način plaćanja i cene, proverite kod svog provajdera servisa. Provajderi će vam takođe dati i uputstva o korišćenju njihovih servisa.

Pomoću ovog dodatnog pretraživača možete da prikazujete standardne Web strane, da zumirate neku stranu (**Mini mapa**), da prikazujete Web strane koje sadrže samo tekst u uzanom obliku (stupcu) tako da se tekst prelama, kao i da čitate mrežne izvode (feeds) i dnevnike (blogs).

Važno: Koristite samo servise u koje imate poverenje i koji nude adekvatnu sigurnost i zaštitu od štetnog softvera.

Web izvodi i dnevnici

Web izvodi (feeds) su xml datoteke na Web stranama u širokoj upotrebi u društvu „blogera“ za razmenu najnovijih naslova ili kompletnih tekstova, recimo, najnovijih vesti. Web izvodi se obično susreću na Web, blog ili Wiki stranama. Da biste se pretplatili na Web izvod na neke Web strane, izaberite **Opcije > Pretplata**. Da biste videli na koje ste Web izvode pretplaćeni, u prikazu Web markera, izaberite **Web izvodi**.

Dnevnici (weblogs) su mrežni dnevnik. Da biste preuzeli neki Web izvod ili Web dnevnik, dođite do njega, pa pritisnite .

Pretražujte Web

Da biste preuzeli neku stranu, izaberite marker, pa zatim pritisnite . Možete i da unesete adresu strane u polje .

Prečice sa tastature

- Pritisnite **C** da biste zatvorili trenutno otvoreni prozor, ako je otvoreno više od jednog prozora.
- Pritisnite **1** da biste otvorili svoje markere.
- Pritisnite **2** da biste na trenutno otvorenoj strani tražili neki tekst.
- Pritisnite **3** da biste se vratili na prethodnu stranu.
- Pritisnite **5** da biste izlistali sve otvorene prozore.

- Pritisnite **8** da biste prikazali opšti izgled cele strane. Pritisnite **8** ponovo da biste zumirali, uvećali prikaz, željeni sadržaj.
- Pritisnite **9** da biste prešli na neku drugu Web stranu.
- Pritisnite **0** da biste prešli na početnu stranu (sko je definisana).

Da biste uvećali ili umanjili prikaz strane, pritisnite **#** ili *****.

Da biste dopustili ili sprečili automatsko otvaranje više prozora, izaberite **Opcije > Podešavanja > Blokiraj iskačuće > Da**.

Da biste videli Web strane koje ste posetili u toku trenutne sesije pretraživanja, izaberite **Opcije > Opcije pretraživ. > Istorija**. Da bi se lista ranije posećenih strana automatski prikazivala kada se vratite na prethodnu stranu, izaberite **Opcije > Podešavanja > Lista istorije > Uključena**.

Mini mapa

Za prikazivanje i traženje informacija i podataka na Web stranama koje sadrže veliku količinu istih, možete da koristite **Mini mapa**. Kada je uključena **Mini mapa**, automatski se zumira, umanjuje prikaz, i prikazuje se opšti izgled strane koju pretražujete. Kada pronađete željenu informaciju, sadržaj, **Mini mapa** automatski zumira, uvećava prikaz. Da biste uključili **Mini mapa**, izaberite **Opcije > Podešavanja > Mini mapa > Uključen**.

Podešavanja Web

Izaberite **Opcije > Podešavanja**, pa zatim neku od narednih opcija:

Pristupna tačka – Promenite podrazumevanu pristupnu tačku. Vidite „Veza“, str. 123. Neke ili možda čak i sve pristupne tačke mogu već biti konfigurisane u Vašem uređaju od strane provajdera servisa, pa je moguće da nećete moći da ih menjate, kreirate, vršite njihove izmene ili da ih brišete.

Početna strana – Definišite početnu stranu.

Prikaži slike i objekte – Izaberite da li želite da se pri pretraživanju učitavaju slike i drugi objekti. Ako izaberete opciju **Ne**, da biste kasnije u toku pretraživanja ipak učitali slike i objekte, izaberite **Opcije > Prikaži slike**.

Prim. kodni raspored – Ako se znakovi ne prikazuju ispravno, izaberite drugi kodni raspored koji odgovara datom jeziku.

Automatski markeri – Omogućite ili onemogućite automatsko sakupljanje markera. Ako želite da se nastavi sa memorisanjem adresa Web strana koje posetite u folder **Auto. markeri**, ali da se taj folder skriva u prikazu markera, izaberite **Sakrij folder**.

Veličina ekrana – Izaberite između **Pun ekran** i normalnog prikaza u listi opcija.

Mini mapa – Uključite ili isključite opciju **Mini mapa**. Vidite „Mini mapa“, str. 86.

Lista istorije – U toku pretraživanja, da biste selekcionirali taster **Nazad** koristili za prikaz strana koje ste posetili u toku trenutne sesije pretraživanja, uključite opciju **Lista istorije**.

Jačina – Izaberite nivo jačine zvuka za muziku i ostali audio sadržaj na Web stranama.

Kolačići – Omogućite ili onemogućite primanje i slanje „kolačića“.

Java/ECMA skript – Omogućite ili onemogućite korišćenje skriptova.

Sigurnosna upozor. – Sakrijte ili prikazite sigurnosna upozorenja.

Blokiraj iskačuće – Dopustite ili blokirajte automatsko otvaranje iskačućih prozorčića u toku pretraživanja.

Servisi

Razni provajderi nude stranice posebno napravljene za mobilne aparate. Ove stranice su urađene u Wireless Markup Language (WML), Extensible Hypertext Markup Language (XHTML) ili Hypertext Markup Language (HTML) programskim jezicima.

Raspoloživost servisa, kao i način plaćanja i cene, proverite kod svog provajdera servisa. Provajderi će vam takođe dati i uputstva o korišćenju njihovih servisa.

Pritisnite , a zatim izaberite **Internet > Servisi**.

 Prečica: Da biste započeli povezivanje, pritisnite i držite u pasivnom režimu.

Pretražujte Web

 Važno: Koristite samo servise u koje imate poverenje i koji nude adekvatnu sigurnost i zaštitu od štetnog softvera.

Da preuzmete neku stranu, izaberite neki marker ili ručno unesite adresu u polje (.

Novi linkovi su na stranama pretraživača podvučeni plavom, a već posećeni linkovi purpurnom bojom. Slike koje služe kao linkovi su uokvirene plavom bojom.

Da otvorite linkove i da vršite izbor, pritisnite .

 Prečica: Pritisnite **#** da biste skočili na kraj neke strane, a ***** da biste skočili na njen početak.

Da biste tokom pretraživanja otišli na prethodnu stranu, izaberite **Nazad**. Ako **Nazad** nije na raspolaganju, izaberite **Opcije > Opcije pretraživ. > Istorija** da biste videli hronološku listu strana koje ste posetili tokom sesije pretraživanja.

Da biste preuzeli najnoviji sadržaj sa servera, izaberite **Opcije > Opcije pretraživ. > Ažuriraj**.

Da biste sačuvali marker, izaberite **Opcije > Sačuvaj kao marker**.

 Savet! Da biste tokom pretraživanja pristupili prikazu Markeri, pritisnite i držite . Da biste se vratili u prikaz pretraživača, ponovo pritisnite **Opcije > Na prethodnu str.**

Da biste neku stranu sačuvali u toku pretraživanja, izaberite **Opcije > Napredne opcije > Sačuvaj stranicu**. Strane možete da sačuvate u memoriju uređaja ili na memorijsku karticu (ako je ubačena) i da ih pretražujete u oflajn režimu, tj. kada niste povezani na mrežu. Da biste kasnije pristupili tim stranama, pritisnite u prikazu Markeri da otvorite prikaz **Sačuvane stranice**.

Da biste uneli novu URL adresu, izaberite **Opcije > Opcije pretraživ. > Idi na Web adresu**.

Da biste otvorili podlistu komandi ili radnji dostupnih na trenutno otvorenoj strani, izaberite **Opcije > Servisne opcije**.

Možete da preuzimate datoteke koje ne mogu da budu prikazane na stranici pretraživača, kao što su tonovi zvona, slike, logo operatera, teme i video snimci. Da biste preuzeli neku stavku, dođite do linka i pritisnite .

Kad počnete sa preuzimanjem, prikazuje se lista tekućih, privremeno zaustavljenih i dovršenih preuzimanja iz sesije pretraživanja koja je u toku. Da biste prikazali listu, izaberite **Opcije > Alatk**e > **Preuzimanja**. U listi dodite do neke stavke, pa zatim izaberite **Opcije** da biste privremeno zaustavili, ponovo aktivirali ili otkazali tekuća preuzimanja, ili da biste otvorili, sačuvali ili izbrisali dovršena preuzimanja.

 Važno: Instalirajte i koristite isključivo aplikacije i drugi softver iz pouzdanih izvora, kao što su aplikacije koje nose Symbian Signed oznaku ili koje su zadovoljile Java Verified™ testiranje.

Podešavanja servisa

Izaberite **Opcije > Podešavanja**, pa zatim neku od narednih opcija:

Pristupna tačka – Promenite podrazumevanu pristupnu tačku. Vidite „Veza“, str. 123. Neke ili možda čak i sve pristupne tačke mogu već biti konfigurisane u Vašem uređaju od strane provajdera servisa, pa je moguće da nećete moći da ih menjate, kreirate, vršite njihove izmene ili da ih brišete.

Početna strana – Definišite početnu stranu.

Prikaži slike i objekte – Izaberite da li želite da se pri pretraživanju učitavaju slike. Ako izaberete opciju **Ne**,

da biste kasnije u toku pretraživanja ipak učitali slike, izaberite **Opcije > Prikaži slike**.

Veličina slova – Izaberite veličinu teksta.

Prim. kodni raspored – Ako se znakovi ne prikazuju ispravno, izaberite drugi kodni raspored koji odgovara datom jeziku.

Automatski markeri – Omogućite ili onemogućite automatsko sakupljanje markera. Ako želite da nastavite sa sakupljanjem automatskih markera, ali da folder sakrijete iz prikaza markera, izaberite opciju **Sakrij folder**.

Veličina ekrana – Izaberite šta se prikazuje u toku pretraživanja: **Samo sel. tasteri** ili **Pun ekran**.

Traži stranu – Izaberite Web stranu koja će se preuzimati kada izaberete **Opcije pretraživ.** > **Otvori traženu str.** u prikazu markera ili u toku pretraživanja.

Jačina – Ako želite da pretraživač reprodukuje zvuke i melodije ugrađene u Web strane, izaberite jačinu zvuka.

Prikazivanje – Ako želite da se izgled strane prikazuje najvernije moguće, izaberite opciju **Po kvalitetu**. Ako ne želite da se eksterni kaskadni šabloni preuzimaju, izaberite opciju **Po brzini**.

Kolačići – Omogućite ili onemogućite primanje i slanje „kolačića“.

Java/ECMA skript – Omogućite ili onemogućite korišćenje skriptova.

Sigurnosna upozor. – Sakrijte ili prikažite sigurnosna upozorenja.

Potvrdi slanje DTMF – Izaberite da li želite da se traži potvrda pre slanja DTMF tonova tokom govornog poziva. Vidite i „Opcije u toku govornog poziva“, str. 70.

Prikaz Markeri

Prikaz Markeri se otvara kada otvorite **Web** ili **Servisi**.

U Vašem uređaju mogu biti već instalirane neke bookmark oznake ili linkovi za pristup sajtovima trećih strana koje nisu povezane sa firmom Nokia. Nokia ne garantuje niti preuzima ikakvu odgovornost za te sajtove. Ako se odlučite da im pristupite, potrebno je da preduzmete svu predostrožnost u smislu bezbednosti i sadržaja kao i za bilo koji drugi Internet sajt.

 označava početnu stranu definisanu za podrazumevanu pristupnu tačku.

Preuzimanje i kupovina sadržaja

Možete da preuzimate stavke kao što su tonovi zvona, slike, logotipi operatora, teme i video snimci. Ove stavke mogu biti besplatne ili ih kupujete. Preuzete stavke

obrađuju njima odgovarajuće aplikacije u Vašem uređaju, na primer, preuzeta fotografija može da bude sačuvana u aplikaciji Galerija.

 Važno: Instalirajte i koristite isključivo aplikacije i drugi softver iz pouzdanih izvora, kao što su aplikacije koje nose Symbian Signed oznaku ili koje su zadovoljile Java Verified™ testiranje.

- 1 Ako želite da preuzmete neku stavku, dođite do linka i pritisnite .
- 2 Izaberite odgovarajuću opciju da biste kupili datu stavku, recimo, „Kupi“.
- 3 Pažljivo pročitajte sve informacije. Da biste nastavili sa preuzimanjem, izaberite **Prihvati**. Da biste obustavili preuzimanje, izaberite **Obustavi**.

Završite vezu

Da biste raskinuli vezu sa Webom, izaberite **Opcije > Napredne opcije > Raskini vezu**.

Da biste obrisali informacije koje mrežni server sakuplja o stranama koje ste posetili, izaberite **Opcije > Napredne opcije > Oбриši „kolačiće“**.

Pražnjenje keš memorije

Informacije i servisi kojima pristupate čuvaju se u keš memoriji vašeg aparata.

Keš memorija je memorijski prostor koji se koristi za privremeno smeštanje podataka. Ako ste pristupali, ili pokušavali da pristupite, poverljivim informacijama koje zahtevaju unos lozinke, ispraznite keš memoriju posle svake takve radnje. Podaci ili servisi kojima ste pristupali su upisani u keš memoriju. Da biste ispraznili keš memoriju, izaberite **Opcije > Napredne opcije > Obriši keš**.

Bezbednost veze

Ako je ikonica bezbedne veze prikazana u toku veze, prenos podataka između uređaja i Internet mrežnog prolaza ili servera je šifrovan.

Ikonica sigurnosti (zaštite) ne označava da je prenos podataka između mrežnog prolaza i servera na kojem se nalazi sadržaj (ili mesta na kojem se nalazi traženo) bezbedan. Provajder servisa štiti prenos podataka između mrežnog prolaza i servera sa sadržajem.

Izaberite **Opcije > Detalji > Bezbednost** da biste videli detalje veze, status šifrovanja i informacije o autentikaciji servera i korisnika.

Za neke servise, recimo za bankarske servise, mogu biti potrebni bezbednosni sertifikati. Za detaljnije informacije se obratite svom provajderu servisa. Vidite i „Rad sa sertifikatima“, str. 128.

Povezivanje

Bežična LAN mreža

Vaš uređaj podržava bežično povezivanje na lokalne računarske mreže (bežične LAN mreže). Koristeći bežičnu LAN mrežu, svoj uređaj možete povezivati na Internet kao i sa kompatibilnim uređajima koji poseduju mogućnost bežičnog LAN umrežavanja. U vezi informacija o načinu korišćenja Vašeg uređaja u kućnoj mreži, vidite „Kućna mreža“, str. 101.

Da biste mogli da koristite funkcionalnu mogućnost bežične LAN mreže, data lokacija mora da bude pokrivena nekom bežičnom LAN mrežom i Vaš uređaj mora da bude povezan na bežičnu LAN mrežu.

U nekim zemljama, kao u Francuskoj, postoje ograničenja upotrebe bežične LAN mreže. Za više informacija se obratite svojim lokalnim vlastima.

Upotreba funkcija koje koriste bežični LAN, ili ostavljanje takvih funkcija u pozadini dok se koriste druge funkcije, povećava energetske zahteve prema bateriji i skraćuje njeno trajanje.

Vaš uređaj podržava naredne funkcionalne mogućnosti bežične LAN mreže:

- IEEE 802.11b/g standard

- Radna frekvencija od 2.4 GHz
- Metode kriptozastite: WEP (wired equivalent privacy, privatnost ekvivalentna onoj u ožičenim mrežama) sa enkripcionim ključevima dužine do 128 bita, WPA (Wi-Fi zaštićeni pristup) i 802.1x. Ove funkcionalne mogućnosti se mogu koristiti jedino ako ih podržava računarska mreža.

Bežične LAN veze

Da biste mogli da koristite funkcionalnu mogućnost bežične LAN mreže, morate da kreirate neku Internet pristupnu tačku (IAP) za bežičnu LAN mrežu. Tu pristupnu tačku koristite za aplikacije kojima je potrebno povezivanje na Internet. Vidite „Menadžer veza“, str. 100 i „WLAN čarobnjak“, str. 93.

 Važno: Uvek omogućite jednu od raspoloživih metoda kriptovanja kako biste povećali bezbednost svoje bežične LAN veze. Korišćenje kriptovanja umanjuje rizik neovlašćenog pristupa Vašim podacima.

Bežična LAN veza se uspostavlja kada kreirate data vezu preko Internet pristupne tačke bežične LAN mreže. Aktivna bežična LAN veza se raskida kada prekinete data vezu. U vezi raskidanja veze, vidite „Menadžer veza“, str. 100.

Bežični LAN možete da koristite u toku govornog poziva ili u toku veze sa paketnim prenosom podataka. U jednom momentu možete biti povezani samo na jednu pristupnu tačku bežične LAN računarske mreže, ali istu Internet pristupnu tačku može da koristi više aplikacija.

Kada aktivirate oflajn profil, bežični LAN možete još uvek da koristite (ako je na raspolaganju). Uvek se pridržavajte svih odgovarajućih propisa o bezbednosti kada se povezujete na bežičnu LAN mrežu i kada je koristite.

 Savet! Da biste videli jedinstvenu MAC (Media Access Control) adresu svog uređaja kojom se on identifikuje u mreži, u pasivnom režimu unesite ***#62209526#**.

WLAN čarobnjak

WLAN čarobnjak Vam pomaže u povezivanju na neku bežičnu LAN mrežu, kao i u radu sa bežičnim LAN vezama.

WLAN čarobnjak, u pasivnom režimu, prikazuje status Vaših WLAN veza. Da biste videli opcije koje su na raspolaganju, dođite do reda u kojem je prikazan status, pa pritisnite .

Ako se pretragom pronađu bežične LAN mreže, i prikaže se na primer **WLAN mreža pronađena**, da biste automatski kreirali Internet pristupnu tačku i pokrenuli Web pretraživač koristeći tu IAP (Internet pristupnu tačku),

izaberite taj status, izaberite opciju **Pokreni pretr. Web**a, pa zatim i tu mrežu.

Kada izaberete neku štićenu bežičnu LAN mrežu, traži se da unesete i odgovarajuće pristupne lozinke. Da biste se povezali na neki skrivenu mrežu, morate da unesete ispravno ime te mreže (SSID, tj. identifikator skupa servisa). Da biste kreirali novu pristupnu tačku za neku skrivenu bežičnu LAN mrežu, izaberite **Novi WLAN**.

Ako ste povezani na neku bežičnu LAN mrežu, prikazuje se ime Internet pristupne tačke. Da biste pokrenuli Web pretraživač koristeći tu IAP (Internet pristupnu tačku), izaberite status, pa zatim i opciju **Nastavi sa pretraž. Web**a. Da biste raskinuli vezu u bežičnoj LAN mreži, izaberite status, pa zatim opciju **Prekini WLAN vezu**.

Ako je skeniranje bežičnih LAN mreža isključeno, i niste povezani ni na jednu bežičnu LAN mrežu, prikazuje se **WLAN skeniranje je isklj..** Da biste skeniranje uključili i tražili raspoložive bežične LAN mreže, izaberite status **WLAN skeniranje je isklj..**

Da biste započeli pretragu raspoloživih bežičnih LAN mreža, izaberite status, pa zatim opciju **Potraži WLAN**. Da biste skeniranje bežičnih LAN mreža isključili, izaberite status, pa zatim opciju **WLAN skeniranje je isklj..**

Da biste iz menija pristupili WLAN čarobnjaku, pritisnite , pa zatim izaberite **Poveziv. > WLAN Čarob..**

WLAN pristupne tačke

Da biste sproveli pretragu bežičnih LAN mreža koje su na raspolaganju unutar dometa, pritisnite , pa zatim izaberite **Poveziv.** > **WLAN Čarob..**

Izaberite **Opcije**, pa zatim neku od narednih opcija:

Razdvoji WLAN mreže – da filtrirate (razdvojite) bežične LAN mreže u listi pronađenih mreža. Izabrane mreže će biti razdvojene (filtrirane) kod naredne pretrage bežičnih LAN mreža.

Detalji – da vidite detalje neke mreže prikazane u listi. Ako izaberete neku aktivnu vezu, prikazaće se detalji te veze.

Definiši pristup. tačku – da kreirate IAP u nekoj bežičnoj LAN mreži.

Izmeni pristupnu tačku – da izmenite detalje neke postojeće IAP.

Za kreiranje IAP (Internet pristupne tačke) možete da koristite i **Men. veza**. Vidite „Menadžer veza“, str. 100.

Radni režimi

Postoje dva radna režima (arhitekture) bežične LAN mreže: infrastrukturni i adhoc.

U infrastrukturnom radnom režimu omogućene su dve vrste komunikacija: bežični uređaji su međusobno povezani preko hardverske pristupne tačke bežične LAN mreže, ili su

bežični uređaji povezani sa ožičenom LAN mrežom preko pristupne tačke bežične LAN mreže.

U adhoc režimu rada, uređaji međusobno direktno šalju i primaju podatke. U vezi kreiranja Internet pristupne tačke za neku adhoc mrežu, vidite „Pristupne tačke“, str. 123.

Povezivanja sa PC računarom

Potrebno je da svoj uređaj povežete sa kompatibilnim PC računarom da biste mogli da:

- Prenosite, razmenjujete, podatke iz Nokia PC Suite aplikacija i svog uređaja. Na primer, da sinhronizujete sastanke u kalendaru, ili da prenosite slike.
- Koristite svoj uređaj kao modem za povezivanje na mrežne servise, kao što je Internet.

Svoj uređaj možete da povežete sa kompatibilnim PC računarom koristeći USB ili serijski kabl, IC (infracrvenu) ili Bluetooth bežičnu tehnologiju.

Detaljna instalaciona uputstva se nalaze u Uputstvu za korisnika paketa Nokia PC Suite.

 Savet! Pri prvoj upotrebi paketa Nokia PC Suite koristite Get Connected čarobnjak ovog paketa da biste svoj aparat povezali sa kompatibilnim PC računarom i da biste počeli sa radom u Nokia PC Suite.

Data kabl

Pritisnite , pa zatim izaberite **Poveziv. > Data kabl > Režim data kabl > Medija plejer, PC Suite, Memorijski uređaj ili Štampa slike**. Da podesite uređaj tako da pita za svrhu povezivanja uvek kada se kabl priključi, izaberite **Pitaj pri povezivanju**.

Bluetooth povezivanje

Možete da se povežete bežično sa ostalim kompatibilnim uređajima koristeći bežičnu Bluetooth tehnologiju. Kompatibilni uređaji uključuju mobilne telefone, računare i dodatke kao što su slušalice i kompleti za kola. Bluetooth povezivanje možete da koristite za slanje slika, video snimaka, muzike, audio snimaka i beleški, a možete i bežično da se povežete sa kompatibilnim PC računarom (na primer, da biste prenosili datoteke), ili kako biste štampali slike koristeći opciju **Štampa slike**. Vidite „Štampanje slika“, str. 38.

S obzirom na to da uređaji sa Bluetooth tehnologijom komuniciraju putem radio talasa, Vaš aparat i drugi Bluetooth uređaj ne moraju da budu u pravolinijskom vidnom polju. Potrebno je samo da se dva uređaja nalaze na međusobnom rastojanju od najviše

10 metara (33 stope), mada vezu mogu ometati prepreke kao što su zidovi ili drugi elektronski uređaji.

Ovaj uređaj je usklađen sa Bluetooth Specifikacijama verzija 2,0, koje podržavaju sledeće načine rada: Basic Printing Profile (Opšti režim štampanja), Generic Access Profile (Opšti pristup), Serial Port Profile (Serijski port), Dial-up Networking Profile (Pristup mreži biranjem priključnog telefonskog broja), Headset Profile (Slušalice), Hands-Free Profile (Hendsfri), Generic Object Exchange Profile (Opšta razmena objekata), Object Push Profile (Distribucija objekata), File Transfer Profile (Prenos datoteka), Basic Imaging Profile (Osnovno slikanje), SIM Access Profile (Pristup eksternoj SIM kartici) i Human Interface Device Profile (Profil interfejsa između čoveka i uređaja). Da biste osigurali saradnju sa drugim uređajima koji podržavaju Bluetooth tehnologiju, koristite proširenja koja je odobrila Nokia za ovaj model. Proverite sa proizvođačem dotičnog uređaja njegovu kompatibilnost sa ovim uređajem.

 Rečnik termina: Način rada odgovara datoj usluzi ili funkciji, i definiše kako se povezuju različiti uređaji. Na primer, hendsfri profil se koristi za povezivanje hendsfri uređaja i telefona. Uređaji moraju da podržavaju iste načine rada da bi bili kompatibilni.

Na nekim lokacijama može da postoji ograničenje upotrebe Bluetooth tehnologije. Proverite sa lokalnim vlastima ili sa provajderom servisa.

Upotreba funkcija koje koriste Bluetooth tehnologiju, ili ostavljanje takvih funkcija u pozadini dok se koriste druge funkcije, povećava energetske zahteve prema bateriji i skraćuje njeno trajanje.

Ne možete da koristite Bluetooth vezu kad je aparat zaključan. Za detaljnije informacije o zaključavanju uređaja, vidite „Bezbednost“, str. 127.

Podešavanja

Pritisnite , a zatim izaberite **Poveziv.** > **Bluetooth**. Kada aplikaciju otvorite prvi put, od vas se traži da definišete ime za svoj aparat. Nakon što aktivirate Bluetooth vezu i promenite **Prikazivanje mog tel.** u **Vidljiv svima**, Vaš uređaj i njegovo ime mogu da vide korisnici drugih uređaja koji koriste Bluetooth tehnologiju.

Izaberite neku od narednih opcija:

Bluetooth – Izaberite **Uključeno** ili **Isključeno**. Da biste se bežično povezali sa drugim kompatibilnim uređajem, najpre postavite Bluetooth vezu na **Uključeno**, a zatim uspostavite vezu.

Prikazivanje mog tel. – Da biste svoj uređaj postavili tako da ga mogu pronaći drugi uređaji koji koriste Bluetooth tehnologiju, izaberite **Vidljiv svima**. Da biste ga sakrili od drugih uređaja, izaberite **Skriven**.

Ime mog telefona – Izmenite ime svog uređaja.

Režim eksterni SIM – Da biste omogućili da drugi uređaj, recimo kompatibilni komplet za automobil, može da koristi SIM karticu u Vašem uređaju za priključivanje na komunikacionu mrežu, izaberite **Uključen**.

Režim eksterni SIM

Da biste koristili režim eksterne SIM kartice sa kompatibilnim kompletom za automobil, uključite Bluetooth povezivanje i u svom uređaju omogućite korišćenje režima eksterne SIM kartice. Pre aktiviranje ovog režima rada, dva uređaja moraju da se upare i da se uparivanje inicira sa drugog uređaja. Pri uparivanju, koristite 16-cifrenu lozinku, i drugi uređaj postavite za „ovlašćen“. Vidite „Uparivanje uređaja“, str. 98. Na drugom uređaju aktivirajte režim eksterne SIM kartice.

Kada je režim eksterne SIM kartice uključen u Vašem Nokia uređaju, u režimu pripravnosti se prikazuje poruka **Eksterna SIM**. Veza sa bežičnom komunikacionom mrežom je isključena, što pokazuje indikator u indikatorskom polju jačine signala, i ne možete koristite servise SIM kartice koji zahtevaju pokrivanje celularne komunikacione mreže. Međutim, bežična LAN veza ostaje aktivna u režimu eksterne SIM kartice.

Kada se ovaj mobilni uređaj nalazi u režimu eksterne SIM kartice, za upućivanje i za primanje poziva možete da koristite jedino neko povezano kompatibilno proširenje, kao što je automobilski komplet. U ovom režimu se Vašim

bežičnim uređajem neće moći upućivati nikakvi pozivi, osim poziva broja službe pomoći koji je programiran u njemu. Da biste svojim uređajem mogli da upućujete pozive, prvo morate da napustite režim eksterne SIM kartice. Ako je uređaj zaključan, prvo ga otključajte tako što ćete uneti šifru blokade.

Da biste izašli iz režima eksterne SIM kartice, pritisnite , pa zatim izaberite **Izaći iz ekster. SIM**.

Bezbednosni saveti

Kada ne koristite Bluetooth povezivanje, izaberite **Bluetooth > Isključeno ili Prikazivanje mog tel. > Skriven**. Na ovaj način možete bolje da kontrolišete ko može da pronađe Vaš uređaj koristeći Bluetooth tehnologiju, i ko se sa njim može povezati.

Nemojte sprovoditi uparivanja i prihvatati zahteve za povezivanje od nepoznatih uređaja. Na ovaj način ćete bolje zaštititi svoj uređaj od štetnih sadržaja.

Šaljite podatke

Istovremeno može biti aktivno više Bluetooth veza. Na primer, ukoliko ste povezani sa slušalicama, istovremeno možete da prenosite datoteke u neki drugi kompatibilni uređaj.

Indikatori Bluetooth povezivanja

- Kada je u pasivnom režimu prikazano , Bluetooth povezivanje je uključeno.
 - Kada trepće, Vaš uređaj pokušava da se poveže sa drugim uređajem.
 - Kada je stalno prikazano, podaci se šalji koristeći Bluetooth povezivanje.
- 1 Otvorite aplikaciju u kojoj se nalazi ono što želite da pošaljete. Na primer, da biste poslali sliku drugom kompatibilnom uređaju, otvorite aplikaciju **Galerija**.
 - 2 Izaberite stavku, pa zatim izaberite **Opcije > Pošalji > Preko Bluetooth veze**. Na ekranu počinju da se pojavljuju uređaji koji podržavaju Bluetooth tehnologiju a koji se nalaze unutar dometa. Ikone uređaja su: računar, telefon, audio ili video uređaj i drugi uređaj. Da biste prekinuli traženje uređaja, izaberite **Stop**.
 - 3 Izaberite uređaj sa kojim želite da se povežete.
 - 4 Ako drugi uređaj zahteva uparivanje pre nego što se podaci mogu preneti, čuje se tonski signal i od vas se zahteva da unesete lozinku. Vidite „Uparivanje uređaja“, str. 98.
 - 5 Kad se veza uspostavi, prikazuje se obaveštenje **Šalji se podaci**.

U folderu **Poslato** aplikacije **Poruke** se ne čuvaju poruke poslate korišćenjem Bluetooth povezivanja.

 Savet! Pri traženju uređaja, neki uređaji mogu da prikazuju samo jedinstvene adrese (adrese uređaja). Da biste saznali jedinstvenu adresu svog uređaja, u pasivnom režimu ukucajte ***#2820#**.

Uparivanje uređaja

Da biste otvorili prikaz uparenih uređaja (, u glavnom prikazu aplikacije Bluetooth pritisnite .

Pre uparivanja, napravite sopstvenu lozinku (dužine 1 do 16 cifara) i dogovorite se sa vlasnikom drugog uređaja da koristite istu lozinku. Uređaji koji nemaju korisnički interfejs imaju fabrički podešenu lozinku. Lozinka se koristi samo jednom.

Da biste sproveli uparivanje sa nekim uređajem, izaberite **Opcije > Novi upareni uređaj**. Na ekranu počinju da se pojavljuju uređaji koji podržavaju bežičnu Bluetooth tehnologiju a koji se nalaze unutar dometa. Izaberite uređaj i unesite lozinku. Ista lozinka mora biti otkucana i na drugom uređaju. Nakon uparivanja uređaj se memoriše u prikaz Upareni uređaji.

U pretrazi za uređajima, upareni uređaji su označeni sa .

Da biste neki uređaj postavili za „ovlašćen“ ili „neovlašćen“, dođite do njega pa izaberite neku od sledećih opcija:

Post. kao ovlašćen – Veza Vašeg uređaja i tog uređaja se može uspostaviti bez Vašeg znanja. Nije potrebna nikakva

posebna saglasnost ni autorizacija. Ovaj status koriste za sopstvene uređaje, na primer za svoje kompatibilne slušalice ili za računar, kao i za uređaje koji pripadaju poverljivim osobama. označava ovlašćene uređaje u prikazu uparenih uređaja.

Post. kao neovlaš. – Zahtevi za povezivanje od strane ovog uređaja uvek se moraju prvo prihvatiti.

Da biste poništili neko uparivanje, dođite do tog uređaja i izaberite **Opcije > Obriši**. Ako želite da poništite sva uparivanja, izaberite **Opcije > Obriši sve**.

 Savet! Ako ste trenutno povezani sa uređajem, a pri tom ste obrisali uparivanje sa njim, uparivanje se odmah poništava i veza se prekida.

Primajte podatke

Kada primate podatke koristeći Bluetooth povezivanje, čuje se tonski signal i pojavljuje se upit da li želite da prihvatite poruku. Ako prihvatite, prikazuje se i stavka se stavlja u folder **Primljeno** aplikacije **Poruke**. Poruke primljene putem Bluetooth veze su označene sa . Vidite „Primljeno – prijem poruka“, str. 51.

Isključite

Da biste isključili Bluetooth povezivanje, izaberite **Bluetooth > Isključeno**.

Infracrvena veza

Koristeći IC (infracrvenu) vezu možete da prenosite podatke kao što su vizitkarte, napomene kalendara i medija datoteke u kompatibilne uređaje i iz njih.

Ne usmeravajte snop infracrvenih (IC) zraka nikome u oči, i ne dozvolite da on stvara smetnje drugim IC uređajima. Ovaj uređaj je laserski proizvod klase 1.

Šaljite i primajte podatke koristeći IC vezu

- 1 Uverite se da su IC portovi uređaja koji šalje i uređaja koji prima podatke usmereni jedan ka drugom i da između njih ne postoji nikakva prepreka. Poželjno rastojanje dva uređaja treba da bude do 1 metra (3 stope).
- 2 Korisnik uređaja koji prima podatke aktivira IC port. Da biste aktivirali IC port svog uređaja za prijem podataka preko IC veze, pritisnite , pa zatim izaberite **Poveziv. > IC veza**.
- 3 Korisnik uređaja koji šalje podatke bira željenu IC funkciju da bi započeo prenos. Da biste poslali podatke putem IC veze, pronađite željenu datoteku iz odgovarajuće aplikacije ili iz aplikacije „Menadžer datoteka“, pa zatim izaberite **Opcije > Pošalji > Preko IC veze**.

Ako se prenos podataka ne započne u roku od 1 minuta po aktiviranju IC porta, veza se obustavlja i mora se startovati ponovo.

Sve stavke primljene putem IC veze se smeštaju u folder **Primljeno** u okviru **Poruke**. Nove poruke primljene IC vezom su označene sa .

Kada trepće, Vaš uređaj pokušava da se poveže sa drugim uređajem, ili je veza prekinuta.

Kada je stalno prikazano, IC veza je aktivirana i Vaš uređaj je spreman da šalje i da prima podatke preko svog IC porta.

Sinhronizacija

Pritisnite , a zatim izaberite **Poveziv. > Sinhroniz..** Aplikacija **Sinhroniz.** Vam omogućava sinhronizovanje Vaših beleški, kalendara, kontakata i e-mail poruka sa različitim aplikacijama tipa kalendar i adresar na kompatibilnom računaru ili na Internetu. Takođe možete i da kreirate i da vršite izmene podešavanja sinhronizacije.

Aplikacija **Sinhronizacija** za sinhronizaciju koristi SyncML tehnologiju. U vezi kompatibilnosti sa SyncML tehnologijom, obratite se isporučiocu aplikacije sa kojom želite da sinhronizujete svoje podatke.

Podešavanja sinhronizacije možete da primite i kao specijalnu tekstualnu poruku. Vidite „Podaci i podešavanja“, str. 52.

Sinhronizujte podatke

U glavnom prikazu **Sinhroniz.** možete videti različite profile sinhronizacije.

- 1 Izaberite neki profil sinhronizacije, a zatim izaberite **Opcije > Sinhronizuj**. Na ekranu se prikazuje status sinhronizacije.
Da biste sinhronizaciju obustavili pre njenog završetka, izaberite **Obustavi**.
- 2 Kada se sinhronizacija završi, o tome ćete biti obavešteni. Izaberite **Da** da vidite datoteku dnevnika sinhronizacije koji prikazuje status sinhronizacije kao i koliko je stavki dodato, ažurirano, obrisano ili odbačeno (nije sinhronizovano) u Vašem uređaju ili na serveru.

Menadžer veza

Pritisnite , a zatim izaberite **Poveziv. > Men. veza**. Da biste videli status veza za prenos podataka, ili da biste raskinuli vezu sa GSM ili UMTS komunikacionom mrežom ili sa bežičnom LAN mrežom, izaberite **Akt. data veze**.

Da biste sproveli pretragu bežičnih LAN mreža koje su na raspolaganju unutar dometa, izaberite **Raspol. WLAN**.

Data veze

U prikazu aktivnih veza možete da vidite otvorene veze za prenos podataka (data veze): data pozivi () , veze sa paketnim prenosom podataka () i bežične LAN veze () .

Napomena: Stvarno vreme koje provajder fakturiše za razgovore može da varira u zavisnosti od funkcionalnih mogućnosti mreže, zaokruživanja računa, i tako dalje.

Da biste završili neku vezu, izaberite **Opcije > Raskini vezu**. Da biste zatvorili sve otvorene veze, izaberite **Opcije > Raskini sve veze**.

Da biste videli detalje neke veze, izaberite **Opcije > Detalji**. Koji se detalji prikazuju zavisi od tipa veze.

Bežična LAN mreža

Prikaz raspoloživih bežičnih LAN-ova prikazuje listu bežičnih LAN mreža unutar dometa, njihove mrežne režime (**Infrastrukturna** ili **Adhok**) i indikator jačine signala.

 označava kriptovane mreže, a označava da li Vaš uređaj ima neku aktivnu vezu u mreži.

Da biste videli detalje neke mreže, izaberite
Opcije > Detalji.

Kreirajte Internet pristupnu tačku

- 1 Pritisnite , a zatim izaberite **Poveziv. > Men. veza > Raspol. WLAN**.
- 2 Uređaj sprovodi traženje bežičnih LAN mreža u dometu. Dodite do mreže u kojoj želite da kreirate Internet pristupnu tačku, pa izaberite **Opcije > Definiši prist. tačku**.
- 3 Uređaj kreira Internet pristupnu tačku sa podrazumevanim parametrima. U vezi prikazivanja i vršenja izmena ovih parametara, podešavanja, vidite „Data veze i pristupne tačke“, str. 123.

Konfiguracija TV-a

Pritisnite , a zatim izaberite **Poveziv. > TV izlaz**. Izaberite neku od narednih opcija:

TV sistem – Izaberite PAL za PAL i SECAM TV sisteme ili NTSC za NTSC TV sistem.

Odnos širina/visina – Izaberite 4:03 ili 16:09.

Kućna mreža

Vaš uređaj je UPnP kompatibilan. Koristeći hardversku WLAN pristupnu tačku ili WLAN ruter (usmerivač), možete formirati kućnu mrežu i u nju povezati kompatibilne UPnP uređaje koji podržavaju bežično LAN umrežavanje, kao što je Vaš Nokia uređaj, kompatibilni PC računar, kompatibilni štampač, kompatibilni audio sistem ili TV prijemnik, ili kompatibilni audio sistem ili TV prijemnik opremljen kompatibilnim bežičnim multimedija prijemnikom.

Za korišćenje WLAN (bežična lokalna mreža) funkcije Nokia uređaja u kućnoj mreži, neophodna je radna konfiguracija kućne bežične LAN mreže, kao i da drugi ciljni uređaji budu UPnP kompatibilni i da budu povezani na istu kućnu mrežu.

Medija datoteke koje su sačuvane u Galerija možete da delite sa ostalim UPnP kompatibilnim uređajima koristeći kućnu mrežu. Za rad sa podešavanjima modula **Kućna mreža**, pritisnite , pa zatim izaberite **Poveziv. > Kućna mreža**. Kućnu mrežu možete da koristite i da biste prikazivali, puštali, kopirali ili štampali kompatibilne medija datoteke iz Galerija. Vidite „Prikazujte medija datoteke“, str. 103.

Kućna mreža koristi podešavanja i parametre zaštite bežične LAN veze. Funkcionalne mogućnosti kućne mreže u infrastrukturnoj bežičnoj LAN mreži koristite preko

hardverske WLAN pristupne tačke sa aktiviranom krypto zaštitom.

 Važno: Uvek omogućite jednu od raspoloživih metoda kriptovanja kako biste povećali bezbednost svoje bežične LAN veze. Korišćenje kriptovanja umanjuje rizik neovlašćenog pristupa Vašim podacima.

Vaš uređaj se povezuje na kućnu mrežu samo ako prihvatite zahtev za vezu od nekog drugog uređaja, ako u Galerija u svom Nokia uređaju izaberete opciju za prikazivanje, reprodukciju, štampanje ili kopiranje medijskih datoteka, ili ako tražite druge uređaje u modulu Kućna mreža.

Važne bezbednosne informacije

Kada konfigurirate svoju bežičnu LAN kućnu mrežu, aktivirajte (omogućite) neki metod krypto zaštite, i to prvo u hardverskoj pristupnoj tački, a zatim i u ostalim uređajima koji će se povezivati na kućnu mrežu. Za detalje, pogledajte dokumentaciju tih uređaja. Sve lozinke držite u tajnosti i na bezbednom mestu, dalje od uređaja.

U vezi prikazivanja i vršenja izmena podešavanja Internet pristupne tačke bežične LAN mreže postavljenih u Vašem Nokia uređaju, vidite „Data veze i pristupne tačke“, str. 123.

Ako koristite adhoc režim rada da kreirate kućnu mrežu kompatibilnih uređaja, aktivirajte neku od metoda krypto

zaštite u okviru **Režim zaštite WLAN-a** u procesu konfigurisanja Internet pristupne tačke. Ovime se smanjuje mogućnost da se neko neželjen priključi toj adhoc mreži.

Vaš uređaj Vas obaveštava kada neki drugi uređaj pokušava da se poveže sa njime ili da se poveže na kućnu mrežu. Nemojte prihvatati zahteve za povezivanje od nepoznatih uređaja.

Ako bežično LAN povezivanje koristite u nekoj mreži koja je bez krypto zaštite, isključite deljenje datoteka sa drugim uređajima, ili nemojte deliti privatne medija datoteke. Da biste promenili podešavanja deljenja, vidite „Podešavanja kućne mreže“, str. 103.

UPnP čarobnjak

Kada prvi put pristupite aplikaciji Kućna mreža, otvara se čarobnjak podešavanja da bi Vam pomogao u definisanju podešavanja kućne mreže. Da biste nekom drugom prilikom koristili čarobnjak podešavanja, u glavnom prikazu Kućne mreže izaberite **Opcije > Pokreni čarobnjak**, pa zatim pratite instrukcije koje se prikazuju na ekranu.

Da biste kompatibilni PC računar povezali u kućnu mrežu, neophodno je da u PC računaru instalirate Home Media Server softverski modul sa DVD-ROM diska koji ste dobili sa svojim uređajem.

Podešavanja kućne mreže

Da biste medijske datoteke sačuvane u **Galerija** mogli da delite sa drugim UPnP kompatibilnim uređajima preko bežične LAN mreže, prvo morate da kreirate i da konfigurišete Internet pristupnu tačku svoje kućne bežične LAN mreže, pa zatim da konfigurišete i aplikaciju **Kućna mreža**. Vidite „Bežična LAN mreža“, str. 92.

Opcije koje se odnose na **Kućna mreža** nisu na raspolaganju u modulu **Galerija** dok ne konfigurišete podešavanja za **Kućna mreža**.

Konfigurisanje podešavanja

Da biste konfigurisali podešavanja za **Kućna mreža**, izaberite **Poveziv. > Kućna mreža > Podešavanja**, pa zatim neku od narednih kategorija:

Pr.tačka kućne mreže – Izaberite **Uvek pitaj** ako želite da uređaj pri svakom povezivanju na kućnu mrežu pita za pristupnu tačku kućne mreže, **Kreiraj novo** da biste kreirali novu pristupnu tačku kućne mreže ili **Prazno**. Ako u Vašoj kućnoj mreži nije aktivirana funkcija zaštite bežične LAN mreže, primićete bezbednosno upozorenje. Možete nastaviti, pa naknadno aktivirati zaštitu bežične LAN mreže, ili možete prekinuti sa definisanjem pristupne tačke i prvo aktivirati zaštitu bežične LAN mreže. Vidite „Bežični LAN“ u „Pristupne tačke“, str. 123.

Ime uređaja – Unesite neko ime za svoj uređaj pod kojim će se prikazivati ostalim kompatibilnim uređajima kućne mreže.

Podešavanje deljenja i definisanje sadržaja

Izaberite **Poveziv. > Kućna mreža > Deli sadržaj**.

Deljenje sadržaja – Dopustite ili zabranite deljenje medija datoteka sa kompatibilnim uređajima. Nemojte aktivirati **Deljenje sadržaja** pre nego što konfigurišete sva ostala podešavanja. Ako aktivirate **Deljenje sadržaja**, ostali UPnP kompatibilni uređaji u kućnoj mreži mogu da prikazuju i kopiraju Vaše datoteke koje ste postavili za deljenje u folderima **Slike i video** i **Muzika**.

Da biste izabrali medija datoteke iz foldera **Slike i video** i **Muzika** za deljenje sa drugim uređajima, ili da biste videli njihov status deljenja, izaberite **Deli sadržaj**.

Prikazujte medija datoteke

Da biste kompatibilni PC računar povezali u kućnu mrežu neophodno je da instalirate Home Media Server sa DVD-ROM diska koji ste dobili sa svojim Nokija uređajem.

Ako je **Deljenje sadržaja** aktivirano u Vašem uređaju, ostali UPnP kompatibilni uređaji kućne mreže mogu da prikazuju i kopiraju medija datoteke koje ste izabrali za deljenje u okviru **Deli sadržaj**. Ako ne želite da ostali uređaji imaju pristup Vašim datotekama, isključite **Deljenje sadržaja**.

Čak i kada je **Deljenje sadržaja** u Vašem uređaju isključeno, Vi možete da prikazujete i kopirate medija datoteke koje se nalaze u nekom drugom uređaju kućne mreže ako je to taj uređaj dopustio.

Medija datoteke koje se nalaze u Vašem uređaju

Da biste izabrali slike, video zapise i audio snimke koji se nalaze u Vašem uređaju i prikazali ih na nekom drugom uređaju kućne mreže, kao što je kompatibilni TV prijemnik, uradite sledeće:

- 1 U **Galerija**, izaberite neku sliku, video snimak ili audio snimak.
- 2 Izaberite **Opcije > Prik. preko kuć. mrež.**
- 3 Izaberite neki kompatibilni uređaj na kojem će se prikazivati medija datoteka. Slike se prikazuju i na Vašem uređaju i na drugom kućnom mrežnom uređaju, a video i audio snimci se prikazuju samo na drugom kućnom mrežnom uređaju.

Medija datoteke koje se nalaze u drugom uređaju

Da biste izabrali medija datoteke koje se nalaze na nekom drugom kućnom mrežnom uređaju i prikazali ih na svom uređaju (ili na nekom kompatibilnom TV prijemniku), uradite sledeće:

- 1 U **Galerija**, izaberite **Kućna mreža**. Vaš uređaj započinje traženje drugih kompatibilnih uređaja. Na ekranu počinju da se prikazuju imena uređaja.
- 2 Izaberite neki uređaj iz liste.
- 3 Izaberite vrstu medija sadržaja drugog uređaja koju želite da prikazete. Koji su tipovi datoteka na raspolaganju zavisi od funkcionalnih mogućnosti tog drugog uređaja.
- 4 Izaberite sliku, video snimak ili muzički snimak koji želite da pustite, pa zatim izaberite **Opcije > Prik. preko kuć. mrež.** (za slike i video) ili **Repr. preko kuć. mreže** (za muziku).
- 5 Izaberite uređaj na kojem će biti prikazana ili reprodukovana datoteka.

Da biste prekinuli deljenje medija datoteke, izaberite **Opcije > Prekini prikazivanje**.

Da biste slike sačuvane u **Galerija** štampali preko **Kućna mreža** na nekom UPnP kompatibilnom štampaču, izaberite opciju štampanja u modulu **Galerija**. Vidite „Štampanje slika“, str. 38. **Deljenje sadržaja** ne mora da bude aktivirano.

Da biste tražili datoteke prema različitim kriterijumima, izaberite **Opcije > Nađi**. Da biste pronađene datoteke razvrstali, izaberite **Opcije > Razvrstaj po**.

Kopirajte medija datoteke

Da biste medija datoteke kopirali ili preneli iz svog uređaja u neki drugi kompatibilni uređaj, kao što je UPnP kompatibilni PC računar, izaberite željenu datoteku, izaberite **Galerija**, pa zatim **Opcije > Premesti i kopiraj > Kopiraj na kuć. mrežu** ili **Prem. na kućnu mrežu**. Deljenje sadržaja ne mora da bude aktivirano.

Da biste datoteke kopirali ili preneli iz nekog drugog uređaja u svoj uređaj, izaberite željenu datoteku u drugom uređaju, pa zatim **Opcije > Kopiraj u mem. tel. ili Kopiraj u mem. kart.** (ime memorijske kartice ako je kompatibilna memorijska kartica na raspolaganju). Deljenje sadržaja ne mora da bude aktivirano.

Modem

Pritisnite , a zatim izaberite **Poveziv. > Modem**.

Da biste svoj uređaj povezali sa nekim kompatibilnim PC računarom, i koristili ga kao modem, pritisnite . U vezi povezivanja ovih uređaja, vidite „Infracrvena veza“, str. 99

Pozicioniranje

Pritisnite , pa zatim izaberite **Poveziv. > Navigator** ili **Orijentiri**.

Global Positioning System – Sistem globalnog pozicioniranja (GPS) vodi Vlada Sjedinjenih američkih država i ona je jedina odgovorna za njegovu preciznost i održavanje. Na preciznost podataka o lokaciji mogu da utiču podešavanja GPS satelita koja određuje Vlada Sjedinjenih američkih država i mogu se menjati politikom Ministarstva odbrane SAD (United States Department of Defense) za civilni GPS kao i Saveznim planom za radionavigaciju (Federal Radionavigation Plan). Na preciznost takođe može da utiče i neadekvatna geometrija satelita. Na dostupnost i kvalitet GPS signala mogu da utiču Vaša lokacija, zgrade, prirodne prepreke kao i vremenski uslovi. GPS prijemnik treba koristiti isključivo na otvorenom prostoru radi prijema GPS signala.

GPS treba koristiti jedino kao pomoć u navigaciji. Njega ne treba koristiti za precizno merenje parametara lokacije i ne treba se za određivanje pozicije i navigaciju nikada oslanjati isključivo na podatke o lokaciji koje daje GPS prijemnik.

Merač predenog puta ima ograničenu preciznost, i može doći do grešaka u zaokruživanju. Na preciznost mogu da utiču i dostupnost i kvalitet GPS signala.

Koristeći **Orijentiri**, svojim uređajem možete da memorišete i prikazujete informacije o poziciji određenih lokacija. Koristeći **Navigator**, dostupne su Vam instrukcije navođenja do izabranog odredišta, informacije o trenutnoj

lokaciji, kao i putne informacije, kao što su približno rastojanje do odredišta i približno trajanje putovanja.

Neke funkcionalne mogućnosti modula **Orijentiri** i **Navigator** mogu da zahtevaju korišćenje kompatibilnog GPS prijemnika.

Za dodatne informacije o **Orijentiri** i **Navigator**, vidite brošuru Dodatne aplikacije za svoj uređaj na adresi www.nokia.com/support ili na svom lokalnom Nokia sajtu.

Podešavanje pozicioniranja

Pritisnite , a zatim izaberite **Poveziv.** > **Pozicionir..**

Da biste koristili eksterni GPS prijemnik sa mogućnošću Bluetooth povezivanja, omogućite opciju **Bluetooth GPS**. Informacije o lokaciji mogu da koriste kompatibilne aplikacije u Vašem uređaju.

Kancelarija

Diktafon

Da biste snimili govorne podsetnice, pritisnite , pa izaberite **Kancelarija > Diktafon**. Da biste snimili telefonski razgovor, otvorite **Diktafon** u toku govornog poziva. U toku snimanja, obe strane čuju tonski signal na svakih 5 sekundi.

Konvertor

Da biste izvršili konverziju jedne u drugu mernu jedinicu, pritisnite , pa izaberite **Kancelarija > Konvertor**.

Konvertor je ograničene preciznosti i može doći do grešaka u zaokruživanju.

- 1 U polju **Vrsta** izaberite kategoriju mera koju želite da koristite.
- 2 U prvom polju **Jedinica** izaberite jedinicu mere koju želite da konvertujete. U narednom polju **Jedinica** izaberite jedinicu mere u koju želite da izvršite konverziju.

- 3 U prvom polju **Količina** unesite vrednost koju želite da konvertujete. Drugo polje **Količina** se automatski menja i prikazuje konvertovanu vrednost.

Osnovna valuta i kursevi

Izaberite **Vrsta > Valuta > Opcije > Kursevi valuta**.

Pre nego što budete mogli da sprovedite konverzije valuta, morate izabrati osnovnu valutu i kurs. Kurs osnovne valute je uvek 1.

Napomena: Kada promenite osnovnu valutu, morate da unesete nove kurseve valuta pošto se svi prethodno uneti poništavaju.

Kalkulator

Pritisnite , pa izaberite **Kancelarija > Kalkulator**.

Napomena: Preciznost ovog kalkulatora je ograničena i on je namenjen samo za jednostavne proračune.

Beležnica

Da biste pisali beleške, pritisnite , pa izaberite Kancelarija > Beleške.

Zip menadžer

Aplikaciju **Zip manager** koristite da komprimujete datoteke. Komprimovane datoteke zauzimaju manje memorije i prikladnije su za slanje putem elektronske pošte.

Da biste otvorili ovu aplikaciju, pritisnite , pa izaberite Kancelarija > Zip.

Za rad sa arhivama i promenu podešavanja, izaberite Opcije, pa zatim željenu opciju.

Arhivske datoteke možete da memorišete u svoj uređaj ili na kompatibilnu memorijsku karticu.

Quickoffice

Pomoću **Quickoffice** možete da prikazujete .doc, .xls, .ppt i .txt dokumente. Nisu podržani svi formati i sve funkcionalne mogućnosti. Apple Macintosh nije podržan.

Da biste koristili aplikaciju Quickoffice, pritisnite , pa zatim izaberite Kancelarija > Quickoffice. Otvara se lista datoteka u .doc, .xls, .ppt, i .txt formatu koje se nalaze u uređaju i na memorijskoj kartici.

Da biste otvorili **Quickword**, **Quicksheet** ili **Quickpoint**, pritisnite da dodete do željenog prikaza.

Quickword

Pomoću aplikacije **Quickword** možete da vršite izmene i da čitate originalne Microsoft Word dokumente koristeći svoj uređaj.

Quickword podržava prikazivanje dokumenata sačuvanih u .doc i .txt formatu iz programa Microsoft Word 97, 2000 ili XP. Nisu podržane sve verzije ili funkcije pomenutih formata datoteka.

Da biste otvorili neki dokument, pritisnite , izaberite Kancelarija > Quickoffice > Quickword pa zatim i željeni dokument.

Vidite i „Dodatne informacije“, str. 109.

Quicksheet

Pomoću aplikacije **Quicksheet** možete da kreirate, da vršite izmene i da prikazujete Microsoft Excel datoteke koristeći svoj uređaj.

Quicksheet podržava datoteke programa za tabelarne proračune sačuvane u .xls formatu u programu Microsoft Excel 97, 2000 i XP. Nisu podržane sve verzije ili funkcije pomenutih formata datoteka.

Da biste otvorili neki tabelarni dokument, pritisnite , izaberite **Kancelarija > Quickoffice > Quicksheet** pa zatim i željeni tabelarni dokument.

Vidite i „Dodatne informacije“, str. 109.

Quickpoint

Pomoću aplikacije **Quickpoint** možete da vršite izmene i da prikazujete Microsoft PowerPoint prezentacije koristeći svoj uređaj.

Quickpoint podržava prezentacije kreirane u .ppt formatu u programu Microsoft PowerPoint 2000 i XP. Nisu podržane sve verzije ili funkcije pomenutih formata datoteka.

Da biste otvorili neku prezentaciju, pritisnite , izaberite **Kancelarija > Quickoffice > Quickpoint** pa zatim i željenu prezentaciju.

Vidite i „Dodatne informacije“, str. 109.

Dodatne informacije

Ukoliko naiđete na problem u vezi sa aplikacijom **Quickword**, **Quicksheet** ili **Quickpoint**, posetite www.quickoffice.com za dodatne informacije. Podršku možete dobiti i ako pošaljete e-mail na adresu supportS60@quickoffice.com.

Adobe reader

Koristeći Adobe Reader možete na ekranu svog uređaja da čitate PDF dokumenta.

Ova aplikacija je optimizovana za prikaz sadržaja PDF dokumenata na mobilnim telefonima i drugim mobilnim uređajima, i obezbeđuje samo ograničeni skup funkcionalnih mogućnosti u poređenju sa verzijom za PC računare.

Da biste otvorili neki dokument, pritisnite , pa zatim izaberite **Kancelarija > Adobe PDF**. U prikazu datoteka se daju Vaše skorije datoteke. Da biste otvorili neki dokument, dođite do njega, pa pritisnite .

Koristite **Men. dat.** da biste pretraživali i otvarali dokumente koji se nalaze u memoriji uređaja ili na memorijskoj kartici.

Dodatne informacije

Za dodatne informacije, posetite www.adobe.com.

Za razmenu pitanja, sugestija i informacija o ovoj aplikaciji, posetite Adobe Reader for Symbian OS korisnički forum na adresi <http://adobe.com/support/forums/main.html>.

Čitač barkoda

Aplikaciju barkod čitač koristite da dekodirate razne vrste kodova (npr. barkodove i kodove u časopisima). Ti kodovi mogu da sadrže informacije kao što su URL veze, e-mail adrese i telefonski brojevi.

Da biste skenirali i dekodirali barkodove, pritisnite , a zatim izaberite **Kancelarija > Barkod**.

Da biste skenirali kod, izaberite **Skeniraj barkod**. Kôd namestite tako da bude između crvenih linija na ekranu. **Barkod** pokušava da skenira i dekodira kod, a dekodirane informacije se prikazuju na ekranu.

Da biste sačuvali skenirane podatke, izaberite **Opcije > Sačuvaj**. Podaci se čuvaju u formatu .bcr.

Da biste prikazali sačuvane dekodirane informacije, u glavnom prikazu izaberite **Sačuvaj podatke**. Da biste otvorili neki kod, pritisnite . Kada prikazujete

dekodirane informacije, razne veze, URL veze, telefonski brojevi i e-mail adrese su označene ikonama na vrhu ekrana u pravcu u kome se nalaze u dekodiranim informacijama.

Po obavljenom skeniranju koda, izaberite **Opcije**, pa zatim neku od narednih opcija:

Skeniraj novi barkod – da biste skenirali novi kod

Otvori link – da biste otvorili neki URL link

Dodaj u markere – da biste sačuvali neki URL link u markere u **Web**

Kreiraj poruku – da biste poslali tekstualnu poruku ili e-mail poruku na neki kompatibilni uređaj

Dodaj u Kontakte – da biste dodali neki telefonski broj, e-mail adresu ili URL adresu u **Kontakti**

Pozovi – da biste pozvali neki telefonski broj

Raspoloživost opcija može da zavisi od toga koja je veza istaknuta.

Uređaj prelazi u režim pripravnosti (pasivni režim) da bi uštedeo energiju ako ne može da se aktivira **Barkod** ili ako ne pritisnete nijedan taster u roku od 1 minuta. Da biste nastavili sa skeniranjem ili prikazivanjem sačuvanih informacija, pritisnite .

Personalizujte svoj uređaj

Provajder servisa može da zahteva da se neke funkcije ovog uređaja onemoguće ili da se ne aktiviraju. U tom slučaju, one se neće pojavljivati u meniju aparata. Vaš uređaj je možda već konfigurisan namenski za Vašeg provajdera servisa. Ta konfiguracija može da obuhvata promene u nazivima menija, redosledu menija i ikonicama. Obratite se svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Slike u ovom uputstvu se mogu razlikovati od onih koje se prikazuju na Vašem ekranu.

- Ako želite da koristite ekran pasivnog režima za brzi pristup najčešće korišćenim aplikacijama, pogledajte „Dopunjeni pasivni režim“, str. 113.
- U vezi promene pozadinske slike u pasivnom režimu ili šta će se prikazivati kao zaštita ekrana (skriven sejšer), vidite „Promena izgleda uređaja“, str. 113
- Da tonove zvona prilagodite svom ukusu i potrebama, pogledajte „Profili – podešavanje

tonova“, str. 112, kao i „Dodavanje tona zvona kontaktima“, str. 62.

- U vezi promene prečica koje su dodeljene centralnom, levom i desnom selekcionom tasteru u pasivnom režimu (pripravnosti), vidite „Pasivni režim“, str. 120.
- Da biste promenili tip sata koji se prikazuje u pasivnom režimu (pripravnosti), pritisnite , pa zatim izaberite Aplikacije > Sat > Opcije > Podešavanja > Vrsta sata > Analogni ili Digitalni.
- Da biste pozdravnu poruku promenili u neku sliku ili animaciju, pritisnite , pa izaberite Alatke > Podešavanja > Telefon > Opšte > Dobrodošlica ili logo.
- Da biste promenili prikaz glavnog menija, u glavnom meniju izaberite Opcije > Promeni prikaz > Mreža ili Lista.
- Da biste preuredili glavni meni, u glavnom meniju izaberite Opcije > Premesti, Premesti u folder ili Novi folder. Aplikacije koje ređe koristite možete da premestite u foldere, a one koje koristite češće možete da premestite u glavni meni.

Profili – podešavanje tonova

Da biste podesili i prilagodili tonove zvona, tonove upozorenja na poruku i ostale tonove za različite situacije, okruženja i grupe pozivalaca, pritisnite i izaberite **Alatke > Profili**.

Da biste promenili način rada, u pasivnom režimu pritisnite . Dodite do željenog profila (načina rada) i izaberite **OK**.

Da biste izmenili profil, pritisnite i izaberite **Alatke > Profili**. Dodite do nekog profila, pa izaberite **Opcije > Personalizuj**. Dodite do parametra koji želite da promenite i pritisnite da biste otvorili moguće opcije. Tonovi koji se nalaze u memorijskoj kartici su označeni sa . Možete da se krećete po listi tonova i da ih poslušate pre nego što neki ton izaberete. Da prekinete, pritisnite bilo koji taster.

Kada birate neki ton, modul **Preuz. melodija** otvara listu markera. Možete izabrati neki marker (adresu) i povezati se na neku Web stranu da biste preuzeli nove tonove.

Ako želite da se izgovara ime pozivaoca kada uređaj zvonji, izaberite **Opcije > Personalizuj > Izgovori ime poziv. > Uključeno**. Ime pozivaoca mora da bude sačuvano u **Kontakti**.

Da biste kreirali novi profil, izaberite **Opcije > Kreiraj novi**.

Oflajn način rada

Oflajn profil omogućava da koristite uređaj bez povezivanja na bežičnu telekomunikacionu mrežu. Kada aktivirate oflajn profil, veza sa bežičnom komunikacionom mrežom se prekida, što je označeno sa u indikatoru jačine signala za oblast. Stopirani su svi signali bežične telefonije prema i od telefona. Ako pokušate da pošaljete poruke, one se smeštaju u folder „Za slanje“ za naknadno slanje.

Kada je aktiviran oflajn profil, svoj uređaj možete da koristite bez (U)SIM kartice.

Važno: Kada je postavljen profil (način rada) „oflajn“, ne možete da upućujete niti da primete pozive, niti možete da koristite druge funkcije koje zahtevaju pokrivanje celularnom mrežom. Ipak može biti moguće pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u Vašem uređaju. Da biste obavili bilo kakav poziv, neophodno je da aktivirate telefonsku funkciju tako što ćete promeniti način rada. Ako je uređaj zaključan, unesite šifru blokade.

Kada aktivirate oflajn profil, još uvek možete da koristite bežičnu LAN mrežu (ako je na raspolaganju) da, recimo, čitate svoje e-mail poruke ili da koristite Internet. Uvek se pridržavajte svih odgovarajućih propisa o bezbednosti kada se povezujete na bežičnu LAN mrežu i kada je koristite. Vidite „Bežična LAN mreža“, str. 92.

Da biste izašli iz oflajn profila, pritisnite , pa izaberite neki drugi profil. Aparat ponovo uspostavlja bežičnu komunikaciju (pod uslovom da je signal dovoljne jačine). Ako je Bluetooth bio aktiviran pre korišćenja oflajn profila, biće deaktiviran. Bluetooth veza se automatski ponovo aktivira kada napustite oflajn profil. Vidite „Podešavanja“, str. 96.

Promena izgleda uređaja

Da biste promenili izgled ekrana, recimo tapet i ikonice, pritisnite i izaberite **Alatke > Teme**. Aktivirana tema je označena sa . U modulu **Teme** možete da objedinjujete elemente iz različitih tema kao i da birate slike iz **Galerija** radi dalje personalizacije teme. Teme koje se nalaze na kompatibilnoj memorijskoj kartici (ako je ubačena) su označene sa . Teme na memorijskoj kartici nisu na raspolaganju ako memorijska kartica nije ubačena u aparat. Ako želite da koristite teme sačuvane na memorijskoj kartici i kada ona nije ubačena, teme prvo sačuvajte u memoriji aparata.

Da biste otvorili vezu pretraživača i preuzeli dodatne teme, izaberite **Preuzim. tema**.

Da biste aktivirali neku temu, dođite do nje, pa izaberite **Opcije > Primeni**. Da biste prikazali neku temu pre nego što je aktivirate, dođite do nje, pa izaberite **Opcije > Prikaz**.

Da biste izmenili temu, dođite do nje pa izaberite **Opcije > Izmeni** da promenite podešavanja za **Tapet** ili za **Ušteda energije**.

Da biste za izabranu temu povratili prvobitna podešavanja, u toku vršenja izmena teme, izaberite **Opcije > Vрати prvobitnu t.**

Dopunjeni pasivni režim

Koristite ekran pasivnog režima za brz pristup aplikacijama koje najčešće koristite. Podrazumevano je da je dopunjeni pasivni režim uključen.

Da biste uključili ili isključili dopunjeni pasivni režim, pritisnite , izaberite **Alatke > Podešav. > Telefon > Pasivni režim > Dopunjeni pasivni re.**, pa pritisnite .

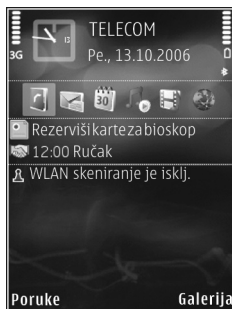
Prikazuje se dopunjeni pasivni režim sa podrazumevanim aplikacijama raspoređenim u gornjem delu ekrana, i stavkama kalendara, obaveza i plejera ispod njih.

Dodite do neke aplikacije ili do neke stavke, pa pritisnite .

Standardne prečice navigatora u pasivnom režimu se ne mogu koristiti kada je aktiviran dopunjeni pasivni režim.

Da biste promenili podrazumevane prečice, pritisnite , izaberite **Alatke > Podešav. > Telefon > Pasivni režim > Apl. dop. pas. režima**, pa zatim pritisnite .

Neke prečice su možda fiksne i ne možete ih menjati.

Alatke

Taster „multimedija“

Da biste otvorili podrazumevanu prečicu koja je dodeljena tasteru „multimedija“, pritisnite i držite . Da biste otvorili listu multimedijalnih aplikacija, pritisnite . Da biste otvorili željenu aplikaciju, koristite navigator. Da biste izašli iz liste bez biranja neke aplikacije, pritisnite .

Da biste promenili prečice, pritisnite , pa zatim . Da biste promenili aplikacije koje se prikazuju kada pritisnete , izaberite **Gore**, **Levo**, **Sredina** ili **Desno**, pa zatim i aplikaciju.

Neke prečice su možda fiksne i ne možete ih menjati.

Glasovne komande

Glasovne komande možete da koristite za upravljanje svojim aparatom. Za više informacija o naprednim glasovnim komandama koje podržava Vaš uređaj, pogledajte „Biranje glasom“, str. 64.

Da biste aktivirali napredne glasovne komande za pokretanje aplikacija i profila, pritisnite , pa zatim izaberite **Alatke > Glas. kom. > Profili**. Uređaj će kreirati glasovne oznake za aplikacije i profile. Da biste koristili funkcionalnu mogućnost naprednih glasovnih komandi, u pasivnom režimu pritisnite i držite desni selekcion taster, pa zatim izgovorite glasovnu komandu. Glasovna komanda je naziv aplikacije (odnosno profila) prikazane u listi.

Da biste dodali nove aplikacije u listu, izaberite **Opcije > Nova aplikacija**. Da biste dodali drugu glasovnu komandu koja se može koristiti za pokretanje aplikacije, izaberite **Opcije > Promeni komandu**, pa zatim unesite novu glasovnu komandu u vidu teksta. Izbegavajte dugačke nazive, skraćene nazive i oznake.

Da biste čuli sintetizovanu glasovnu komandu (značku), izaberite **Opcije > Preslušaj**.

Da biste promenili podešavanja glasovne komande, izaberite **Opcije > Podešavanja**. Da biste isključili sintisajzer koji reprodukuje prepoznate glasovne komande i „značke“ na odabranom jeziku, izaberite **Sintasajzer > Isključeno**. Da biste resetovali „podačavanje“

prepoznavanja glasa (recimo, kada se promeni glavni korisnik uređaja), izaberite **Resetuj mod. za glas**.

Menadžer uređaja

Pritisnite **f9**, pa zatim izaberite **Alatke > Men. uređ.**. Skupove parametara (profile) servera i različita konfiguraciona podešavanja možete primati od svog provajdera servisa ili od službe za informatiku svoje firme. Ova konfiguraciona podešavanja mogu da sadrže podatke o podešavanjima pristupne tačke za veze za prenos podataka, kao i druga podešavanja koja koriste aplikacije u vašem aparatu.

Da biste se povezali na server i primili konfiguraciona podešavanja za svoj uređaj, dođite do nekog skupa (profila), pa zatim izaberite **Opcije > Počni konfiguraciju**.

Da biste dopustili ili sprečili prijem konfiguracionih podešavanja od provajdera servisa, izaberite **Opcije > Omogućiti konfigur. ili Onemogućiti konfigur.**

Podešavanja profila servera

Za ispravna podešavanja obratite se svom provajderu.

Ime servera – Unesite neko ime za konfiguracioni server.

Identifikator servera – Unesite jedinstveni identifikator (ID) datog konfiguracionog servera.

Lozinka servera – Unesite lozinku za identifikaciju svog uređaja na serveru.

Sesija – Izaberite vrstu povezivanja za vezu sa serverom: **Internet** ili **Bluetooth**.

Pristupna tačka – Izaberite neku pristupnu tačku koja će se koristiti za povezivanje na server.

Adresa domaćina – Unesite URL adresu servera.

Port – Unesite broj porta servera.

Korisničko ime i Lozinka – Unesite svoje korisničko ime i lozinku.

Dopusti konfiguraciju – Da biste primali konfiguraciona podešavanja sa datog servera, izaberite opciju **Da**.

Aut. prihvati sve zah. – Ako želite da svoj uređaj podesite tako da traži odobrenje pre prihvatanja konfiguracije sa datog servera, izaberite opciju **Ne**.

Mrežna autentikacija – Izaberite da li se koristi mrežna autentikacija.

Menadžer aplikacija

Pritisnite **f9**, pa zatim izaberite **Alatke > Men. aplik.**. U svoj aparat možete da instalirate dva tipa aplikacija i softvera:

- J2ME™ aplikacije bazirane na Java™ tehnologiji sa oznakama tipa datoteke .jad ili .jar ().
- Druge aplikacije i softver pogodan za Symbian operativni sistem (). Te instalacione datoteke imaju .sis nastavak. Instalirajte samo softver koji je namenjen za Vaš model Nokia uređaja. Proizvođači softvera često navode zvanični broj modela ovog proizvoda.

Instalacione datoteke mogu biti prenete u Vaš uređaj iz kompatibilnog računara, preuzete u toku pretraživanja ili poslate u sklopu multimedijalne poruke, kao prilog e-mail poruke ili putem Bluetooth ili IC veze. Da biste neku aplikaciju instalirali u svoj uređaj, koristite modul Nokia Application Installer iz paketa Nokia PC Suite. Ako za prenos datoteka koristite Microsoft Windows Explorer, datoteku sačuvajte na memorijsku karticu (lokalni disk).

Instaliranje aplikacija i softvera

 označava neku .sis aplikaciju, označava neku Java aplikaciju, označava da aplikacija nije kompletno instalirana, a označava da je aplikacija instalirana na kompatibilnoj memorijskoj kartici.

 Važno: Instalirajte i koristite isključivo aplikacije i drugi softver iz pouzdanih izvora, kao što su aplikacije koje nose Symbian Signed oznaku ili koje su zadovoljile Java Verified™ testiranje.

Pre instaliranja, obratite pažnju na sledeće:

- Da biste videli tip aplikacije, broj verzije, poreklo ili proizvođača aplikacije, izaberite **Opcije > Vidi detalje**.
- Da biste prikazali detalje sigurnosnog sertifikata aplikacije, izaberite **Opcije > Vidi sertifikat**. Vidite „Rad sa sertifikatima“, str. 128.
- Ako instalirate datoteku koja sadrži ažuriranje ili ispravku postojeće aplikacije, prvobitno stanje možete da povratite jedino ako posedujete prvobitnu instalacionu datoteku ili kompletnu rezervnu kopiju uklonjenog softverskog paketa. Da biste vratili prvobitnu verziju aplikacije, uklonite aplikaciju i ponovo je instalirajte iz originalne instalacione datoteke ili rezervne kopije-.
- Za instaliranje Java aplikacija neophodna je odgovarajuća .jar datoteka. Ako je nema, aparat će tražiti da je preuzmete. Ako nije definisana pristupna tačka za datu aplikaciju, tražiće se da je izaberete. Za preuzimanje .jar datoteke možda će biti potrebno da unesete korisničko ime i lozinku za pristup serveru. Ove podatke ćete dobiti od isporučioaca ili proizvođača aplikacije.
- 1 Da biste našli neku instalacionu datoteku, pritisnite , pa izaberite **Alatke > Men. aplik.** Ili, pretražite memoriju uređaja ili memorijsku karticu (ako je ubačena) koristeći modul **Men. dat.**, ili otvorite poruku koja sadrži instalacionu datoteku u **Poruke > Primljeno**.

- 2 U **Men. aplik.**, izaberite **Opcije > Instaliraj**. U ostalim aplikacijama, dođite do instalacione datoteke, pa pritisnite da biste započeli instaliranje. U toku instaliranja aparat prikazuje informacije o napredovanju instaliranja. Kada instalirate neku aplikaciju koja nema digitalni potpis ili sertifikat, aparat Vam prikazuje odgovarajuće upozorenje. Nastavite sa instaliranjem samo ako ste sigurni u poreklo i sadržaj date aplikacije.

Da biste startovali neku instaliranu aplikaciju, nađite je u meniju, pa pritisnite .

Da biste se povezali na mrežu i videli dodatne informacije o aplikaciji, izaberite **Opcije > Idi na Web adresu** (ako je na raspolaganju).

Da biste videli koji su softverski paketi instalirani ili uklonjeni, i kada, izaberite **Opcije > Vidi protokol**.

Da biste svoj instalacioni protokol (dnevnik) poslali službi pomoći kako bi oni videli šta je instalirano a šta uklonjeno, izaberite **Opcije > Pošalji protokol > Kao SMS ili Kao e-mail** (na raspolaganju je jedino ako su postavljena ispravna podešavanja elektronske pošte).

 Važno: Vaš uređaj podržava postojanje samo jedne antivirusne aplikacije. Postojanje više od jedne aplikacije sa antivirusnom funkcijom može da utiče na performanse i rad, ili da dovede do prestanka funkcionisanja ovog uređaja.

Nakon što instalirate aplikacije na kompatibilnu memorijsku karticu, instalacione datoteke (.sis) ostaju u memoriji ovog uređaja. Te datoteke mogu da zauzmu veliku količinu memorije i da Vam onemoguće memorisanje drugih datoteka. Da biste očuvali dovoljnu količinu memorije, koristeći paket Nokia PC Suite napravite rezervne kopije instalacionih datoteka na kompatibilnom PC računaru, zatim koristeći menadžer datoteka uklonite te instalacione datoteke iz memorije uređaja. Vidite „Menadžer datoteka“, str.22. Ukoliko je .sis datoteka prilog neke poruke, obrišite tu poruku u primljenim porukama.

Uklanjanje aplikacija i softvera

Dođite do nekog softverskog paketa, pa zatim izaberite **Opcije > Ukloni**. Izaberite **Da** da to potvrdite.

Ako softver uklonite, možete ga ponovo instalirati jedino ako posedujete prvobitni softverski paket ili rezervnu kopiju uklonjenog paketa. Ako uklonite softverski paket, više nećete moći da otvarate dokumenta napravljena u njemu.

Ako se neki drugi softverski paket oslanja na uklonjeni paket, on može prestati da funkcioniše. Pogledajte dokumentaciju instaliranog softverskog paketa za više detalja.

Podešavanja

Izaberite **Opcije > Podešavanja**, pa zatim neku od narednih opcija:

Onlajn provera sert. – Izaberite da biste proverili onlajn sertifikate pre instaliranja neke aplikacije.

Primarna Web adresa – Postavite podrazumevanu adresu koja se koristi za proveru onlajn sertifikata.

Neke Java aplikacije mogu da zahtevaju da obavite telefonski poziv, da pošaljete poruku ili da se povežete na mrežu preko određene pristupne tačke da biste mogli da preuzmete dodatne podatke ili komponente. U glavnom prikazu **Men. aplik.** dođite do neke aplikacije, pa zatim izaberite **Opcije > Podešav. paketa** da biste promenili podešavanja koja se odnose na datu aplikaciju.

Ključevi za aktiviranje datoteka koje su zaštićene autorskim pravom

Da biste videli ključeve za aktiviranje sadržaja koji se nalaze u Vašem uređaju, pritisnite , izaberite **Alatke > Ključevi** pa zatim:

Važeći ključevi – Vidite ključeve koji se odnose na jednu ili više medija datoteka, kao i ključeve čiji period važenja još nije započeo.

Nevažeći ključevi – Vidite ključeve koji nisu važeći; vremenski period korišćenja medija datoteke je istekao ili u uređaju postoji zaštićena medija datoteka bez ključa za aktiviranje.

Klj. se ne koriste – Vidite ključeve za aktiviranje medija datoteka koje ne postoje u uređaju.

Da biste dokupili vreme prava korišćenja, ili produžili vremenski period korišćenja neke medija datoteke, izaberite odgovarajući ključ za aktiviranje, pa zatim izaberite **Opcije > Pribavi ključ za aktivir.** Ključevi za aktiviranje (sadržaja) se ne mogu ažurirati ako je opcija prijema Web servisnih poruka onemogućena, isključena. Vidite „Veb servisne poruke“, str. 52.

Da biste videli detaljne informacije, kao što su period važnosti kao i mogućnost slanja date datoteke, dođite do odgovarajućeg ključa za aktiviranje sadržaja, pa zatim pritisnite .

Podešavanja

Da biste promenili podešavanja, pritisnite pa izaberite Alatkke > Podešav.. Da otvorite neku grupu podešavanja, pritisnite . Dodite do parametra koji želite da promenite, pa pritisnite .

Neka podešavanja su možda već postavljena od strane Vašeg provajdera servisa, pa možda nećete moći da ih menjate.

Telefon

Opšte

Jezik telefona – Promena jezika za prikaz ekranskih tekstova u Vašem uređaju utiče i na format datuma i vremena, kao i na separatore (na primer, u računanjima). Automatski, jezik se bira automatski na osnovu podataka na SIM kartici. Nakon što promenite jezik za ekranske tekstove, korisnički interfejs, uređaj se restartuje.

Promena opcije **Jezik telefona** ili opcije **Jezik pisanja** se odražava na sve aplikacije u Vašem uređaju i važi sve do naredne promene.

Jezik pisanja – Ova promena jezika utiče na to koji će znaci i specijalni znaci (dijakritici) biti na raspolaganju za pisanje teksta i koji će se rečnik koristiti pri intuitivnom načinu unosa teksta.

Intuitivni unos teksta – Postavite intuitivni način unosa teksta na **Uključeno** ili na **Isključeno** za sve editore u uređaju. Rečnik intuitivnog unosa teksta nije na raspolaganju za sve jezike.

Dobrodošlica ili logo – Dobrodošlica i logotip se kratko pojavljuju pri svakom uključivanju uređaja. Izaberite **Primarni** da se koristi podrazumevana slika, **Tekst** da biste napisali tekst dobrodošlice ili **Slika** da biste izabrali neku sliku iz Galerija.

Fabrički podešeno – Neke od opcija i parametara možete da vratite na prvobitne vrednosti. Za to Vam je potrebna šifra blokade. Vidite „Bezbednost“, „Telefon i SIM“, str. 128. Po resetovanju, aparatu će možda trebati nešto duže da se uključi. Ovo nema uticaja na dokumenta i datoteke.

Pasivni režim

Dopunjeni pasivni re. – Koristite prečice za aplikacije u pasivnom režimu. Vidite „Dopunjeni pasivni režim“, str. 113.

Levi selekt. taster – Dodelite neku prečicu levom selekcionom tasteru (Ⓢ) u pasivnom režimu.

Desni selekt. taster – Dodelite neku prečicu desnom selekcionom tasteru (Ⓢ) u pasivnom režimu.

Apl. dop. pas. režima – Izaberite prečice za aplikacije koje će se pojavljivati u dopunjenom pasivnom režimu (aktivna pripravnost). Ovo podešavanje je dostupno samo ako je **Dopunjeni pasivni re. uključen**.

Različitim pritiscima na centralni selekcion taster možete dodeliti i prečice sa tastature. Prečice centralnog selekcionog tastera nisu na raspolaganju ako je aktiviran režim aktivne pripravnosti (dopunjeni pasivni režim).

Logo operatora – Ovo podešavanje se prikazuje samo ako ste prethodno primili i sačuvali logotip operatora komunikacione mreže. Izaberite **Isključeno** ako ne želite da se logotip prikazuje na ekranu.

Ekran

Svetlosni senzor – Podesite osnovni osvetljaj ekrana; tamniji ili svetliji ekran. Međutim, u ekstremnim uslovima ambijentalnog osvetljenja, osvetljaj ekrana se automatski podešava.

Ušteda enegije posle – Izaberite vremenski period posle kojeg se aktivira skrin sejver.

Trajanje osvetljenja – Izaberite vreme posle kojeg se pozadinsko svetlo ekrana isključuje.

Ekran preklopnika

Izaberite **Personalizacija** i nešto od sledećeg:

Šema boja – Izaberite neku kolor šemu za ekran preklopnika. Da biste videli izabranu kolor šemu, izaberite **Opcije > Prikaz**, pa zatvorite preklopnik. Da biste se u režimu probnog prikaza kretali po kolor šemama, skrolujte nagore ili nadole koristeći bočni taster za kretanje.

LED svetlo – Izaberite neku boju za indikator na preklopniku. Možete da izaberete različite boje za propuštene pozive i e-mail poruke, kao i za nepročitane poruke. Podešavanje indikacije punjenja baterije može biti ili **Uključeno** ili **Isključeno**.

Animacija zatvaranja – Izaberite kratku animaciju koja će se prikazivati pri zatvaranju poklopca.

Ton zatvaranja – Izaberite kratku melodiju koja će se čuti pri zatvaranju poklopca.

Ton otvaranja – Izaberite kratku melodiju koja će se čuti pri otvaranju poklopca i kada je uređaj u pasivnom režimu.

Izaberite **Pozivi** i nešto od sledećeg:

Odg. otvaranjem prek. – Izaberite **Ne** ili **Da**.

Zatvaranjem prek. – Izaberite **Završi poziv** ili **Aktiviraj zvučnik**.

Poziv

Slanje svog broja – Izaberite **Da** ili **Ne** da biste postavili da se Vaš telefonski broj prikazuje ili ne prikazuje pozvanoj strani. Moguće je i da ovu opciju postavlja Vaš provajder servisa kod pretplate na ovaj mrežni servis. U tom slučaju se prikazuje **Određuje mreža**.

Poziv na čekanju – Ako ste aktivirali funkciju poziva na čekanju (mrežni servis), mreža će Vas obavestiti o novom dolaznom pozivu u toku već započetog poziva. Da biste proverili da li je ova funkcija aktivirana, izaberite **Proveri status**. Da biste ovu funkciju uključili ili isključili, izaberite **Aktiviraj** ili **Poništi**.

Odbaci poziv SMS-om – Izaberite **Da** ako želite da se pozivaocu šalje tekstualna poruka o razlogu neodgovaranja na poziv. Vidite „Odgovaranje na poziv ili odbijanje poziva“, str. 69.

Tekst poruke – Napišite tekst koji će se slati kao tekstualna poruka kada odbacite poziv.

Slika u video pozivu – Izaberite neku statičnu sliku koja će se prikazivati umesto živog videa.

Auto. pon. biranje – Izaberite **Uključeno** i Vaš uređaj će posle neuspelog biranja pokušavati još najviše 10 puta da uspostavi vezu. Da biste prekinuli automatsko ponavljanje biranja, pritisnite **↵**.

Statistika poziva – Aktivirajte ovu opciju ako želite da aparat nakratko prikazuje približno trajanje i cenu poslednjeg poziva.

Brzo biranje – Izaberite **Uključeno** i brojeve telefona dodeljene tasterima za brzo biranje (**2** – **9**) možete pozivati pritiskom i držanjem odgovarajućeg numeričkog tastera. Vidite i „Brzo biranje telefonskog broja“, str. 64.

Odgovor svakim tast. – Izaberite **Uključeno**. Da biste odgovorili na dolazni poziv, kratko pritisnite bilo koji taster na tastaturi osim tastera **⏏**, **⏏**, **⏏** i **↵**.

Aktivna linija – Ovo podešavanje (mrežni servis) se prikazuje samo ako SIM kartica podržava dva pretplatnička broja, odnosno dve telefonske linije. Izaberite koju telefonsku liniju želite da koristite za upućivanje poziva i slanje tekstualnih poruka. Bez obzira na odabranu liniju, dolazne pozive ćete moći da preuzimate na obe linije. Ako izaberete **Linija 2**, a niste pretplaćeni na ovaj mrežni servis, nećete moći da upućujete pozive. Kada je izabrana linija 2, u pasivnom režimu se prikazuje **2**.

💡 Savet! Za prelazak sa jedne linije na drugu, pritisnite i držite **#** u pasivnom režimu.

Promena linije – Da biste sprečili mogućnost promene linije (mrežni servis), izaberite **Onemogućiti**, ako to podržava Vaša SIM kartica. Za promenu ovog podešavanja Vam je potrebna PIN2 šifra.

Veza

Data veze i pristupne tačke

Vaš aparat podržava paketni prenos podataka, kao što je GPRS u GSM mreži. Kada uređaj koristite u GSM i UMTS mrežama, u istom trenutku može biti aktivno više veza za prenos podataka i pristupne tačke mogu da dele data vezu.

Takođe možete da koristite i bežične LAN veze. Vidite „Bežična LAN mreža“, str. 92. U jednom trenutku može da bude aktivna samo jedna veza u jednoj bežičnoj LAN mreži.

Da bi se ostvarila veza za prenos podataka (data veza), neophodna je neka pristupna tačka. Možete da definišete različite pristupne tačke, kao što su:

- MMS pristupna tačka za slanje i prijem multimedija poruka
- Pristupna tačka za Web aplikaciju, za praćenje WML i XHTML strana
- IAP, Internet pristupna tačka za slanje i prijem e-mail poruka i povezivanje na Internet

Proverite kod provajdera servisa koji Vam je tip pristupne tačke potreban za servis kome želite da pristupite. Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na servise paketnog prenosa podataka, obratite se svom provajderu servisa.

Pristupne tačke

Podešavanja pristupne tačke možete da primite i od provajdera servisa u formi poruke. Vidite „Podaci i podešavanja“, str. 52. Neke ili možda čak i sve pristupne tačke mogu već biti konfigurisane u Vašem uređaju od strane Vašeg operatora mreže, pa je moguće da nećete moći da ih menjate, kreirate, vršite njihove izmene ili da ih brišete. označava zaštićenu pristupnu tačku.

 označava pristupnu tačku za paketni prenos podataka, a označava pristupnu tačku bežične LAN mreže.

 Savet! Da biste kreirali IAP (Internet pristupnu tačku) u bežičnoj LAN mreži, pritisnite , pa izaberite **Poveziv. > Men. veza > Raspol. WLAN > Opcije > Definiši prist. tačku.**

Da biste kreirali novu pristupnu tačku, izaberite **Opcije > Nova pristup. tačka**. Da biste izvršili izmene neke pristupne tačke, izaberite **Opcije > Izmeni**. Pridržavajte se instrukcija svog provajdera servisa.

Ime konekcije – Izaberite neki opisni naziv za datu vezu.

Nosilac podataka – Izaberite tip veze za prenos podataka.

Zavisno od odabranog tipa data veze, na raspolaganju će biti određeni parametri. Popunite sva polja označena kao **Mora biti definis.** ili označena crvenom zvezdicom. Ostala polja mogu ostati prazna, osim ako vaš provajder ne zahteva suprotno.

Da biste mogli koristiti vezu za prenos podataka, Vaš provajder mora da podržava taj servis i da ga eventualno aktivira za Vašu SIM karticu.

Paketni podaci

Pridržavajte se instrukcija svog provajdera servisa.

Ime pristupne tačke – Ime pristupne tačke dobijate od svog provajdera servisa.

Korisničko ime – Korisničko ime je potrebno za uspostavljanje veze za prenos podataka i obično ga dobijate od provajdera.

Traži lozinku – Ako svaki put kada se prijavljujete na server morate da unosite lozinku, ili ako ne želite da čuvate lozinku u svom uređaju, izaberite **Da**.

Lozinka – Lozinka je potrebna za uspostavljanje veze za prenos podataka i obično je dobijate od provajdera.

Autentikacija – Izaberite **Normalna** ili **Bezbedna**.

Početna strana – Zavisno od toga koju pristupnu tačku podešavate, upišite ili web adresu ili adresu centra za razmenu multimedijalnih poruka.

Izaberite **Opcije > Napredna podešav.** da biste promenili naredna podešavanja:

Tip mreže – Izaberite **IPv4 podešavanja** ili **IPv6 podešavanja**. Ostala podešavanja zavise od tipa izabrane mreže.

IP adresa telefona (samo za IPv4) – Unesite IP adresu svog uređaja.

DNS adresa – U **Adr. primarnog DNS-a** unesite IP adresu primarnog DNS servera. U **Adresa sekun. DNS-a** unesite IP adresu sekundarnog DNS servera. Za ove adrese se obratite svom provajderu Internet servisa.

Adresa proksi ser. – Unesite adresu proksi servera.

Br. porta proksi ser. – Unesite broj porta proksi servera.

Bežična LAN mreža

Pridržavajte se instrukcija svog provajdera servisa.

Ime WLAN mreže – Izaberite **Unesi ručno** ili **Traži imena mreže**. Ako izaberete neku postojeću mrežu, **Režim WLAN mreže** i **Režim zaštite WLAN-a** se definišu na osnovu podešavanja mrežne pristupne tačke.

Režim WLAN mreže – Izaberite **Adhok** da biste kreirali adhok mrežu u kojoj uređaji direktno šalju i primaju podatke; hardverska WLAN pristupna tačka nije potrebna.

Režim zaštite WLAN-a – Izaberite koji se tip kriptozastite koristi: **WEP, 802.1x** (ne važi za adhok mreže) ili **WPA/WPA2**. Ako izaberete opciju **Otvorena mreža**, neće se koristiti nikakva kriptozastita. WEP, 802.1x, i WPA funkcije se mogu koristiti jedino ako ih mreža podržava.

Podeš. WLAN zaštite – Unesite podešavanja za izabrani režim zaštite:

Podešavanja zaštite za **WEP** su:

Aktivni WEP ključ – Izaberite numerički WEP ključ. Možete da kreirate do četiri WEP ključa. Ista podešavanja moraju biti postavljena i u hardverskoj WLAN pristupnoj tački.

Tip autentikacije – Izaberite **Otvorena** ili **Deljena** za tip autentikacije (potvrđivanja autentičnosti) Vašeg uređaja i hardverske WLAN pristupne tačke.

Podešav. WEP ključa – Unesite WEP enkripcija (dužina ključa), **Format WEP ključa** (ASCII ili Heksadecimalni) i **WEP ključ** (podaci WEP ključa u izabranom formatu).

Podešavanja zaštite za **802.1x** i **WPA/WPA2** su:

WPA režim – Izaberite način autentikacije: **EAP** da biste koristili EAP (extensible authentication protocol – proširivi

autentikacioni protokol) dopunski modul, ili **PSK ključ** da biste koristili lozinku. Dovođite odgovarajuća podešavanja:

Podešavanja EAP mo. (samo za EAP) – Unesite podešavanja po instrukcijama svog provajdera servisa.

PSK ključ (samo za PSK ključ) – Unesite lozinku. Ista lozinka mora biti postavljena i u hardverskoj WLAN pristupnoj tački.

TKIP enkripcija – Izaberite da li se koristi TKIP (Temporal Key Integrity Protocol).

Početna strana – Definišite početnu stranu.

Izaberite **Opcije > Napredna podešav.**, pa zatim:

IPv4 podešavanja: **IP adresa telefona** (IP adresa Vašeg uređaja), **Podmrežna maska** (IP adresa podmreže), **Podraz. mrežni prolaz** (mrežni prolaz, gejtvej) i **DNS adresa**–Unesite IP adrese primarnog i sekundarnog DNS servera. Za ove adrese se obratite svom provajderu Internet servisa.

IPv6 podešavanja > DNS adresa – Izaberite **Automatska, Poznati** ili **Definiše korisnik**.

Ad hok kanal (samo za Adhok) – Da biste ručno uneli broj kanala (od 1 do 11), izaberite **Definiše korisnik**.

Adresa proksi ser. – Unesite IP adresu proksi servera.

Br. porta proksi ser. – Unesite broj porta proksi servera.

Paketni podaci

Podešavanja paketnog prenosa podataka važe za sve pristupne tačke koje koriste paketni prenos podataka.

Veza za paketni pr. – Ako izaberete **Čim ima signal** i nalazite se u mreži koja podržava paketni prenos podataka, aparat se prijavljuje na mrežu za paketni prenos podataka. Započinjanje aktivne veze sa paketnim prenosom podataka je brže. Ako nema pokrivanja komunikacionom mrežom za paketni prenos podataka, uređaj će povremeno pokušavati da uspostavi vezu za paketni prenos podataka. Ako izaberete **Po potrebi**, aparat će koristiti paketni prenos podataka samo kada startujete neku aplikaciju ili proceduru koja to koristi.

Pristupna tačka – Ime pristupne tačke je potrebno kada želite da svoj aparat koristite sa računarom kao modem za paketni prenos podataka.

SIP podešavanja

SIP (Session Initiation Protocol) podešavanja su neophodna za određene mrežne servise koji koriste SIP protokol, kao što je deljenje videa. Ova podešavanja možete da primite i od svog provajdera servisa ili operatora komunikacione mreže u formi specijalne tekstualne poruke. Skupove (profile) ovih podešavanja možete da prikazujete, brišete ili postavljate u **SIP podešavanja**. Vidite i „Podešavanja za vezu osoba-osoba“, str. 67.

Bežična LAN mreža

Prikaži dostupnost – Izaberite da li će se prikazivati kada je na raspolaganju neka bežična LAN mreža.

Skeniraj mreže – Ako je za **Prikaži dostupnost** postavljeno **Da**, izaberite koliko često će uređaj tražiti raspoložive bežične LAN mreže i shodno tome ažurirati indikator.

Da biste videli napredna podešavanja, izaberite **Opcije > Napredna podešav..** Ne preporučuje se vršenje izmena naprednih podešavanja bežične LAN mreže.

Konfiguracije

Podešavanja „poverljivog“ servera možete primiti od svog provajdera servisa u formi konfiguracione poruke, ili se ona mogu već nalaziti na Vašoj USIM kartici. Ova podešavanja možete da sačuvate u svoj uređaj, da ih vidite (prikažete) ili da ih obrišete u **Konfiguracije**.

Datum i vreme

Vidite „Podešavanja sata“, str. 19 i podešavanja jezika u „Opšte“, str. 120.

Bezbednost

Telefon i SIM

PIN kod zahtev – Kada je aktiviran, njegovo unošenje se zahteva pri svakom uključivanju uređaja. Deaktiviranje PIN kôd zahteva nije dopušteno kod nekih SIM kartica. Vidite „Rečnik termina za PIN koda i šifre blokade“, str. 127.

PIN kod, PIN2 kod i Šifra blokade – Možete da promenite šifru blokade, PIN kod i PIN2 kod. Ovi kodovi mogu da sadrže samo cifre od 0 do 9. Ako zaboravite bilo koju od ovih šifara, kodova, obratite se svom provajderu servisa. Vidite „Rečnik termina za PIN koda i šifre blokade“, str. 127.

Izbegavajte korišćenje pristupnih kodova koji su slični brojevima službe za pomoć, kako biste sprečili njihovo nenamerno biranje.

Vreme autoblokade – Možete da definišete vreme autoblokade, tj. vremenski period posle kojeg se uređaj automatski zaključava. Da biste isključili vreme autoblokade, izaberite **Isključeno**.

Da biste deblokirali aparat, unesite šifru blokade.

Kada je uređaj zaključan, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju može biti moguće.

 Savet! Da biste ručno zaključali uređaj, pritisnite . Otvara se lista komandi. Izaberite **Blokiraj telefon**.

Provera promene SIM – Možete podesiti svoj uređaj da zahteva šifru blokade kada se ubaci nova, nepoznata SIM kartica. Uređaj pravi listu SIM kartica koje se prepoznaju kao vlasnikove kartice.

Zatvorena grupa kor. – Možete da definišete grupu osoba koje Vi možete zvati i koje mogu zvati Vas (mrežni servis).

Kada su pozivi ograničeni na zatvorene grupe korisnika, pozivanje zvaničnog broja službe pomoći koji je programiran u uređaju može biti moguće.

Potvrda SIM servisa – Možete da podesite aparat tako da prikaže poruku o potvrdi prilikom korišćenja servisa SIM kartice.

Rečnik termina za PIN koda i šifre blokade

Ako zaboravite bilo koju od ovih šifara, kodova, obratite se svom provajderu servisa.

PIN kod – Ovaj kod štiti Vašu SIM karticu od neovlašćenog korišćenja. PIN kod (4 do 8 cifara) se obično isporučuje sa SIM karticom. Nakon tri uzastopna pogrešna unosa PIN koda, on se blokira i za deblokadu Vam je potreban PUK kod.

UPIN kod – Ovaj kod se isporučuje sa USIM karticom. USIM kartica je naprednija verzija SIM kartice i podržavaju je UMTS mobilni telefoni.

PIN2 kod – Ovaj kod (4 do 8 cifara) se isporučuje uz neke SIM kartice, i neophodan je za pristup određenim funkcijama Vašeg uređaja.

Šifra blokade (poznata i pod imenom sigurnosna šifra) – Ova šifra (5 cifara) može da se koristi za zaključavanje uređaja u cilju sprečavanja neovlašćenog korišćenja. Fabrički podešena šifra blokade je **12345**. Promenite šifru blokade kako biste sprečili neovlašćeno korišćenje svog aparata. Novu šifru čuvajte u tajnosti i na bezbednom mestu, dalje od svog aparata. Ako zaboravite bilo koju ovu šifaru, obratite se svom provajderu servisa.

PUK i PUK 2 kodovi – Ovi kodovi (8 cifara) su neophodni za promenu blokiranog PIN, odnosno PIN2 koda. Ako ove kodove niste dobili sa SIM karticom, obratite se operatoru mreže čiju karticu imate u svom aparatu.

UPUK kod – Ovaj kod (8 cifara) je neophodan za promenu blokiranog UPIN koda. Ako ovaj kod niste dobili sa USIM karticom, obratite se provajderu servisa čiju USIM karticu imate u svom uređaju.

Rad sa sertifikatima

Digitalni sertifikati nisu garancija zaštite; oni služe samo da potvrde poreklo softvera.

U glavnom prikazu za rad sa sertifikatima možete videti listu sertifikata ovlastilaca koji su memorisani u Vašem

aparatu. Pritisnite da biste videli listu ličnih sertifikata, ako postoje.

Digitalne sertifikate treba koristiti kada želite da se povežete na onlajn bankarske ili druge sajtove, ili na udaljeni server radi obavljanja radnji koje podrazumevaju prenos poverljivih podataka. Njih treba koristiti i kada želite da umanjite rizik od virusa i drugog opasnog softvera, kao i da se uverite u autentičnost softvera kada ga preuzimate i instalirate.

 Važno: Mada upotreba sertifikata značajno smanjuje rizike daljinskog povezivanja i instaliranja softvera, sertifikati moraju biti ispravno korišćeni da bi se iskoristila prednost povećane zaštite. Samo postojanje sertifikata ne pruža nikakvu zaštitu; odgovarajuća funkcija (upravljač sertifikata) mora da sadrži ispravne, autentične ili proverene sertifikate da bi se ostvarila povećana zaštita. Sertifikati su vremenski ograničeni. Ako se uprkos činjenici što bi sertifikat trebalo da bude važeći, pojavi poruka **Sertifikat istekao** ili **Sertifikat još uvek ne važi**, proverite da li su datum i vreme u Vašem aparatu ispravno podešeni.

Pregled detalja sertifikata – provera autentičnosti

U autentičnost nekog servera možete biti sigurni samo kada su „potpis“ i period važenja serverskog sertifikata provereni.

Na ekranu uređaja će se prikazati obaveštenje ako identitet servera ili mrežnog prolaza nije autentičan ili ako ne posedujete ispravan sigurnosni sertifikat u svom uređaju.

Da biste proverili detalje sertifikata, dođite do nekog sertifikata i izaberite **Opcije > Detalji sertifikata**. Kada otvorite detalje sertifikata, proverava se valjanost sertifikata i može se pojaviti jedno od narednih obaveštenja:

Sertifikat nije prihvaćen – Niste podesili nijednu aplikaciju da koristi (prihvata) dati sertifikat. Vidite „Promena podešavanja prihvatanja“, str. 129.

Sertifikat istekao – Period važenja datog sertifikata je istekao.

Sertifikat još uvek ne važi – Period važenja odabranog sertifikata još nije započeo.

Sertifikat oštećen – Sertifikat je neupotrebljiv. Obratite se izdavaocu sertifikata.

Promena podešavanja prihvatanja

Pre nego što izvršite bilo kakve izmene podešavanja sertifikata, morate da proverite da li zaista imate poverenje u vlasnika datog sertifikata kao i da li dati sertifikat zaista pripada naznačenom vlasniku.

Dođite do nekog sertifikata ovlastioca i izaberite **Opcije > Podeš. prihvatanja**. Zavisno od sertifikata, prikazuje se

lista aplikacija koje mogu da koriste odabrani sertifikat. Na primer:

Symbian instalacija > Da – Sertifikat je u stanju da verifikuje poreklo novog softvera za Symbian operativni sistem.

Internet > Da – Sertifikat je u stanju da verifikuje servere.

Instaliranje aplikac. > Da – Sertifikat je u stanju da verifikuje poreklo nove Java aplikacije.

Izaberite **Opcije > Promeni** da biste promenili izbor.

Praćenje zaštićenih objekata

Neke muzičke datoteke mogu da sadrže i identifikator transakcija, rada sa njima. Izaberite da li želite da se ovaj identifikator šalje sa muzičkim datotekama koje šaljete ili prosleđujete. Isporučilac date muzičke datoteke tako može da prati istoriju date datoteke.

EAP dopunski moduli

Možete da vidite EAP dopunske module koji su trenutno instalirani u Vašem uređaju (mrežni servis). Neke Internet pristupne tačke koje kao nosilac podataka (komunikacioni medij) koriste bežičnu LAN mrežu i WPA režim zaštite za autentikaciju učesnika koriste ove dopunske module (plug-ins).

Preusmerenje

Preusmerenje Vam omogućava da preusmerite dolazne pozive na svoju govornu poštu ili na neki drugi broj telefona. Za detaljnije informacije, obratite se svom provajderu servisa.

Da biste preusmerili govorne pozive kada je Vaš broj zauzet ili kada odbacite dolazni poziv, izaberite **Ako je zauzeto**. Da biste proverili da li je ova opcija aktivirana, izaberite **Proveri status**. Da biste ovu opciju uključili ili isključili, izaberite **Aktiviraj** ili **Poništi**.

Istovremeno može biti aktivirano više opcija preusmerenja poziva. Kada su svi pozivi preusmereni, u pasivnom režimu se prikazuje .

Zabrana poziva i preusmerenje poziva ne mogu biti aktivni istovremeno.

Zabrana poziva

Zabrana poz. (mrežni servis) Vam omogućava da ograničite upućivanje i primanje poziva Vašim uređajem. Da biste promenili ova podešavanja neophodna Vam je šifra zabrane poziva koju dobijate od svog provajdera servisa.

Da biste ovu opciju uključili ili isključili, izaberite **Aktiviraj** ili **Poništi**. Da biste proverili da li je ova opcija aktivirana, izaberite **Proveri status**. **Zabrana poz.** se odnosi na sve pozive, uključujući i data pozive.

Zabrana poziva i preusmerenje poziva ne mogu biti aktivni istovremeno.

Kada su pozivi zabranjeni, pozivanje određenih zvaničnih brojeva službe pomoći može biti moguće.

Mreža

Vaš aparat može automatski da pređe iz GSM u UMTS mrežu i obrnuto. GSM mreža je u pasivnom režimu označena sa . UMTS mreža je označena sa **3G**.

Mrežni režim (prikazuje se samo ako ga podržava operator) – Izaberite mrežu koja će se koristiti. Ako izaberete **Duo režim**, uređaj će automatski birati GSM ili UMTS mrežu zavisno od parametara mreže i sporazuma o romingu između provajdera servisa bežične telefonije. Obratite se svom mrežnom operatoru za detaljnije informacije.

Izbor operatora – Izaberite **Automatski** da biste podesili svoj uređaj da traži i izabere neku od raspoloživih mreža, ili izaberite **Ručno** da biste ručno birali mrežu iz liste mreža. Ako se veza sa ručno izabranom mrežom prekine, aparat će

upozoriti tonskim alarmom greške i tražiti da ponovo izaberete mrežu. Izabrana mreža mora da ima sporazum o romingu sa Vašom matičnom mrežom, tj. sa mrežom koju koristi provajder servisa čija se SIM kartica nalazi u uređaju.

 Rečnik termina: Roming sporazum je sporazum između dva ili više provajdera komunikacione mreže kojim se omogućava korisnicima jednog provajdera korišćenje usluga ostalih provajdera.

Prikaz inf. o ćeliji – Izaberite **Uključeno** da biste podesili svoj uređaj tako da Vas obaveštava kada se koristi u celularnoj mreži koja se bazira na MCN (mikrocelularna mreža) tehnologiji i da biste aktivirali prijem info poruka.

Proširenja

Izaberite neko proširenje, pa zatim neku od narednih kategorija:

Primarni profil – Postavite profil koji će se automatski aktivirati kada na uređaj priključite dato proširenje. Vidite „Profili – podešavanje tonova“, str. 112.

Automatski odgovor – Podesite uređaj da automatski odgovara na dolazni poziv posle 5 sekundi. Ako je za tip zvona izabrano **Jedan pisak** ili **Bez zvona**, opcija

automatskog odgovora se deaktivira. Opcije automatskog odgovora nije na raspolaganju za **Adapt. za gluvoneme**.

Svetla (za automobilski komplet) – Izaberite da li svetla ostaju uključena ili se gase posle isteka određenog vremenskog perioda.

Ako koristite **Adapt. za gluvoneme**, morate ga aktivirati u svom uređaju. Pritisnite , pa izaberite **Alatke > Podešav. > Proširenje > Adapt. za gluvoneme > Koristi tekst. tel. > Da**.

Rešavanje problema

Pitanja i odgovori

Pristupni kodovi

- P:** Koja je moja lozinka za zaključavanje. Kako glase PIN i PUK kodovi?
- O:** Fabrički postavljena, podrazumevana, šifra blokade je **12345**. Ako zaboravite ili izgubite svoju šifru blokade, obratite se prodavcu. Ako zaboravite ili izgubite PIN ili PUK kod, ili ih uopšte niste dobili, obratite se svom provajderu komunikacione mreže. Za informacije o lozinkama, obratite se provajderima čije pristupne tačke koristite, na primer, komercijalnom Internet provajderu (ISP), provajderu servisa bežične telefonije ili mrežnom operatoru.

Aplikacija ne reaguje

- P:** Kako da zatvorim aplikaciju koja ne reaguje?
- O:** Da otvorite prozor za izbor aplikacija, pritisnite i držite . Zatim dodirnete aplikaciju i pritisnite da biste je zatvorili.

Bluetooth povezivanje

- P:** Zašto ne mogu da pronađem aparat svog prijatelja?
- O:** Proverite da li je Bluetooth aktiviran na oba aparata. Neka rastojanje između uređaja ne prelazi 10 metara (33 stope) i neka između njih ne bude zidova ili drugih prepreka.

Uverite se da drugi aparat nije u režimu skrivanja. Proverite da li su aparati međusobno kompatibilni.

- P:** Zašto ne mogu da raskinem Bluetooth vezu?
- O:** Ako je drugi aparat povezan sa Vašim aparatom, vezu možete da raskinete sa drugog aparata ili tako što ćete deaktivirati Bluetooth vezu. Izaberite **Poveziv.** > **Bluetooth** > **Isključeno**.

Veb servisi

- P:** Šta da radim kada se prikaže sledeća poruka:
Nije definisana nijedna ispravna pristupna tačka.
Definisati je u podešavanjima Servisa.
- O:** Unesite ispravna podešavanja pretraživača. Za uputstva se obratite svom provajderu servisa.

Kamera

- P:** Zašto su slike „zamrljane“?
- O:** Skinite zaštitnu plastičnu foliju koja prekriva ekran i kameru. Proverite da li je okular objektiva kamere čist.
- P:** Zbog čega se čuje šum iz kamere kada se koristi autofokus ili optički zum?
- O:** Mehanički zvuk nastaje pri zumiranju i pri autofokusiranju objektiva. Izaberite **Opcije** > **Podešavanja** > **Optički zum tokom snimanja** > **Isključen** da biste uklonili mehanički zvuk koji nastaje tokom snimanja pri kretanju objektiva.

- P:** Zašto slike ili video snimci snimljeni u uslovima manje osvetljenosti imaju više šuma u noćnom režimu nego u normalnom režimu?
- O:** Izlazni signal senzora slike je u uslovima manje osvetljenosti više pojačan u noćnom režimu nego u normalnom radi postizanja većeg osvetljaja. Zauzvrat se povećava nivo šuma na slici ili video snimku.
- P:** Zašto VGA video frejmovi imaju krzave ivice kada je uključena stabilizacija slike?
- O:** Svaki video frejm se nakon uključivanja stabilizacije slike uvećava sa manje površine unutar VGA rezolucije na punu VGA rezoluciju. Zbog toga je kvalitet svakog frejma lošiji nego kod video snimka bez uključenog režima stabilizacije.

Ekran

- P:** Zašto se na ekranu pojavljuju izbledele ili svetle tačke, ili neke nedostaju kod svakog uključivanja uređaja?
- O:** Ovo je karakteristično za ovu vrstu ekrana. Na nekim ekranima mogu postojati tačkice koje su stalno pobuđene ili stalno nepobuđene. To je normalna pojava, a ne znak neispravnosti.

Kućna mreža (UPnP)

- P:** Zašto ne mogu da delim datoteke sa drugim uređajima?
- O:** Uverite se da ste konfigurisali podešavanja kućne mreže. Izaberite **Poveziv.** > **Kućna mreža** > **Deli sadržaj** > **Deljenje sadržaja**, a drugi uređaj je UPnP kompatibilan.

Dnevnik

- P:** Zašto se prikazuje prazan dnevnik?
- O:** Možda ste aktivirali neki filter, a nije zabeležen nijedan komunikacioni događaj koji odgovara tom filteru. Da biste videli sve komunikacione događaje, izaberite **Aplikacije** > **Dnevnik** > **Opcije** > **Razdvoji** > **Sve veze**.

Malo memorije

- P:** Šta mogu da učinim kada ponestane memorije u mom aparatu?
- O:** Možete redovno da brišete naredne stavke kako biste izbegli prepunjavanje memorije:
- Poruke iz foldera **Primljeno**, **Nacrti** i **Poslato** u okviru **Poruke**
 - E-mail poruke koje su preuzete u memoriju aparata
 - Sačuvane strane pretraživača (veb strane)
 - Slike i fotografije u okviru **Galerija**

Da biste obrisali kontakt podatke, napomene iz kalendara, brojače vremena i troškova poziva, rezultate igara ili bilo koje druge podatke, idite u odgovarajuću aplikaciju i obrišite ih u njoj. Ako brišete više stavki, i pojavi se jedana od sledećih napomena: **Nedovoljno memorije. Obrisati neke podatke.** ili **Memorija skoro puna. Obrisati neke podatke.**, pokušajte da stavke brišete jednu po jednu (počev od najmanje).

- P:** Kako mogu da sačuvam podatke pre nego što ih obrišem?

O: Sačuvajte podatke na jedan od narednih načina:

- Koristeći Nokia PC Suite, na kompatibilnom računaru napravite rezervnu kopiju svih podataka.
- Pošaljite slike na svoju e-mail adresu, pa ih zatim sačuvajte u svoj računar.
- Pošaljite podatke na kompatibilni uređaj koristeći Bluetooth povezivanje.
- Sačuvajte podatke na kompatibilnu memorijsku karticu.

Poruke

P: Zašto ne mogu da odaberem neki kontakt?

O: U kontakt kartici ne postoji telefonski broj ili e-mail adresa. Unesite nedostajuće podatke u kontakt karticu u modulu **Kontakti**.

Multimedija poruke

P: Šta da uradim kada aparat ne može da primi multimedija poruku zato što je memorija puna?

O: Količina neophodne memorije se prikazuje u poruci o grešci: **Nedovoljno memorije da se preuzme poruka. Obrisati neke podatke..** Da biste videli koje vrste podataka imate i koliko memorije razne grupe podataka zauzimaju, izaberite **Men. dat. > Opcije > Detalji o memoriji**.

P: Nakratko se pojavljuje napomena **Preuzima se poruka**. Šta se dešava?

O: Uređaj pokušava da preuzme multimedijalnu poruku iz centra za razmenu multimedijalnih poruka. Proverite da li su parametri za multimedija poruke pravilno

postavljeni i uverite se da nema grešaka u brojevima ili adresama. Izaberite **Poruke > Opcije > Podešavanja > MMS poruka**.

P: Kako mogu da raskinem vezu za prenos podataka (data vezu) kada aparat stalno iznova započinje data vezu?

O: Da bi uređaj prestao da uspostavlja data vezu, izaberite **Poruke** pa zatim: **Po prijemu poruke > Odloži preuzim.** – da bi centar za razmenu multimedijalnih poruka sačuvao poruku za naknadno preuzimanje, recimo, nakon što proverite podešavanja. Nakon ove promene, uređaj još uvek mora da pošalje poruku mreži. Da biste preuzeli poruku, izaberite **Preuzmi odmah**.

Po prijemu poruke > Odbaci poruku – da bi se odbijale sve dolazne multimedijalne poruke. Nakon ove promene, uređaj mora da pošalje poruku mreži, a centar za razmenu multimedijalnih poruka briše multimedijalne poruke koje čekaju na preuzimanje. **Prijem MMS poruka > Isključeno** – da bi se ignorisale sve dolazne multimedijalne poruke. Posle ove izmene aparat neće uspostavljati nikakve veze sa mrežom radi multimedija poruka.

Prijem MMS poruka > Isključeno – da bi se ignorisale sve dolazne multimedijalne poruke. Posle ove izmene aparat neće uspostavljati nikakve veze sa mrežom radi multimedija poruka.

Povezivanje sa PC računarnom

P: Zašto imam problema pri povezivanju uređaja sa PC računarnom?

O: Uverite se da je paket PC Suite instaliran i pokrenut na računaru. Vidite „Uputstvo za korisnika“ za Nokia PC Suite na DVD-ROM disku. Za dodatne informacije o načinu korišćenja paketa Nokia PC Suite, vidite funkciju pomoći u paketu Nokia PC Suite ili posetite strane podrške na adresi www.nokia.com.

Bežična LAN mreža

- P:** Zašto ne mogu da vidim pristupnu tačku bežične LAN (WLAN) mreže mada sam siguran da se nalazim unutar zone pokrivanja mrežom?
- O:** Moguće je da WLAN mreža koristi SSID, skriveni identifikator skupa servisa. Mrežama koje koriste SSID (skriveni identifikator skupa servisa) možete da pristupate jedino ako znate ispravan SSID i ako ste kreirali WLAN Internet pristupnu tačku za tu mrežu u svom Nokia uređaju.
- P:** Kako da isključim bežični LAN (WLAN) u svom Nokia uređaju?
- O:** U svom Nokia uređaju ne možete da isključite bežični LAN. Da biste smanjili utrošak energije, možete postaviti svoj Nokia uređaj da ne skenira, da ne traži, mreže koje su na raspolaganju.

Da biste isključili skeniranje, traženje mreža, koje radi u pozadini:

- 1 Pritisnite , pa izaberite **Alatke > Podešav. > Veza > Bežična LAN mreža**.
- 2 Izaberite **Skeniraj mreže > Nikada**.
- 3 Da sačuvate promene, izaberite **Urađeno**.

Kada je za **Skeniraj mreže** postavljeno **Nikada**, Vaš Nokia uređaj još uvek prima signal od raspoloživih mreža i raspoložive bežične LAN mreže možete da koristite na uobičajeni način.

Informacije o bateriji

Punjenje i pražnjenje

Vaš uređaj se napaja energijom iz dopunjive baterije. Baterija se može puniti i prazniti stotine puta ali će se na kraju istrošiti. Kada aktivno vreme i vreme u pasivnom režimu postane značajno kraće od normalnog, zamenite bateriju. Koristite samo baterije koje je odobrila Nokia i puniti ih samo punjačima koje je Nokia odobrila za ovaj model uređaja.

Kada se nova, zamenjena, baterija koristi prvi put, ili kada baterija nije bila korišćena duže vreme, eventualno će biti potrebno priključiti punjač, isključiti ga, pa ga ponovo uključiti da bi punjenje baterije počelo.

Kada se punjač ne koristi, iskopčajte ga iz električne utičnice i iz uređaja. Ne ostavljajte potpuno napunjenu bateriju povezanu na punjač, pošto prekomerno punjenje može da skрати životni vek baterije. Ako se ne koristi, potpuno puna baterija će se vremenom sama isprazniti.

Ako je baterija potpuno prazna, može proći i nekoliko minuta pre nego što se na ekranu pojavi indikator punjenja i pre nego što se može obaviti bilo kakav telefonski poziv.

Upotrebljavajte bateriju samo za ono za šta je namenjena. Nikada ne koristite oštećeni punjač ili bateriju.

Ne izlažite bateriju kratkom spoju. Do slučajnog kratkog spoja može da dođe kada neki metalni predmet, kao što je novčić, spajalica ili pero, napravi direktni kontakt pozitivnog (+)

i negativnog (-) izvoda baterije. (Izvodi su metalne tračice na bateriji.) To može da se desi, recimo, kada rezervnu bateriju nosite u džepu ili tašnici. Kratkim spajanjem izvoda može da se ošteti baterija ili predmet kojim je ostvaren kontakt.

Ostavljanje baterije na toplim ili hladnim mestima, kao što je zatvoreni automobil u letnjim ili zimskim uslovima, smanjuje kapacitet i vek trajanja baterije. Pokušajte da bateriju uvek držite na temperaturi od 15°C do 25°C (59°F do 77°F). Uređaj sa zagrejanom ili hladnom baterijom može privremeno da ne radi, čak i kada je baterija potpuno napunjena. Eksploatacione karakteristike baterije su posebno ograničene pri temperaturama znatno ispod tačke mržnjenja.

Ne bacajte baterije u vatru pošto mogu eksplodirati. Baterije mogu da eksplodiraju i ako su oštećene. Baterije odlažite u skladu sa lokalnim propisima. Molimo da ih po mogućstvu reciklirate. Ne odlažite ih kao kućni otpad.

Ne rasklapajte i ne secite baterije. U slučaju da dođe do curenja baterije, ne dopustite da tečnost dođe u kontakt sa kožom ili sa očima. U slučaju takvog curenja, odmah vodom isperite oči ili kožu, ili zatražite medicinsku pomoć.

Smernice za utvrđivanje autentičnosti Nokia baterija

Radi sopstvene bezbednosti uvek koristite originalne Nokia baterije. Da proverite da li dobijate originalnu Nokia bateriju; kupite je od ovlašćenog Nokia distributera, potražite na pakovanju logo „Nokia Original Enhancements“ i ispitajte hologramsku etiketu sledećim postupcima:

Uspešni rezultati ove četiri provere nisu apsolutna garancija autentičnosti baterije. Ukoliko imate razloga da verujete da Vaša baterija nije autentična originalna Nokia baterija, uzdržite se od njenog korišćenja i odnesite je najbližem ovlašćenom Nokia servisu ili distributeru radi pomoći. Vaš ovlašćeni Nokia servis ili distributer će ispitati autentičnost baterije. Ako se autentičnost ne može potvrditi, vratite bateriju prodavcu.

Utvrđite autentičnost holograma

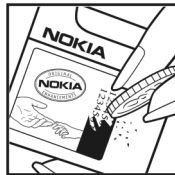
- 1 Kada gledate hologram na etiketi, iz jednog ugla treba da vidite Nokia simbol dveju ruku koje se spajaju, a iz drugog ugla, logo „Nokia Original Enhancements“.

- 2 Kada iskosite hologram po levoj, desnoj, donjoj i gornjoj strani, treba da vidite 1, 2, 3 odnosno 4 tačke na svakoj odgovarajućoj strani.

- 3 Zagrebite bočnu stranu etikete da otkrijete dvadesetocifrenu šifru, na primer 12345678919876543210. Okrenite bateriju tako da su ovi brojevi okrenuti nagore. Očitava se dvadesetocifrena šifra koja počinje brojem u gornjem redu iz kojeg sledi donji red.

- 4 Validnost dvadesetocifrene šifre proverite na adresi www.nokia.com/batterycheck.

Da kreirate tekstualnu poruku, unesite tu dvadesetocifrenu šifru, recimo 12345678919876543210 i pošaljite poruku na +44 7786 200276.

Naplaćuju se troškovi nacionalnog i međunarodnog operatora. Trebalo bi da primite poruku sa informacijom da li se može potvrditi autentičnost šifre.

Šta ako baterija nije autentična?

Ako ne možete da potvrdite da je Vaša Nokia baterija sa hologramom na nalepnici autentična Nokia baterija, molimo da je ne koristite. Odnosite je u najbliži ovlašćeni Nokia servis ili ovlašćenom Nokia distributeru radi pomoći. Korišćenje baterije koju nije odobrio proizvođač može da bude opasno i da rezultira nezadovoljavajućim radom i oštećenjem uređaja i njegovih proširenja. To može i da učini nevažećim sva odobrenja i garancije koje se odnose na taj uređaj.

Da saznate više o originalnim Nokia baterijama, posetite www.nokia.com/battery.

Čuvanje i održavanje

Vaš uređaj je proizvod vrhunskog dizajna i izrade i njime treba rukovati pažljivo. Sledeći predlozi će Vam pomoći da očuvate pravo na garanciju kojom je pokriven ovaj proizvod.

- Uređaj održavajte suvim. Atmosferske padavine, vlaga, kao i sve vrste tečnosti ili vlage mogu da sadrže minerale koji prouzrokuju koroziju elektronskih kola. Ako se uređaj pokvasi, izvadite bateriju i ostavite uređaj da se potpuno osuši pre nego što u njega vratite bateriju.
- Nemojte upotrebljavati ili držati uređaj na prašnjavim i prljavim mestima. Njegovi pokretni delovi i elektronske komponente se mogu oštetiti.
- Nemojte držati uređaj na mestima sa visokom temperaturom. Visoke temperature mogu da skrate vek trajanja elektronskih uređaja, da oštete baterije i da deformišu ili istope neke plastične materijale.
- Nemojte držati uređaj na mestima sa niskom temperaturom. Kada se uređaj zagreje do svoje normalne temperature, u unutrašnjosti može da se formira vlaga i da ošteti ploče sa elektronskim kolima.
- Nemojte pokušavati da otvarate uređaj osim na način koji je opisan u ovom uputstvu.
- Uređaj nemojte ispuštati, tresti ili udarati. Grubo rukovanje može da prouzrokuje lomljenje unutrašnjih ploča i precizne mehanike.
- Za čišćenje uređaja nemojte upotrebljavati jake hemikalije, rastvarače za čišćenje ili jake deterdžente.
- Nemojte bojiti uređaj. Boja može da blokira pokretne delove uređaja i da omete pravilan rad.

- Za čišćenje sočiva, kao što su sočiva kamere, senzora rastojanja i senzora osvetljenja, koristite meku, čistu i suhu tkaninu.
- Koristite samo isporučenu antenu ili odobrenu zamensku antenu. Neodobrene antene, modifikacije ili dodaci mogu da oštete uređaj i da predstavljaju kršenje propisa kojima se regulišu radio uređaji.
- Punjače koristite u zatvorenom prostoru.
- Uvek pravite rezervne kopije podataka koje želite da zadržite, kao što su kontakti i beleške kalendara.
- Da biste uređaj povremeno resetovali radi optimalnog funkcionisanja, isključite ga i izvadite bateriju.

Ovi predlozi se u istoj meri odnose na ovaj uređaj, bateriju, punjač kao i na sva proširenja. Ako neki uređaj ne funkcioniše ispravno, odnesite ga u najbliži ovlašćeni servis.

Odstranjivanje

Znak za recikliranje na proizvodu, literaturi ili pakovanju vas podseća da svi električni i elektronski proizvodi, baterije i punjači u Evropskoj uniji moraju biti prikupljeni na odgovarajuću lokaciju na kraju njihovog radnog veka. Nemojte odstranjivati ove proizvode kao neklasifikovani urbani otpad.

Vratite proizvode na lokaciju za prikupljanje da biste sprečili moguće zagađenje okoline ili opasnost po zdravlje ljudi nekontrolisanim odstranjivanjem otpada, kao i da biste promovisali održivo recikliranje materijalnih resursa.

Informacije o prikupljanju možete dobiti od prodavca, lokalnih vlasti, državnog udruženja proizvođača ili od svog lokalnog Nokia predstavništva. Za detaljnije informacije, vidite Ekološku izjavu (Eco-Declaration) datog proizvoda ili informacije koje se odnose na datu državu na adresi www.nokia.com.

Dodatne informacije o bezbednosti

Vaš uređaj i njegova proširenja sadrže sitne delove. Držite ih van dohvata dece.

Radno okruženje

Ne zaboravite da se pridržavate svih posebnih propisa za datu lokaciju i uvek isključujte svoj uređaj kada je njegovo korišćenje zabranjeno ili kada ono može da prouzrokuje smetanje i opasnost. Uređaj koriste samo u njegovim normalnim radnim položajima. Ovaj uređaj zadovoljava smernice za izloženost radiofrekventnim talasima kada se koristi bilo u normalnom položaju, uz uho, ili kada je odvojen od tela najmanje 1,5 cm (5/8 inči). Kada se za nošenje na telu koristi futrola, kopča za pojas ili držač, oni ne bi trebalo da sadrže metalne delove i trebalo bi da uređaj održavaju od tela na gore datom rastojanju.

Za slanje datoteka ili poruka, ovom uređaju je neophodna kvalitetna veza sa komunikacionom mrežom. U nekim slučajevima, slanje datoteka i poruka može da bude odloženo sve dok takva veza ne postane dostupna. Obezbedite da se ova rastojanja ispoštuju sve dok se predaja ne završi.

Delovi ovog uređaja imaju magnetna svojstva. Ovaj uređaj privlači materijale koji sadrže metal. Ne stavljajte kreditne kartice ili druge medije sa magnetnim zapisom u blizinu ovog uređaja pošto se tako mogu izbrisati podaci koji se nalaze na njima.

Medicinski uređaji

Rad svih radiopredajnika, uključujući i bežične telefone, može da stvara smetnje u funkcionisanju neadekvatno zaštićenih medicinskih uređaja. Savetujte se sa lekarom ili proizvođačem medicinskog uređaja da utvrdite da li je dati uređaj adekvatno zaštićen od energije spoljašnjih radiofrekventnih talasa, kao i za sva druga pitanja. Isključite svoj uređaj u zdravstvenim ustanovama kada to nalažu u njima istaknuta pravila. Bolnice ili zdravstvene ustanove možda koriste opremu koja može da bude osetljiva na energiju spoljašnjih radiofrekventnih talasa.

Pejsmejkeri

Proizvođači pejsmejкера preporučuju minimalno rastojanje od 15,3 centimetara (6 inči) između bežičnog telefona i pejsmejкера kako bi se izbegle moguće smetnje kod rada pejsmejкера. Ove preporuke se poklapaju sa nezavisnim istraživanjima i preporukama Wireless Technology Research. Osobe sa pejsmejkerima bi trebalo da:

- Uređaj uvek drže na rastojanju većem od 15,3 centimetara (6 inči) od pejsmejкера.
- Ne nose uređaj u džepu na grudima
- Uređaj drže na uhu na suprotnoj strani od pejsmejкера kako bi se mogućnost stvaranja smetnji svela na minimum.

Ako posumnjate da je došlo do smetnji (ometanja), isključite svoj uređaj i uklonite ga u stranu.

Slušni aparati

Neki digitalni bežični uređaji mogu da stvaraju smetnje izvesnim slušnim aparatima. Ako se smetnje jave, obratite se svom provajderu servisa.

Motorna vozila

Radiofrekventni signali mogu da utiču na nepropisno instalirane ili neadekvatno zaštićene elektronske sisteme u motornim vozilima kao što su elektronski sistemi za ubrizgavanje goriva, elektronski sistemi za zaštitu od proklizavanja (zaštitu od blokiranja), elektronski sistemi za regulaciju brzine, sistemi sa vazdušnim jastukom. Za dodatne informacije se obratite proizvođaču ili predstavniku proizvođača vozila ili opreme koja je naknadno ugrađena.

Samo kvalifikovano osoblje bi trebalo da servisira ovaj uređaj ili da ga instalira u motorno vozilo. Pogrešno instaliranje ili servisiranje može da budu opasno i da poništi sve garancije za ovaj uređaj. Proveravajte redovno da li je celokupna oprema bežičnog uređaja u Vašem vozilu propisno montirana i da li pravilno funkcioniše. Ne držite niti nosite zapaljive tečnosti, gasove ili eksplozivne materije na istom mestu na kojem držite ovaj uređaj, njegove delove ili proširenja. Kod motornih vozila koja su opremljena vazdušnim jastukom, imajte u vidu da se vazdušni jastuci naduvavaju velikom silom. Ne postavljajte nikakve predmete, uključujući fiksne i prenosne bežične uređaje, u prostor iznad vazdušnih jastuka, niti u zonu naduvavanja vazdušnog jastuka. Ukoliko je bežična oprema za automobil nepropisno instalirana a vazdušni jastuk se naduva, može doći do ozbiljnih povreda.

Upotreba ovog uređaja u avionu je zabranjena u toku leta. Isključite svoj uređaj pre ulaska u avion. Upotreba bežičnih telekomunikacionih aparata i uređaja u avionu može da predstavlja opasnost za funkcionisanje aviona, da dovede do prekida bežične telefonske mreže, i da bude protivzakonita.

Potencijalno eksplozivne sredine

Isključite svoj uređaj kada se nalazite u nekoj sredini sa potencijalno eksplozivnom atmosferom i pridržavajte se svih znakova i uputstava. Potencijalno eksplozivne atmosfere obuhvataju i ona mesta na kojima se obično preporučuje da isključite motor u vozilu. Varnice u takvim sredinama mogu da prouzrokuju eksploziju ili požar koji za rezultat imaju telesne povrede ili čak i smrt. Isključite ovaj uređaj na mestima dolivanja goriva; u blizini pumpi u servisima. Pridržavajte se ograničenja upotrebe radio uređaja u skladištima goriva, magacinima i distributivnim centrima, hemijskim postrojenjima ili na mestima na kojima se odvija miniranje. Zone sa potencijalno eksplozivnom atmosferom su često, ali ne uvek, jasno obeležene. One obuhvataju potpalublja plovnih objekata, objekte za prenos ili skladištenje hemikalija, vozila na tečni gas (propan ili butan gas), kao i zone u kojima se u vazduhu nalaze hemijska isparenja ili čestice kao što su žitarice, prašina ili metalni prah.

Hitni pozivi

Važno: Bežični telefoni, uključujući i ovaj uređaj, za svoj rad koriste radio signale, bežične mreže, zemaljske žičane mreže i funkcije koje programira sam korisnik. Iz tog razloga se ne može garantovati uspostavljanje veze u svim uslovima. Ne bi trebalo da se nikada oslanjate isključivo na bežični uređaj za kritične komunikacije kao što su medicinski hitni slučajevi.

Da uputite hitni poziv:

- 1 Uključite uređaj ukoliko nije uključen. Proverite da li je jačina signala adekvatna.
U nekim komunikacionim mrežama je potrebno da je važeća SIM kartica pravilno postavljena u uređaj.
- 2 Pritisnite taster „završi“ potreban broj puta da obrišete sadržaj ekrana i da aktivirate uređaj za telefoniranje.
- 3 Unesite zvanični broj službe pomoći za datu lokaciju. Brojevi službe pomoći su različiti za različite lokacije.
- 4 Pritisnite taster „pozovi“.

Ako su aktivirane određene funkcije, možda ćete prvo morati da ih isključite da biste mogli da uputite hitni poziv. Ako je u uređaju aktiviran profil (način rada) „oflajn“ ili „let“, morate ga prvo promeniti čime aktivirate telefonsku funkciju da biste mogli da uputite hitni poziv. Pogledajte ovo uputstvo ili se obratite svom provajderu servisa za detaljnije informacije.

Kada upućujete hitni poziv, dajte sve neophodne informacije što je moguće tačnije. Vaš bežični uređaj može da bude jedino

sredstvo komunikacije na mestu nesreće. Ne prekidajte vezu sve dok Vam se to ne dopusti.

Informacije o sertifikaciji (SAR)

Ovaj mobilni uređaj zadovoljava smernice koje se odnose na izlaganje radiofrekventnim talasima.

Vaš mobilni uređaj je radio predajnik i prijemnik. On je projektovan tako da ne prelazi granične vrednosti izloženosti radiofrekventnim talasima koje preporučuju međunarodne smernice. Ove smernice je razvila međunarodna naučna organizacija ICNIRP, i one sadrže sigurnosne rezerve namenjene da osiguraju zaštitu svih osoba, bez obzira na njihovu starosnu dob i zdravstveno stanje.

Smernice za izloženost za mobilne uređaje koriste jedinicu mere koja se naziva stepen specifične apsorpcije, ili SAR (Specific Absorption Rate). SAR granična vrednost naznačena u tim ICNIRP smernicama iznosi 2,0 vata po kilogramu (W/kg) raspoređeno na 10 grama telesnog tkiva. Testovi za određivanje SAR vrednosti sprovode se za standardne radne položaje sa uređajem koji emituje na svojoj najvećoj atestiranoj snazi u svim ispitivanim frekventnim opsezima. Stvarna SAR vrednost uređaja u radu može da bude znatno ispod ove maksimalne vrednosti pošto je uređaj projektovan tako da koristi samo onoliko snage koliko je potrebno da dospe do mreže. Ta vrednost se menja i ona zavisi od brojnih faktora, kao što je koliko ste udaljeni od mrežne bazne stanice. Najviša SAR vrednost po ICNIRP smernicama za korišćenje ovog uređaja uz uvo iznosi 0,84 W/kg.

Korišćenje pribora i proširenja uređaja može da rezultira različitim SAR vrednostima. SAR vrednosti mogu biti različite u zavisnosti od nacionalnih zahteva za izveštavanjem i ispitivanjem, kao i od frekventnog opsega komunikacione mreže. Dodatne informacije u vezi SAR su date u sklopu informacija o proizvodu na adresi www.nokia.com.

Indeks

- A**
Adobe reader 109
aplikacija za pomoć 24
aplikacije 117
audio snimci 33
- B**
bežični LAN 92
 bezbednost 102
 čarobnjak 93
 kreiranje IAP 94, 101
 podešavanja pristupne tačke 124
 Vidite i *UPnP*.
biranje glasom 64
Bluetooth 95
 adresa uređaja 98
 bezbednost 97
 isključivanje 98
 slušalice 131
 uparivanje 97, 98
brzo biranje 64
- D**
data veze 100
 indikatori 17
 raskidanje 100
- datum 19
dnevnik 73
dodatne aplikacije 25
- E**
e-mail 49
 automatsko preuzimanje 54
 otvaranje 53
 podešavanja 57
 preuzimanje iz poštanskog sandučeta 53
 prikazivanje priloga 54
 udaljeno poštansko sanduče 52
- F**
fiksno biranje 62
filmovi, muvee spotovi 80
FM radio 76
formati datoteka
 .jad, .jar i .sis 117
 RealPlayer 78
- G**
galerija 33
 prezentacije 40
 raspoređivanje datoteka u albumima 38
 rezervne kopije datoteka 39
 režim TV-izlaza 38
glasovne komande 64, 115
govorna pošta 63, 130
govorne poruke 63
GPS
 pozicioniranje 105
- H**
handsfri. Vidite *zvučnik*.
- I**
IAP. Vidite *pristupne tačke*.
imenik. Vidite *kontakt kartice*.
indikatori 17
informacije o podršci 24
Internet video 83
Internet. Vidite *Web*.
izrada rezervne kopije 22
- J**
Java. Vidite *aplikacije*.
- K**
kalendar 74
kamera
 blic 31

memorisanje video snimaka 26
montaža videa 35
podešavanja video rikordera 27
podešavanje osvetljenja i boje 31
podešavanje parametara slike 31
podešavanje parametara statične
slike kamere 30
režim „studio“ 14
režim više snimaka 31
samookidač 31
scene 32
kancelarijske aplikacije 108
keš, pražnjenje 90
ključevi za aktiviranje (sadržaja) 119
kodovi 127, 128
konferencijski poziv 63
kontakt kartice
 memorisanje DTMF sekvenci 71
 slanje 60
 ubacivanje slika 60
kontakt podaci 24
kontrola jačine zvuka 19, 63
kopiranje kontakata 61
L
lista poziva. Vidite *dnevnik*.

M
markeri 90
medija datoteke 78, 79
memorija 23, 71
memorijska kartica 22
menadžer datoteka 22
menadžer uređaja 116
meni, preuređivanje 111
modem 105
montaža videa 35
multimedijalne poruke 49
muzički centar 42
 prebacivanje muzike 43
N
načini rada 112
Nokia PC Suite
 podaci kalendara 74
 prebacivanje muzičkih datoteka
 u memorijsku karticu 42
 pregled podataka u memoriji
 aparata 23

O
odloži 19
P
pasivni režim rada 111
pdf datoteke 109

personalizacija 113
pesme
 prenos 43
PIN kod 127
podešavanja
 Bluetooth povezivanje 96
 data veze 123
 datum i vreme 126
 ekran 121
 fabrička podešavanja 120
 jezik 120
 kalendar 75
 personalizovanje uređaja 111
 PIN kod 127
 preusmeravanje poziva 130
 pristupni kodovi 127
 sertifikati 128
 skrin sejver 121
 šifra blokade 128
 UPIN kod 127
 UPUK kod 128
 zabrana poziva 130
podešavanja adaptera za slušni
 aparat 131
podešavanja slušalica 131
podešavanja veze 123

poruke

- e-mail 49
- multimedijalne poruke 49
- tekstualne poruke 55

poštansko sanduče 52, 54

povezivanja sa PC računarom 94

povezivanja sa računarom 94

pozicioniranje 105

pozivi

- birani brojevi 71
- međunarodni 63
- podešavanja preusmeravanja
poziva 130
- prenos 70
- primljeni 71
- trajanje 71

prazan ekran. Vidite *pasivni režim rada*.

prebacivanje muzike 43

prečice 15

prenošenje sadržaja 16

Preuzimanje! 23

pristupne tačke 123

Q

Quickoffice 108

R

radio 76

RealPlayer 78

režim eksterni SIM 96

režimi 13, 14, 15

S

sat 19

sat sa alarmom 19

sertifikati 128

servisni zahtevi 47

sigurnosna šifra. Vidite *šifra blokade*.

SIM kartica

- kopiranje imena i brojeva 61
- poruke 55

sinhronizacija 99

sis datoteka 117

slanje

- kontakt kartice i vizitkarte 60

- video snimci 36

softver 117

svg datoteke 40

Š

šifra blokade 128

T

teme 113

tonovi zvona

- lični ton zvona 62

- primanje u okviru tekstualne
poruke 52

U

udaljeno poštansko sanduče 52

UPIN kod 127

UPnP 102

upravljanje autorskim pravima nad
digitalnim delima. Vidite
ključevi za aktiviranje.

UPUK kod 128

USSD komande 47

V

veze sa paketnim prenosom
podataka 126

video na zahtev 82

video plejer. Vidite *RealPlayer*.

video poziv 65, 70

video snimci 33

Visual Radio 76, 77

vreme 19

W

web 87

Z

zaštita autorskog prava. Vidite
ključevi za aktiviranje.

zvuci

- isključivanje tona zvona 69
- snimanje zvuka 107

zvučnik 19